

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W ZIELONEJ GÓRZE

**STAN SANITARNY
POWIATU
ZIELONOGÓRSKIEGO
w 2025 ROKU**

Zielona Góra, marzec 2026 rok

Opracowano:

**w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej
w Zielonej Górze**

Zespół autorski:

Joanna Adamczyk, Agata Aleksandrowicz,

Lilianna Gintowt, Maria Chrucka-Krzeszowska,

Agnieszka Ganczar, Marcin Kozłowski, Alicja Nikodem,

Barbara Stadnik, Aneta Tonder

Opracowanie i korekta:

Anna Roskwitalska

Ewa Podgórska

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W ZIELONEJ GÓRZE

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zielonej Górze

ul Jasna 10

65-470 Zielona Góra

Tel: (68) 325 46 71 do 75, fax. (68) 351 47 96

<http://www.gov.pl/wewb/psse-zielona-gora>

<http://www.bip.wsse.gorzow.pl/pssezielonagora/>

e-mail: psse.zielonagora@sanepid.gov.pl

„Zdrowie publiczne jest nauką i sztuką zapobiegania chorobom, przedłużania życia, promowanie zdrowia i sprawności fizycznej poprzez zorganizowane wysiłki na rzecz środowiska, kontroli chorób zakaźnych, szerzenia zasad higieny osobistej, organizowania służb medycznych i opiekuńczych w celu wczesnego rozpoznawania, zapobiegania i leczenia oraz rozwijania mechanizmów społecznych, które zapewniają każdemu standard życia umożliwiając zachowanie i umacnianie zdrowia”.

Charles-Edward Amory Winslow, 1920

Państwowa Inspekcja Sanitarna została powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem czynników środowiskowych, a także zapobiegania powstawaniu chorób zakaźnych i zawodowych.

Zadania realizowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną zostały określone w przepisach prawa, w szczególności w ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2024 r. poz. 416).

Przedłożone opracowanie pt. „Ocena stanu sanitarnego powiatu zielonogórskiego” stanowi podsumowanie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zielonej Górze w 2025 r. w zakresie sprawowanego nadzoru.

Ocenę tę sporządzono w oparciu o analizę sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych, dokonaną przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze, oraz wyniki czynności kontrolnych przeprowadzonych przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

Działalność kontrolną Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego wspiera Oddział Laboratoryjny poprzez badania próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, analizę parametrów fizycznych i chemicznych środowiska pracy oraz badania materiału biologicznego, między innymi w kierunku wykrywania pałeczek bakterii *Salmonella* spp. i *Shigella* spp.

W niniejszym dokumencie przedstawiono podstawowe aspekty sytuacji epidemiologicznej oraz wyniki realizacji zadań i planu pracy w 2025 r., wskazując jednocześnie kierunki dalszych, niezbędnych działań, które mogą przyczynić się do poprawy stanu sanitarnego i epidemiologicznego powiatu zielonogórskiego i miasta Zielonej Góry

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze

mgr inż. Dorota Baranowska

Spis treści

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE Wybranych CHOROÓB ZAKAŻNYCH	4
1. Nadzór nad chorobami zakaźnymi	5
2. Choroby zakaźne przenoszone drogą pokarmową	7
2.1. Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy	7
2.2. Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy	7
2.3. Wirusowe zakażenia jelitowe – inne określone	7
2.4. Wirusowe zakażenia jelitowe - nieokreślone	7
2.5. Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	7
2.6. Biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	8
2.7. Zatrucia pokarmowe wywołane pałeczkami Salmonella	8
2.8. Salmonelloza – posocznica	8
2.9. Nosiciele pałeczek Salmonella	9
2.10. Inne bakteryjne zakażenia jelitowe-wywołane przez Clostridium difficile	9
2.11. Kryptosporydioza	10
3. Zakażenia krwiopochodne	10
3.1. Nowo wykryte zakażenia HIV	10
3.2. Wirusowe zapalenie wątroby WZW	11
4. Choroby bakteryjne inwazyjne	11
4.1. Choroby wywołane przez <i>Streptococcus pyogenes</i>	11
4.2. Choroby wywołane przez <i>Streptococcus pneumoniae</i>	11
5. Choroby przeciw którym przeprowadzane są szczepienia ochronne	12
5.1. Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat	13
6. Zachorowania z powodu ostrych infekcji układu oddechowego	13
6.1. Zachorowania i podejrzenia zachorowań na grypę potwierdzoną badaniami	13
6.2. Zachorowania na RSV	14
6.3. Zachorowania na COVID-19	15
7. Choroby odzwierzęce	16
7.1. Szczepienia osób przeciwko wściekliznie	16
7.2. Borelioza z Lyme i Neuroborelioza	16
7.3. Choroba Creutzfelda-Jacoba	17
8. Inne jednostki chorobowe	18
8.1. Gruźlica	18
8.2. Płonica (Szkarlatyna)	18
8.3. Legionelloza (Choroba legionistów)	19
8.4. Choroby przenoszone drogą płciową	19
8.4.1. Kiła	19
9. Raporty o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala	20
10. Szczepienia ochronne	20
10.1. Niepożądane odczyny poszczepienne	24
11. Podsumowanie	25
II. STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH	26
1. Stan sanitarny podmiotów prowadzących działalność leczniczą	27
1.1. Podmioty wykonujące działalność leczniczą polegającą na udzielaniu stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych	27
1.2. Podmioty wykonujące działalność leczniczą polegającą na udzielaniu ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych	30
1.3. Praktyki zawodowe: indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe praktyki lekarskie, lekarzy dentystów oraz pielęgniarek i położnych	31
1.3.1. Indywidualne praktyki lekarskie, indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie i grupowe praktyki lekarskie	31
1.3.2. Indywidualne praktyki lekarzy dentystów, indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentystów i grupowe praktyki lekarzy dentystów.	32
1.4. Podsumowanie	32
III. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	35
1. Informacje ogólne	36
2. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej	37
2.1. Domy pomocy społecznej oraz placówki zapewniające całodobową opiekę	37
2.2. Noclegownie, schroniska i ogrzewalnie dla osób bezdomnych	37

Spis treści

2.3. Obiekty świadczące usługi noclegowe tj.: hotele, motele, pensjonaty, kempingi, domy wycieczkowe, schroniska	38
2.4. Obiekty z branży beauty tj. zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, studia tatuażu, piercingu, odnowy biologicznej, solaria	38
2.5. Tereny rekreacyjne, obiekty sportowe	40
2.6. Dworce PKP i PKS, miejsca obsługi podróżnych i środki transportu publicznego.	40
2.7. Domy/zakłady przedpogrzebowe.	40
2.8. Zakład Karny i Areszt śledczy.	40
2.9. Inne obiekty użyteczności publicznej	40
2.10. Opinie sanitarne	40
2.11. Interwencje	41
Podsumowanie	41
IV. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWO – ŻYWIENIOWYCH	43
4. Stan sanitarny obiektów żywnościowo – żywieniowych	44
4.1 Ocena stanu sanitarnego obiektów będących pod nadzorem PPIS w Zielonej Górze	44
4.2. Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	47
4.3. Współpraca z innymi jednostkami kontrolnymi i środkami masowego przekazu	47
4.4. Jakość zdrowotna środków spożywczych	47
4.5. Funkcjonowanie systemu RASFF	49
4.5.1. Powiadomienia w systemie RASFF dotyczące żywności	50
4.5.2. Powiadomienia w systemie RASFF dotyczące materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	51
4.6. Działalność kontrolno-represyjna	52
Podsumowanie	53
V. WARUNKI SANITARNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO – WYCHOWAWCZYCH	54
1. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych	55
1.1. Stan sanitarno-techniczny obiektów	55
1.2. Warunki do utrzymania higieny	55
1.3. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego	55
1.4. Warunki bezpieczeństwa i higieny na placach zabaw i terenach rekreacyjnych	56
1.5. Dożywianie dzieci i młodzieży	56
1.6. Warunki zdrowotne i higieniczne w żłobkach i klubach dziecięcych	57
1.7. Realizacja Ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w placówkach oświatowo-wychowawczych	57
1.8. Higiena procesu nauczania	57
1.9. Ergonomia stanowiska pracy ucznia i przedszkolaka	58
1.10. Tornistry oraz warunki na pozostawienie przez uczniów przyborów i podręczników szkolnych	58
1.11. Warunki sanitarne w gabinetach profilaktycznej opieki medycznej w szkołach	59
1.12. Wypoczynek dzieci i młodzieży	59
1.13. Przygotowanie szkół do nowego roku szkolnego 2024/2025	59
1.14. Substancje i preparaty chemiczne w szkolnych pracowniach chemicznych.	60
1.15. Oświetlenie w pomieszczeniach do nauki	60
1.16. Działania informacyjno-edukacyjne	60
1.17. Działania kontrolne represyjne	61
Podsumowanie	62
VI. WARUNKI HIGIENICZNO - SANITARNE ŚRODOWISKA PRACY	64
1.1. Warunki higieniczno-sanitarne w środowisku pracy	65
1.2. Zagrożenia w środowisku pracy	65
1.3. Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami	68
1.4. Nadzór nad środkami zastępczymi	69
1.5. Nadzór nad kosmetykami	69
1.6. Choroby zawodowe	69
Podsumowanie	72

Spis treści

VII. JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA	73
1. Wstęp	74
2. Zaopatrzenie ludności w wodę	75
3. Analiza przekroczeń wskaźników mikrobiologicznych i fizykochemicznych	76
4. Badania ciepłej wody w kierunku obecności bakterii z rodzaju Legionella sp	78
Podsumowanie	79
VIII STAN SANITARNY KĄPIELISK, MIEJSC OKAZJONALNIE WYKORZYSTYWANYCH DO KĄPIELI I PŁYWAŁNI	81
1. Stan sanitarny kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli	82
2. Stan sanitarny pływalni.	83
Podsumowanie	85
IX. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO	86
1. Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	87
1.1. Realizacja zadań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	87
1.1.1. Opinie dotyczące planowania przestrzennego w gminie	88
1.1.2. Uzgodnienia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu	89
1.1.3. Opinie dotyczące oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko	89
1.1.4. Opinie dotyczące dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych	91
1.1.5. Uzgodnienia dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych i inne opinie sanitarne	92
1.1.6. Inne opinie sanitarne	92
2. Kontrole obiektów i wizje terenowe	93
3. Podsumowanie	93
X. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE PROMOCJI ZDROWIA I OŚWIATY ZDROWOTNEJ	94
Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia	95
Realizowane programy profilaktyczne i kampanie prozdrowotne	95
I PROGRAMY EDUKACYJNE	95
1. Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj Formę!”	95
2. Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”	95
3. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS	96
4. Program „Znamie! Znam je?”	96
5. Program „Podstępne WZW”	96
6. Program „Wybierz życie-Pierwszy krok”	96
7. Wojewódzki Program Profilaktyki nowotworów	97
8. Wojewódzki Program „Z higieną za Pan brat”	97
II KAMPANIE/AKCJE EDUKACYJNE	97
1. Światowy Dzień Zdrowia	97
2. Światowy Dzień bez Papierosa i Światowy Dzień Rzucania Palenia	98
3. Kampania „Żyj pełnią życia bez energetyka”.	98
4. Kampania EFSA „Wybieraj bezpieczną żywność”	98
5. Kampania „Zwykły kaszel czy objaw gruźlicy? Sprawdź”	98
6. Kampania „Jesień bez infekcji”	99
7. Europejski Tydzień Szczepień	99
8. Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach	99
9. Kampania dotycząca szczepień przeciwko krztuścowi dla kobiet w ciąży.	99
10. Kampania dotycząca szczepień przeciwko HPV	100
11. Bezpieczne i zdrowe wakacje/ferie	100
III WSPÓŁPRACA	100
Podsumowanie	101
XI. DZIAŁALNOŚĆ LABORATORYJNA	102
1. Kierunki i zakresy badań	103
2. Badania laboratoryjne	105
2.1. Badania środowiskowe	105
2.2. Badania środowiska pracy	107
2.3. Badania z zakresu mikrobiologii medycznej i sanitarnej	108
Podsumowanie	109

Źródło: <https://www.lacusmed.pl>

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHORÓB ZAKAŹNYCH W 2025 ROKU NA TERENIE POWIATU ZIELONOGÓRSKIEGO

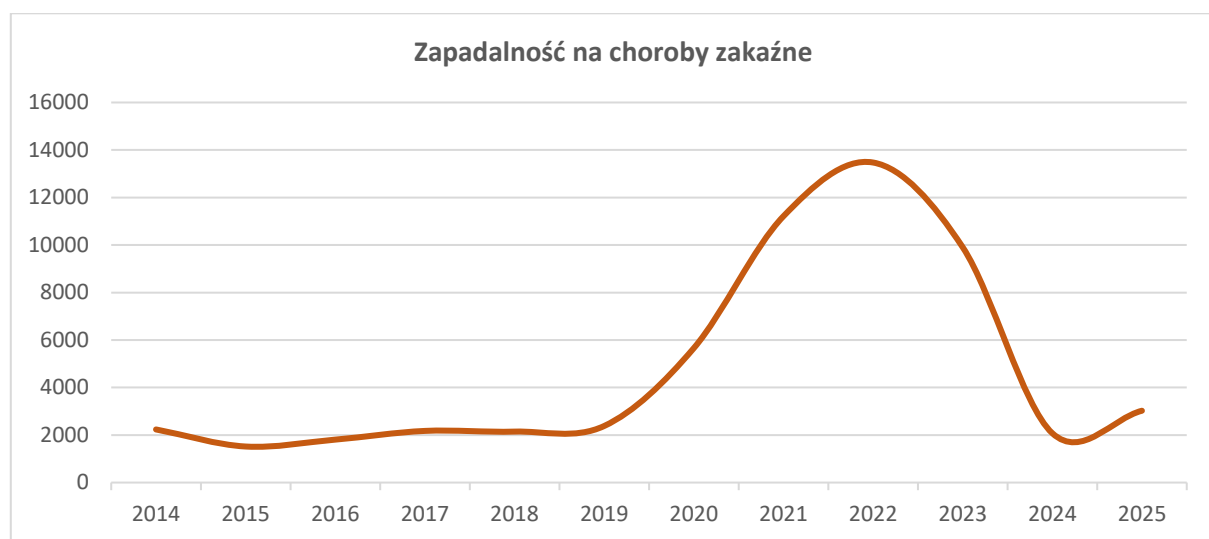
Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

1. Nadzór nad chorobami zakaźnymi

Dane epidemiologiczne w niniejszym sprawozdaniu zostały zgromadzone na podstawie zgłoszeń dokonywanych przez lekarzy, którzy rozpoznali zakażenie, chorobę zakaźną lub zgon z powodu zakażenia, lub choroby zakaźnej, określonej na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. *o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi* i przedstawione w formie graficznej oraz tabelarycznej.

Tabela 1 Zapadalność na choroby zakaźne w Mieście Zielona Góra i powiecie zielonogórskim w latach 2014 - 2025

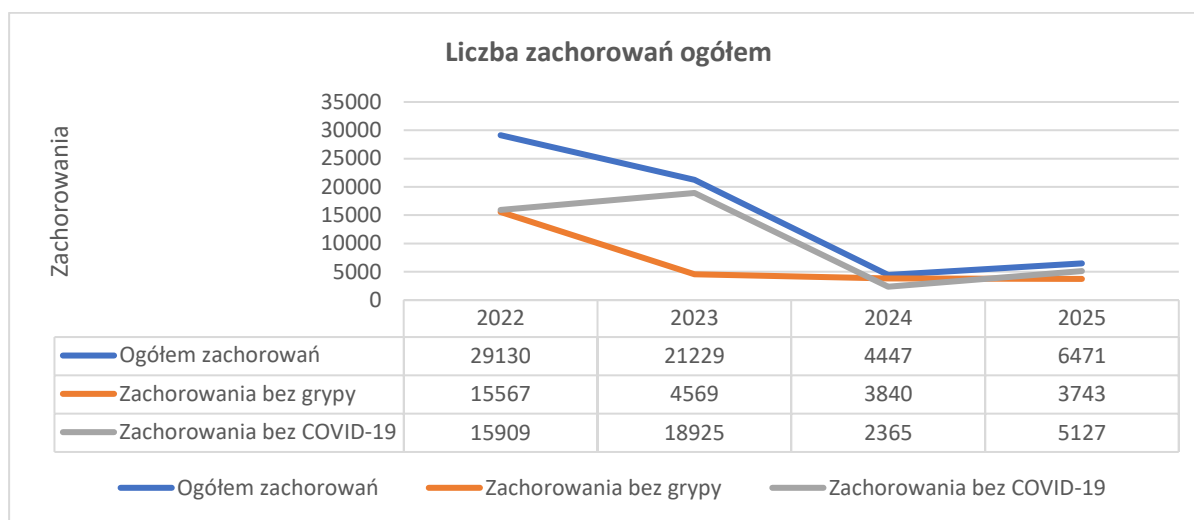
2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
2236,04	1518,08	1808,28	2174,62	2145,59	2381,50	5658,61	11210,66	13473,32	9908,75,91	2077,95	3023,7

Wykres 1 Współczynnik zapadalności na choroby zakaźne rejestrowane w Mieście Zielona Góra i Powiecie Zielonogórskim w latach 2014 - 2025.

W 2025 roku zarejestrowano ogółem 6471 zachorowań na choroby zakaźne przy wskaźniku, gdzie w roku 2024 zarejestrowano 4 447 zachorowań.

W opracowaniu, obliczając wskaźnik zapadalności, posłużono się danymi Głównego Urzędu Statystycznego. Według uzyskanych danych na dzień 31.12.2024r., na terenie powiatu ziemskiego zamieszkuje 75 077 osób (K - 38 080; M – 36 997), na terenie powiatu grodzkiego 138 932 osób (K - 73 248; M - 65 685). Ogółem na nadzorowanym terenie zamieszkuje **214 009** osób (K - 111 327 i M - 102 682 mężczyzn).

Wykres 2. Liczba zachorowań w latach 2022 – 2025.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zielonej Górze powiat ziemski – Zielonogórski.

Ludność powiatu zamieszkuje

- 9 gminach, tj.: gm. Sulechów, gm. Nowogród Bobrzański, gm. Kargowa, gm. Czerwieńsk, gm. Świdnica, gm. Babimost, gm. Bojadła, gm. Trzebiechów i gm. Zabór.

2. Choroby zakaźne przenoszone drogą pokarmową.

2.1. Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy

W roku 2025 na terenie Powiatu Zielonogórskiego zarejestrowano 12 zachorowań wywołane przez rotawirusy. Wszystkie osoby były hospitalizowane.

2.2 Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy

W roku 2025 zarejestrowano 13 zakażeń jelitowych wywołanych przez norowirusy. Wszystkie osoby były hospitalizowane.

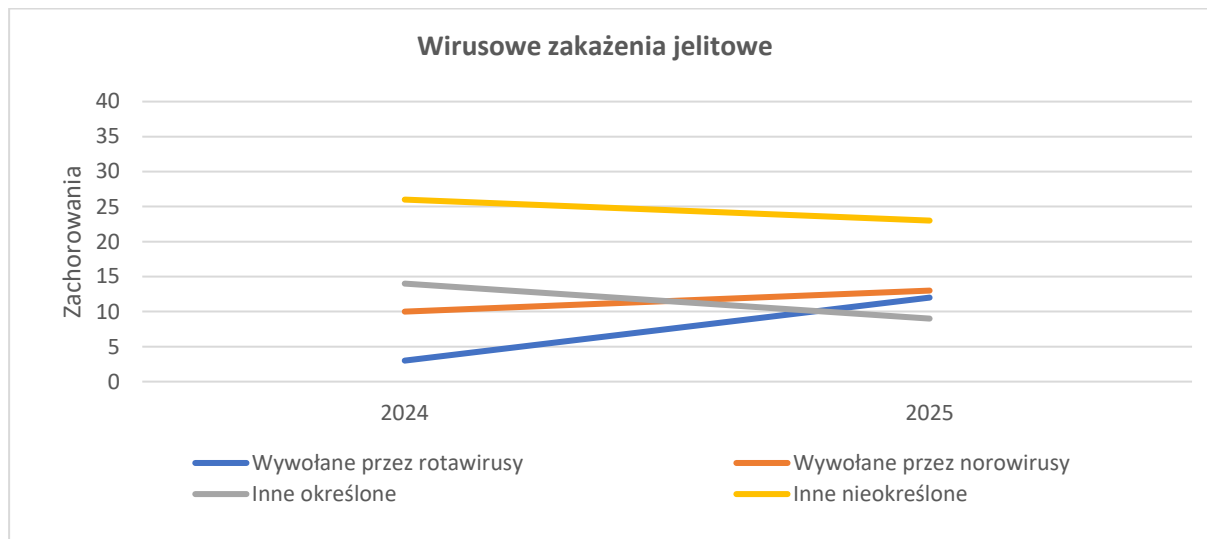
2.3 Wirusowe zakażenia jelitowe – inne określone

W 2025 roku zarejestrowano 9 zachorowań na tę jednostkę chorobową. Leczenia w warunkach szpitalnych wymagały 4 osoby.

2.4 Wirusowe zakażenia jelitowe – nieokreślone

W roku 2025 zarejestrowano 23 nieokreślone wirusowych zakażenia jelitowe.

Jednostka chorobowa	2024	2025
Wywołane przez rotawirusy	3	12
Wywołane przez norowirusy	10	13
Wywołane przez inne określone	14	9
Wywołane przez nieokreślone	26	23

Wykres 3. Wirusowe zakażenia jelitowe w latach 2022 – 2025.

2.5 Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2

W 2025 roku, wśród zarejestrowanych wirusowych zakażeń jelitowych, 14 zachorowań wystąpiło u dzieci do lat dwóch (zap. 1,86).

Jednostka chorobowa	2024	2025
Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2.	19	14

Wykres 4. Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2, w latach 2022 – 2025

2.6 Biegunki i zapalenia żołądkowo – jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu.

W 2025 roku zarejestrowano 66 przypadków biegunek i zapaleń żołądka o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu.

Jednostka chorobowa	2024	2025
Biegunki ogółem	60	66

Wykres 5. Biegunki w latach 2024 – 2025.

2.7 Zatrucia pokarmowe wywołane pałeczkami *Salmonella*

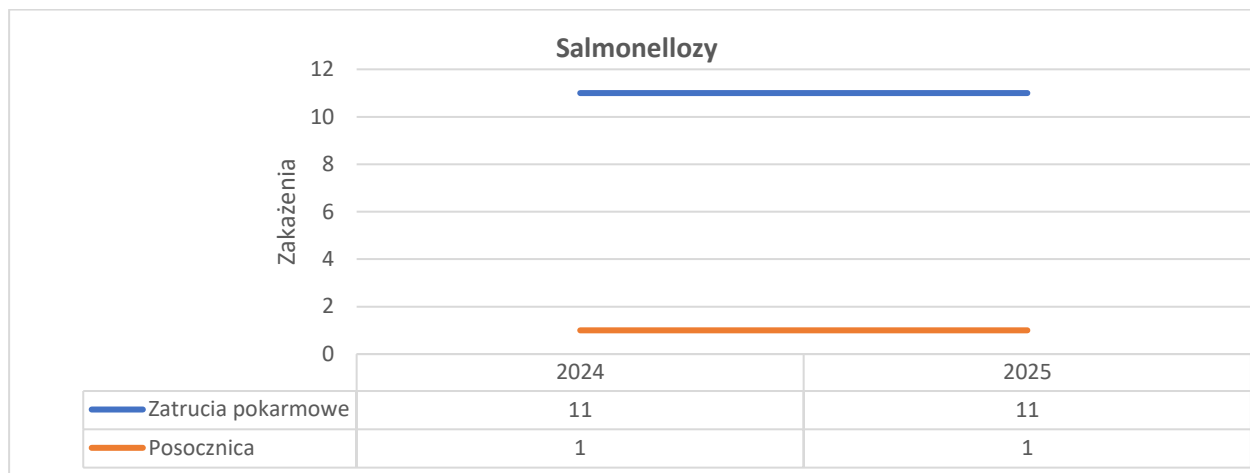
W 2025 roku zarejestrowano 11 przypadków zatrucia pokarmowego wywołanego przez pałeczki z grupy *Salmonella* (zap. 14,65). Ogółem hospitalizowano 10 osób.

2.8 Salmonelloza – posocznica

W 2025 roku zarejestrowano 1 zachorowania na posocznicę wywołaną pałeczkami *Salmonella* (zap. 1,40). Zachorowanie wystąpiło u kobiety z powiatu ziemskiego (zap. 1,33), gdzie czynnikiem etiologicznym była pałeczka *Salmonelli typhimurium*.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

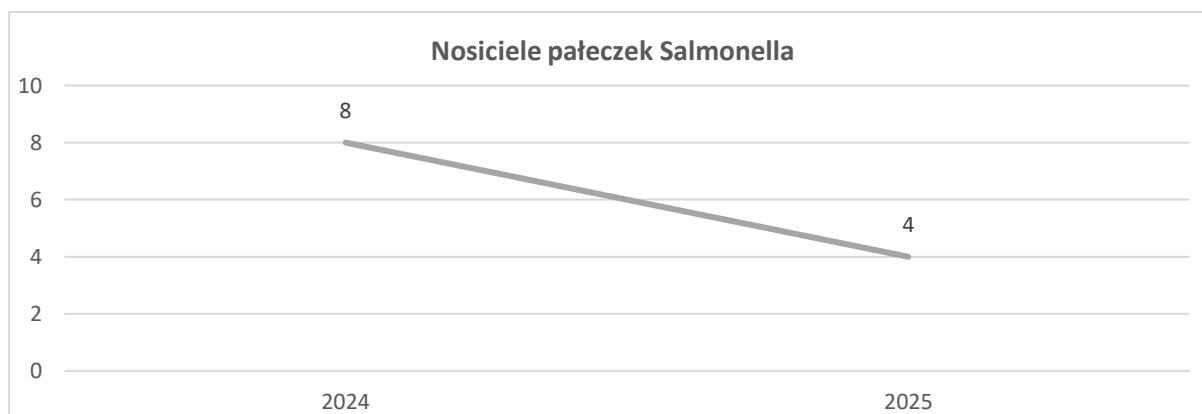
Jednostka chorobowa	2024	2025
Zatrucia pokarmowe	11	11
Zakażenia pozajelitowe	0	0
Posocznica	1	1

Wykres 6. Salmonellozy w latach 2022 – 2025.

2.9. Nosiciele pałeczek *Salmonella*

W 2025 roku zarejestrowano 4 nowych nosicieli pałeczek *Salmonella*. W grupie nosicieli bezobjawowych wyizolowano szczep *Salmonella enteritidis* – u 4 osób; ;

Wykres 7. Nosiciele pałeczek *Salmonella* w latach 2024 – 2025.

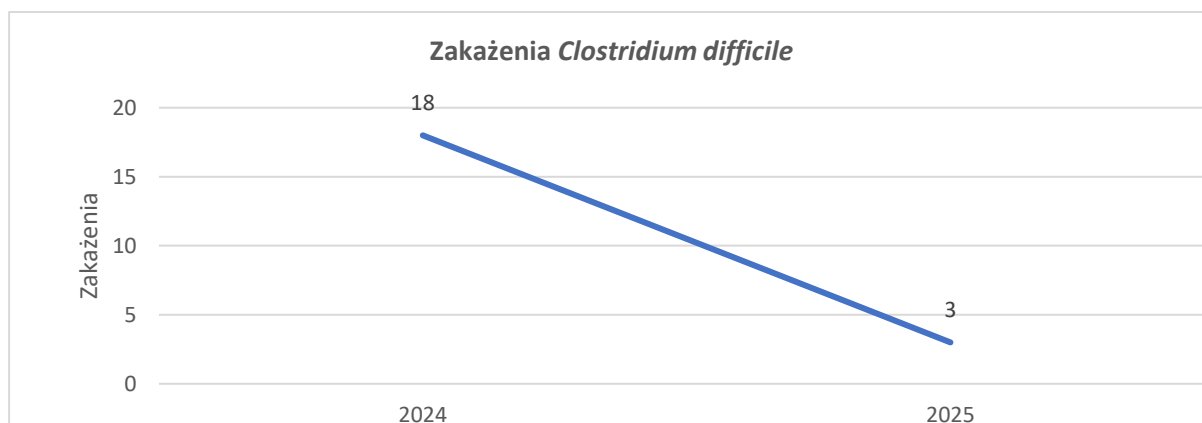
2.10 Inne bakteryjne zakażenia jelitowe – wywołane przez *Clostridium difficile*.

Zarejestrowano 3 przypadki zakażeń wywołanych *Clostridium difficile* co wskazuje na znaczny spadek w porównaniu z poprzednim rokiem.

Jednostka chorobowa	2024	2025
<i>Clostridioides difficile</i>	18	3
<i>Campylobacter</i>	0	0
<i>E. coli</i> biegunkotwórcza	4	0
<i>E. coli</i> enterokrwotoczna	0	0

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

<i>E. coli</i> inna i bliżej nieokreślona	0	0
<i>Yersinia enterocolitica</i>	1	0
Inna określona	0	0
Inna nieokreślona	0	0

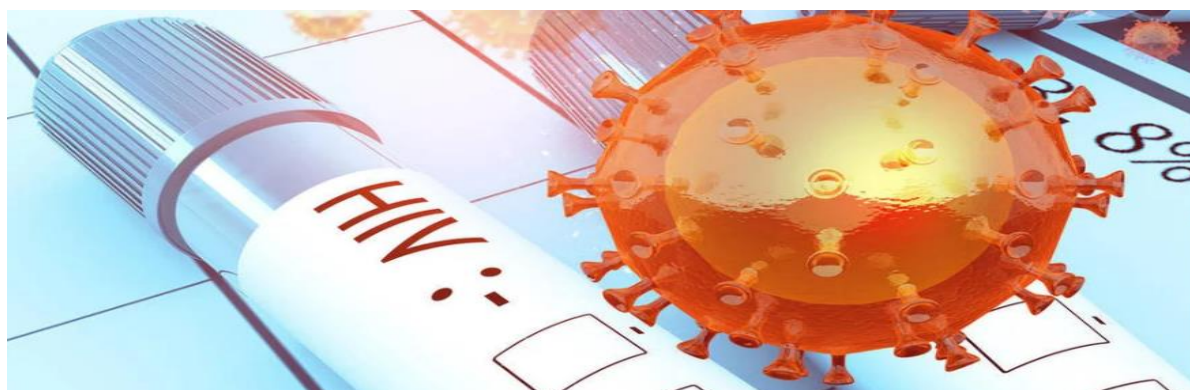
Wykres 7. Zakażenia *Clostridium difficile* w latach 2024 – 2025.

2.11. Kryptosporydioza

W 2025 roku zarejestrowano 2 zakażenia wywołane przez pierwotniaki z rodzaju *Cryptosporidium*. W poprzednich latach nie zarejestrowano zachorowań na powyższą jednostkę chorobową. Chorzy hospitalizowani byli w Klinicznym Oddziale Chorób Zakaźnych Szpitala Uniwersyteckiego w Zielonej Górze. Zachorowania potwierdzone zostały badaniami laboratoryjnymi.

3. Zakażenia krwiopochodne

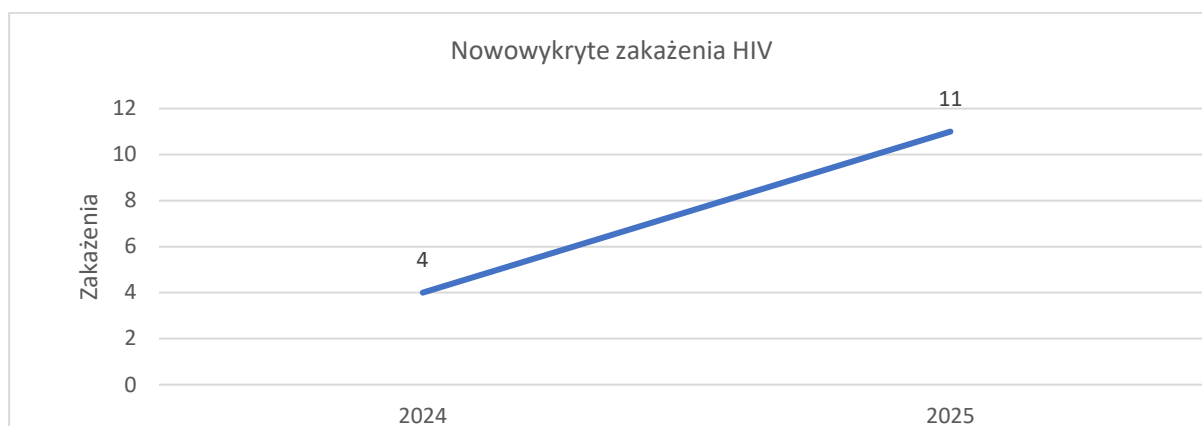
3.1 Nowo wykryte zakażenia HIV

Źródło: <https://www.medexpress.pl>

W 2025 roku zarejestrowano 11 nowych zakażeń wirusem HIV co wskazuje na wzrost do roku 2024.

Jednostka chorobowa	2024	2025
HIV	4	11

Wykres 12. Nowo wykryte zakażenia HIV w latach 2024 – 2025

3.2 Wirusowe zapalenie wątroby WZW

W roku 2025 zarejestrowano 1 przypadek wystąpienia wirusowego zapalenia wątroby. Jest to spadek w porównaniu do roku poprzedniego, w którym zarejestrowano 7 wirusowych zapaleń wątroby. Zachorowania przebiegały pod postacią:

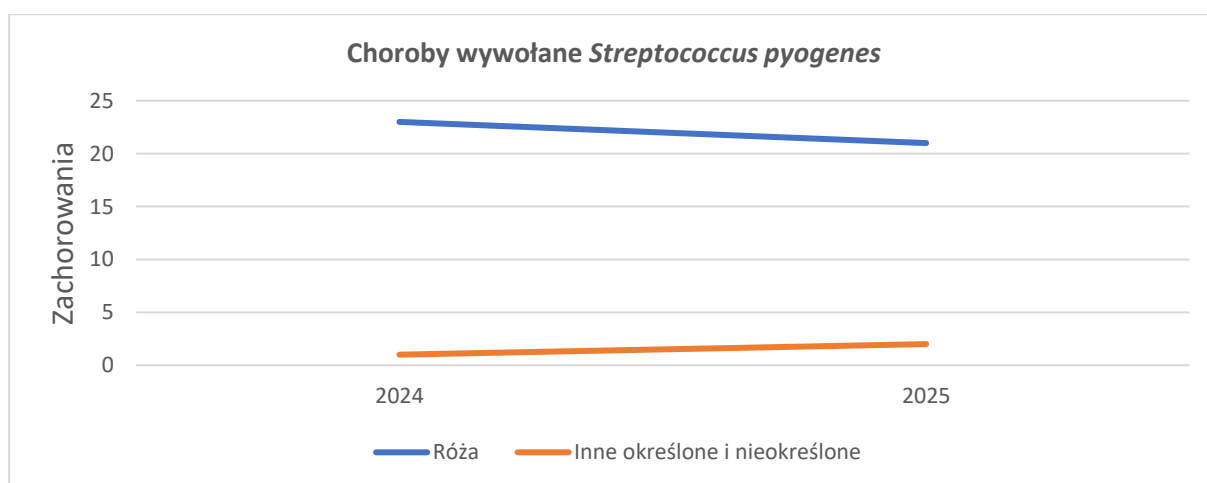
- Wirusowe zapalenie wątroby – przewlekłe typu C. Chorego leczono ambulatoryjnie.

4. Choroby bakteryjne inwazyjne

4.1 Choroby wywołane przez *Streptococcus pyogenes*

Zarejestrowano 21 zachorowań pod postacią róży. Spośród zachorowań 1 przypadek został rozpoznany na podstawie badań laboratoryjnych. 3 osoby hospitalizowano, pozostałe leczono ambulatoryjnie.

Jednostka chorobowa	2024	2025
Róża	23	21
Inna określona i nieokreślona	1	2

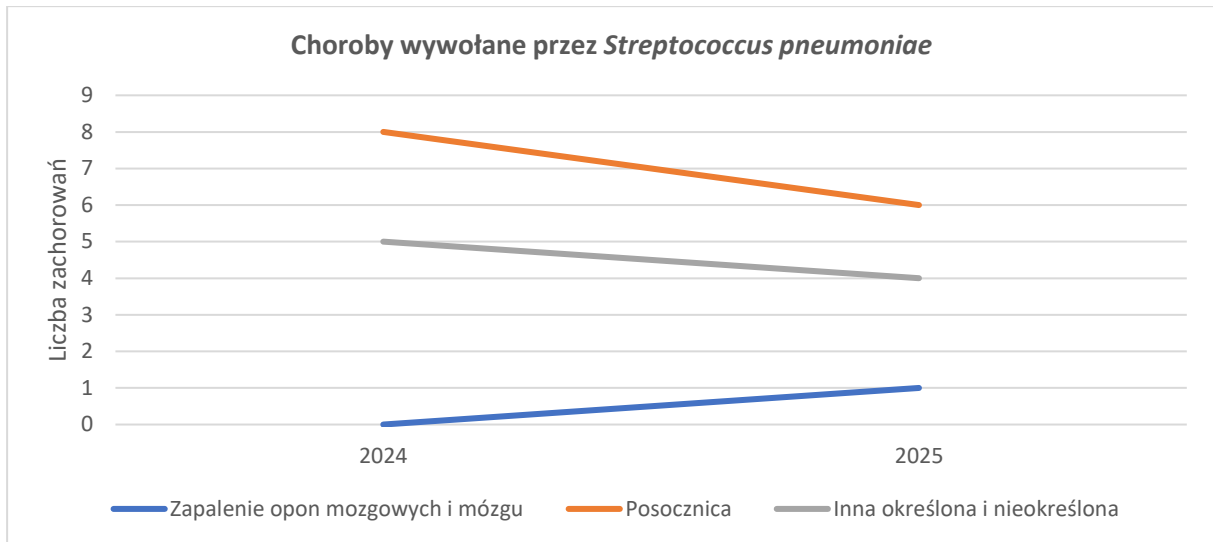
Wykres 13. Choroby wywołane *Streptococcus pyogenes* w latach 2024 – 2025.

4.3 Choroby wywołane przez *Streptococcus pneumoniae*

W 2025 r. zarejestrowano 11 zachorowań pod postacią: posocznicy – 6, zapalenia płuc – 4, zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych – 1.

Wszystkie osoby chore poddano hospitalizacji w Szpitalu Uniwersyteckim w Zielonej Górze.

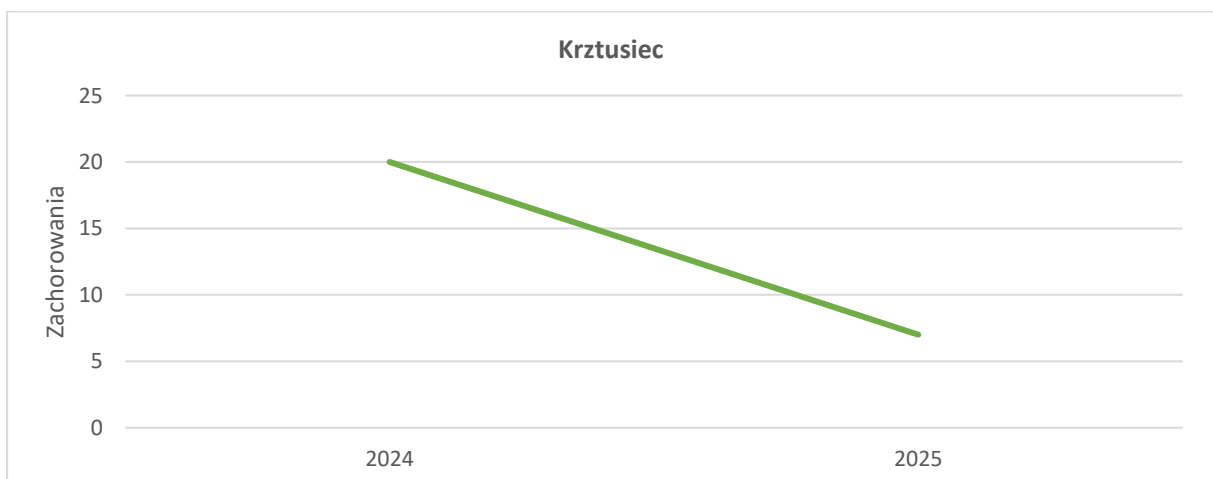
Jednostka chorobowa	2024	2025
Zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	0	1
Posocznica	8	6
Inna określona i nieokreślona	5	4

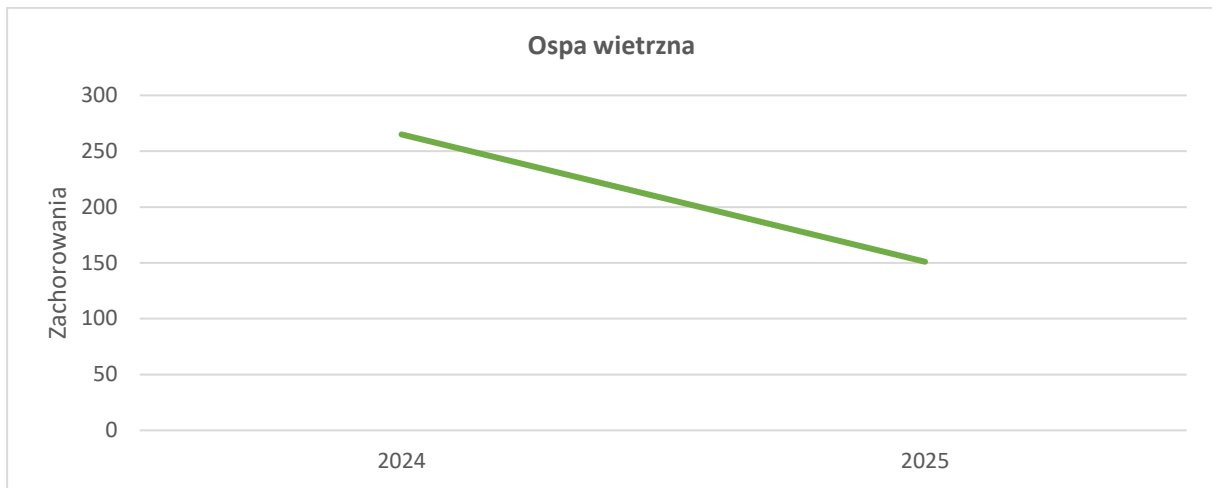
Wykres 14. Choroby wywołane *Streptococcus pneumoniae* w latach 2024 – 2025

5. Choroby przeciw którym przeprowadzane są szczepienia ochronne

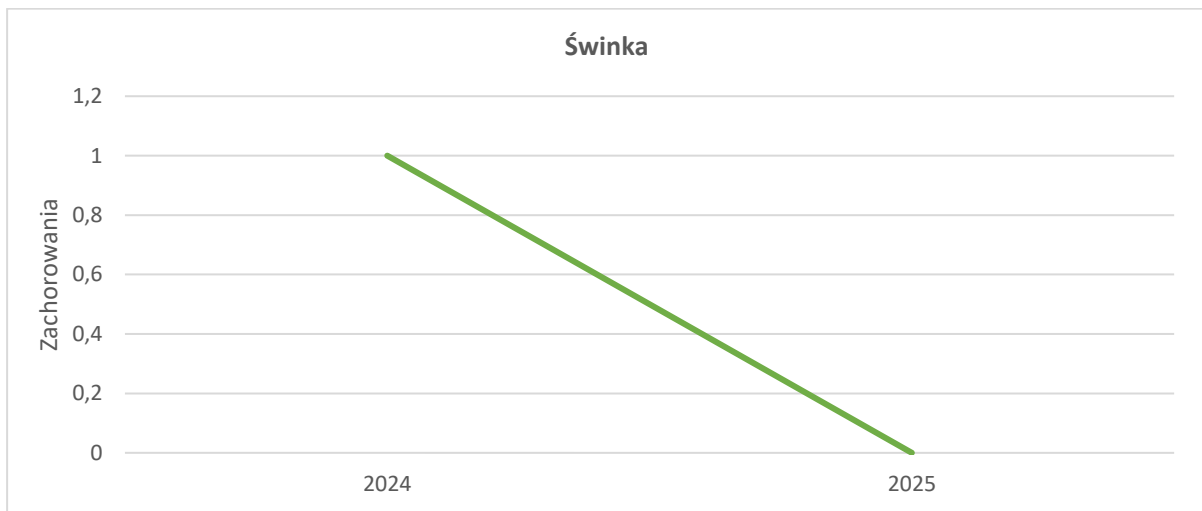
Jednostka chorobowa	2024	2025
Krztusiec	20	7
Ospa wietrzna	265	151
Świnka	1	0

Wykres 15. Zachorowania na krztusiec w latach 2024 – 2025.

Wykres 16. Zachorowania na ospę wietrzną w latach 2022 – 2025.

Wykres 17. Zachorowania na świnkę w latach 2022 – 2025.

5.1 Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat

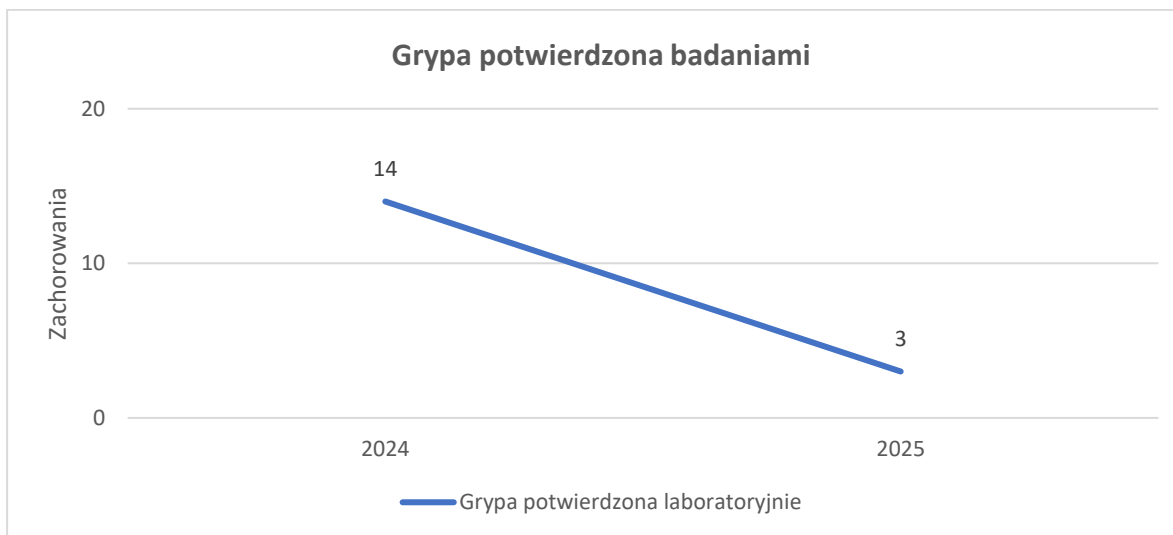
W 2025 roku zarejestrowano 1 zachorowanie przebiegające z ostrym porażeniem wiotkim u dzieci do 15 roku życia. Wystąpiło u chłopca w wieku 1 roku. Dziecko nie było szczepione przeciwko poliomyelitis. Chory był hospitalizowany w Szpitalu Wielospecjalistycznym w Nowej Soli.

6. Zachorowania z powodu ostrych infekcji układu oddechowego

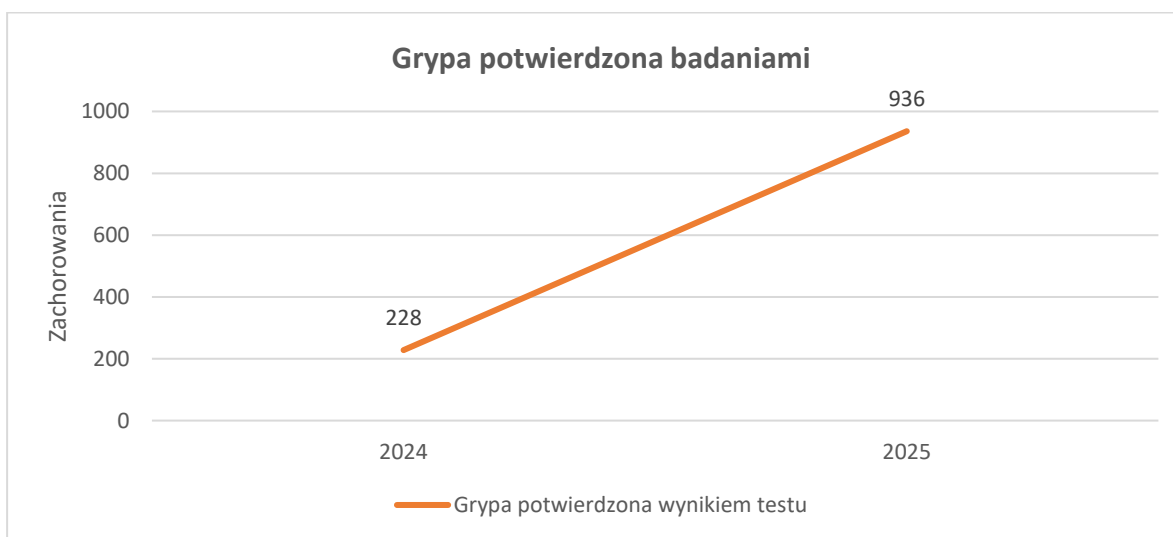
6.1 Zachorowania i podejrzenia zachorowań na grypę potwierdzoną badaniami

W 2025 roku zarejestrowano 3 zachorowania. Natomiast w przypadku grypy potwierdzonej szybkim testem antygenowym zarejestrowano 936 przypadków, co stanowi o znacznym wzroście w stosunku do roku 2024.

Jednostka chorobowa	2024	2025
Grypa potwierdzona laboratoryjnie	14	3
Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego	228	936

Wykres20. Zestawienie zachorowań na grypę potwierdzoną badaniami laboratoryjnymi w latach 2024 – 2025.

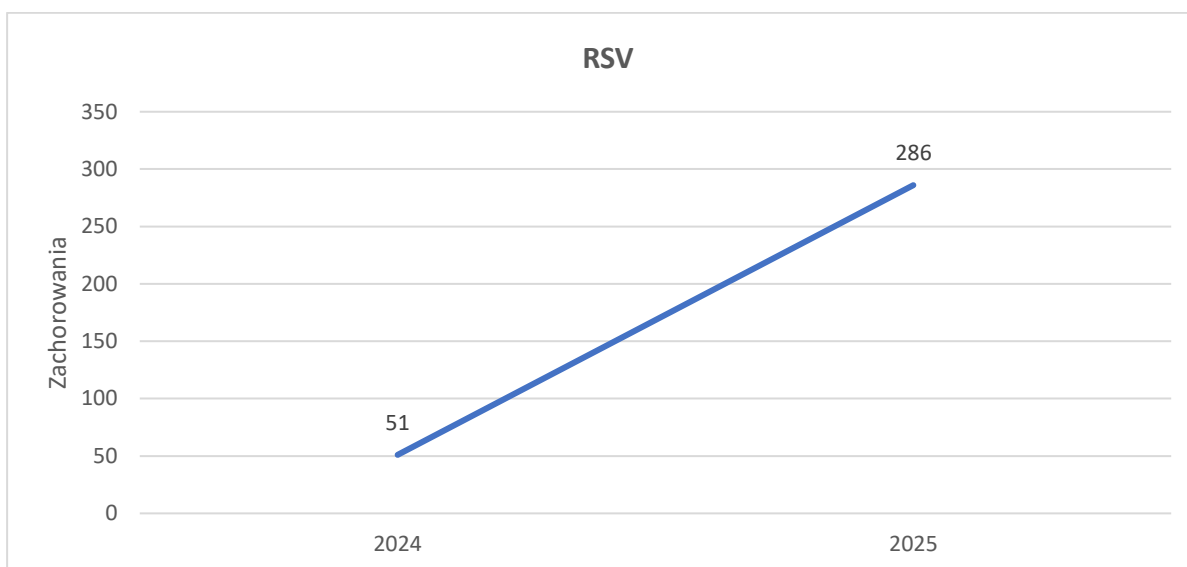

Wykres20. Zestawienie zachorowań na grypę potwierdzoną wynikami testu w latach 2024 – 2025.

6.2 Zachorowania na RSV

W 2025 roku zarejestrowano 286 zakażeń wirusem RSV. Jest to znaczny wzrost w stosunku do roku poprzedniego, w którym zarejestrowano 51 zakażeń wirusem RSV.

Jednostka chorobowa	2024	2025
RSV	51	286

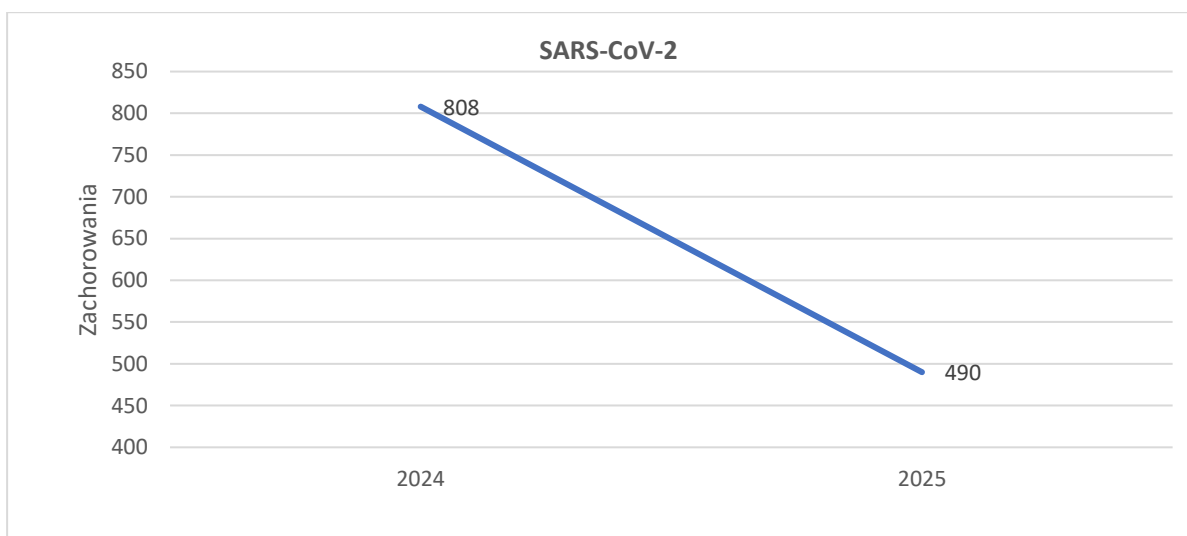

Wykres 22. Zakażenia wirusem RSV w latach 2024 – 2025.

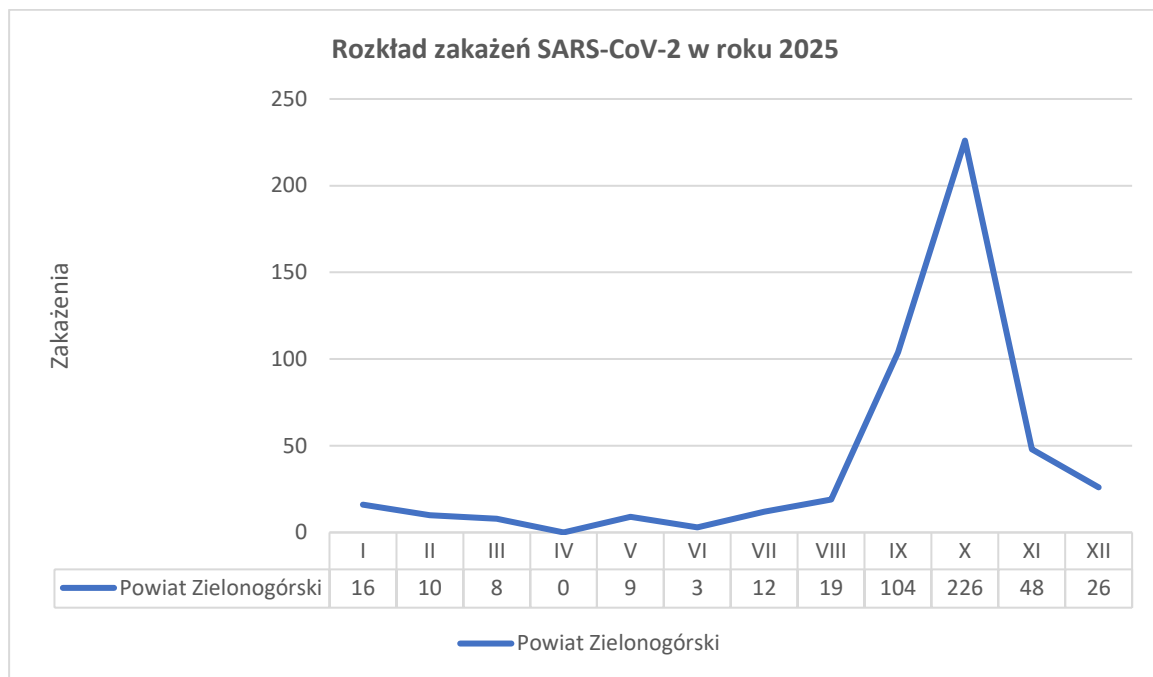
6.3 Zachorowania na COVID-19

W roku 2025 zarejestrowano 490 przypadków zakażenia wirusem SARS-CoV-2.

Jednostka chorobowa	2024	2025
SARS-CoV-2	808	490

Wykres 23. Liczba zakażeń SARS-CoV-2 w latach 2024 – 2025.

Wykres 24. Rozkład zakażeń SARS-CoV-2 w poszczególnych miesiącach roku.2025

7. Choroby odzwierzęce

7.1 Szczepienia osób przeciwko wściekliznie

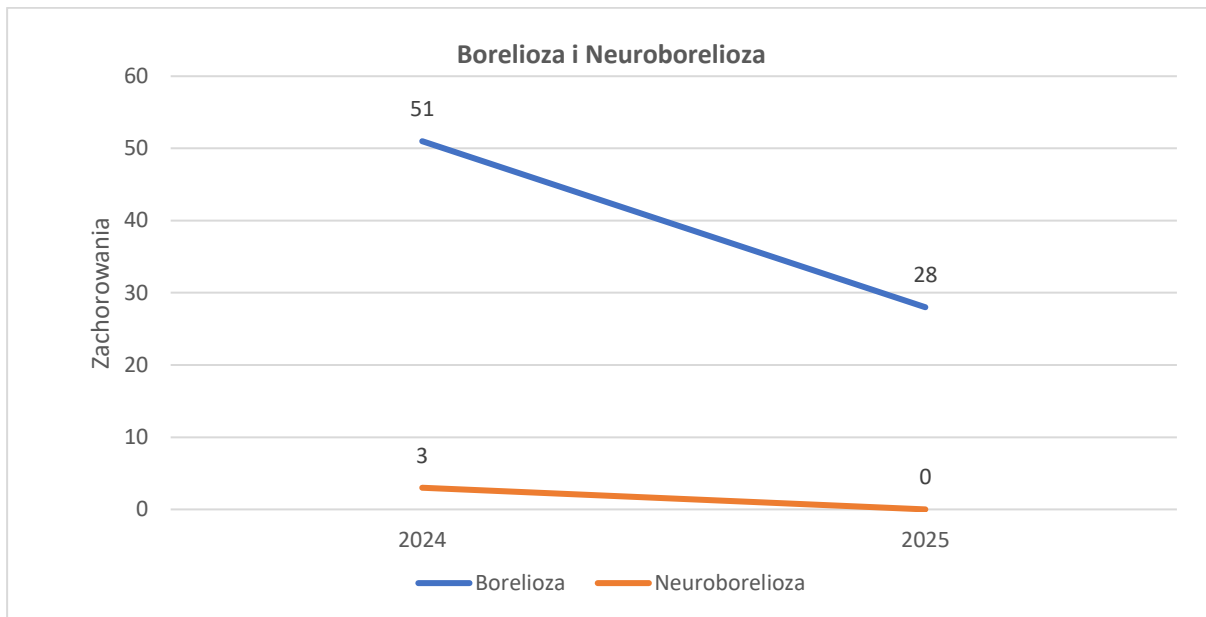
W 2025 roku zarejestrowano 11 przypadków narażenia na zakażenie wścieklizną w wyniku kontaktu ze zwierzętami. W związku z pokąsaniem przez zwierzę podjęto decyzję o przeprowadzeniu szczepień poekspozycyjnych przeciwko wściekliznie. Szczepieniom poddano wszystkie 11 osób.

Powodem narażenia i podjęcia szczepień przeciwko wściekliznie był kontakt ze zwierzętami domowymi lub dzikimi tj.: psem- 5 osób; kotem - 6 osób;

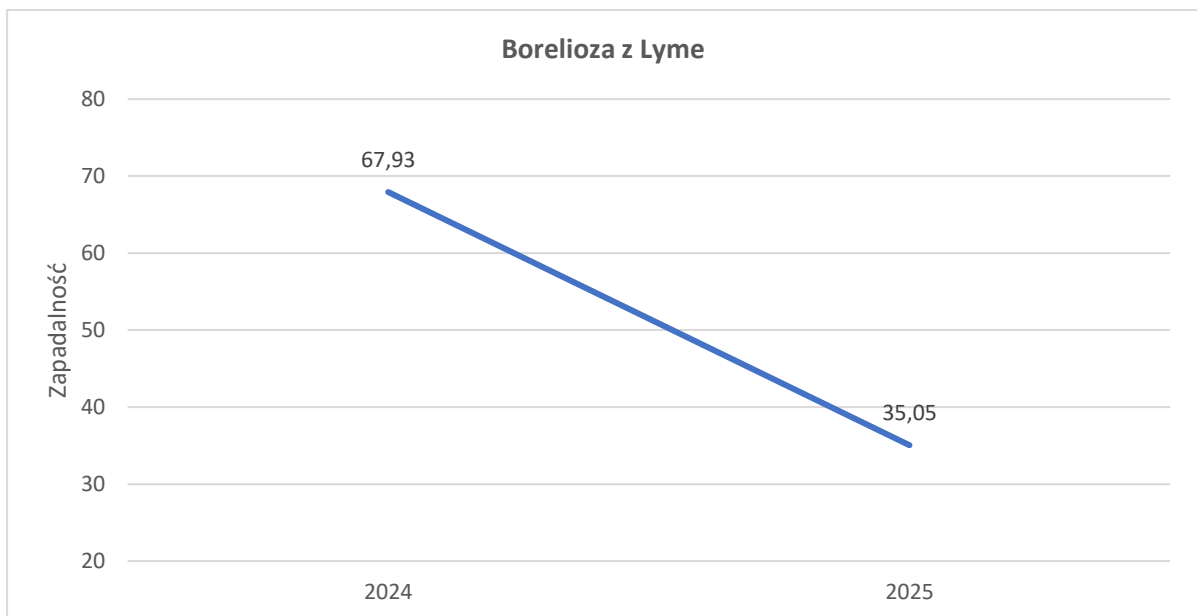
7.2 Borelioza z Lyme i Neuroborelioza

W 2025 roku zarejestrowano 28 zachorowań na boreliozę. Jest to spadek o 23 zachorowania w porównaniu do 2024 roku w którym zarejestrowano 51 zachorowań na boreliozę. W 2025 roku nie rejestrowano zachorowań na neuroboreliozę, gdzie w roku 2024 było ich 3.

Jednostka chorobowa	2024	2025
Borelioza	51	28
Neuroborelioza	3	0

Wykres 26. Zachorowania na boreliozę i neuroboreliozę w latach 2024 – 2025.

Wykres 27. Zestawienie zapadalności na boreliozę w latach 2024 – 2025.

7.3 Choroba Creutzfeldta-Jakoba

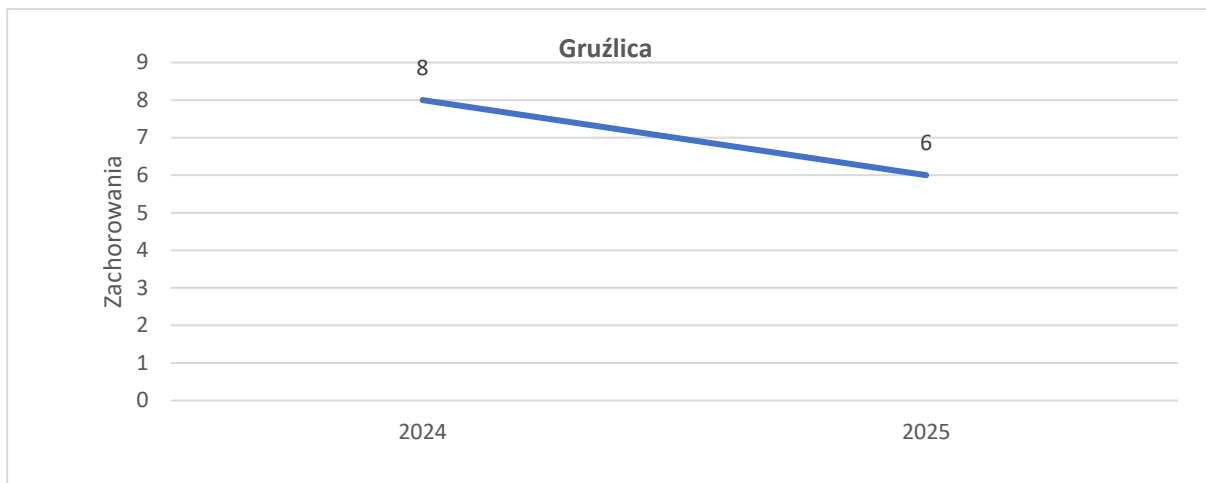
W roku 2025 r. zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na tę jednostkę chorobową. Pacjentka konsultowana neurologicznie pod kątem choroby Parkinsona i Alzheimer, hospitalizowana w Szpitalu Uniwersyteckim w Zielonej Górze w Klinicznym Oddziale Neurologii z Pododdziałem Udarowym. W wykonanym badaniu MR głowy opisano zmiany sugestywne dla choroby Creutzfeldta-Jakoba. Pacjentka została przewieziona do Oddziału Chorób Wewnętrznych w szpitalu Sulechowie. W oddziale mimo kontynuacji zaleconego leczenia i opieki pogorszenie stanu ogólnego. W październiku 2025r. nastąpił zgon kobiety.

8. Inne jednostki chorobowe

8.1 Gruźlica

W roku 2025 zarejestrowano 6 przypadków zachorowań na gruźlicę. Wszystkie osoby chore hospitalizowano w Lubuskim Szpitalu Specjalistycznym Pulmonologiczno-Kardiologicznym w Torzymiu.

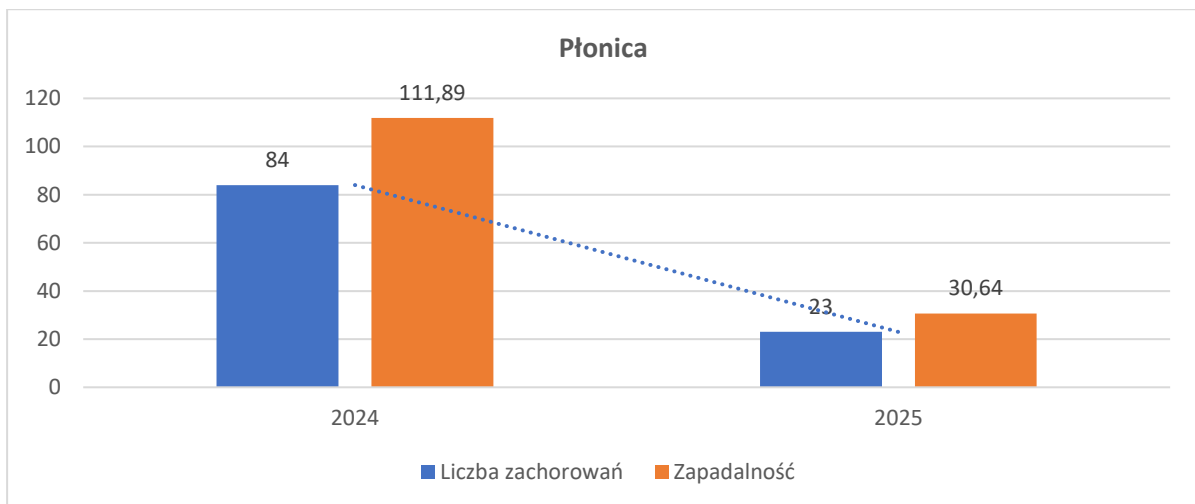
Jednostka chorobowa	2024	2025
Gruźlica	8	6

Wykres 27. Zestawienie zapadalności na boreliozę w latach 2024 – 2025.

8.2 Płonica (Szkarlatyna)

W 2025 roku zarejestrowano 23 zachorowań na szkarlatynę.

Wykres 29. Liczba zachorowań i zapadalność na szkarlatynę w latach 2022 – 2025.

8.3 Legionelloza (Choroba legionistów)

W 2025 roku zarejestrowano 3 zachorowania na chorobę legionistów. Wszystkie przypadki zachorowań potwierdzono badaniami laboratoryjnymi, a pacjentów hospitalizowano w Szpitalu Uniwersyteckim w Zielonej Górze.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Jednostka chorobowa	2024	2025
Choroba legionistów	0	3

Wykres 30. Liczba zachorowań na legionellozę w latach 2022 – 2025.

8.4 Choroby przenoszone drogą płciową

8.4.1. Kiła

W roku 2025 zarejestrowano 3 przypadki wystąpienia kiły.

Jednostka chorobowa	2024	2025
Kiła późna	1	1
Inne postacie kiły i kiła nieokreślona	0	2

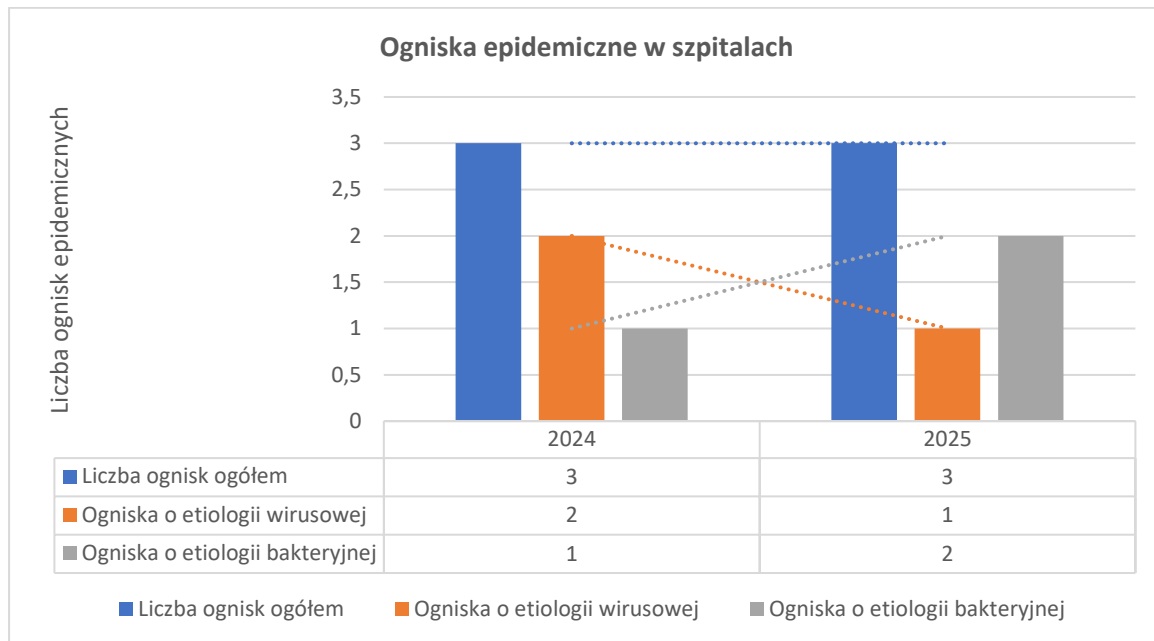

Wykres 31. Liczba zachorowań na kiłę w latach 2024 – 2025.

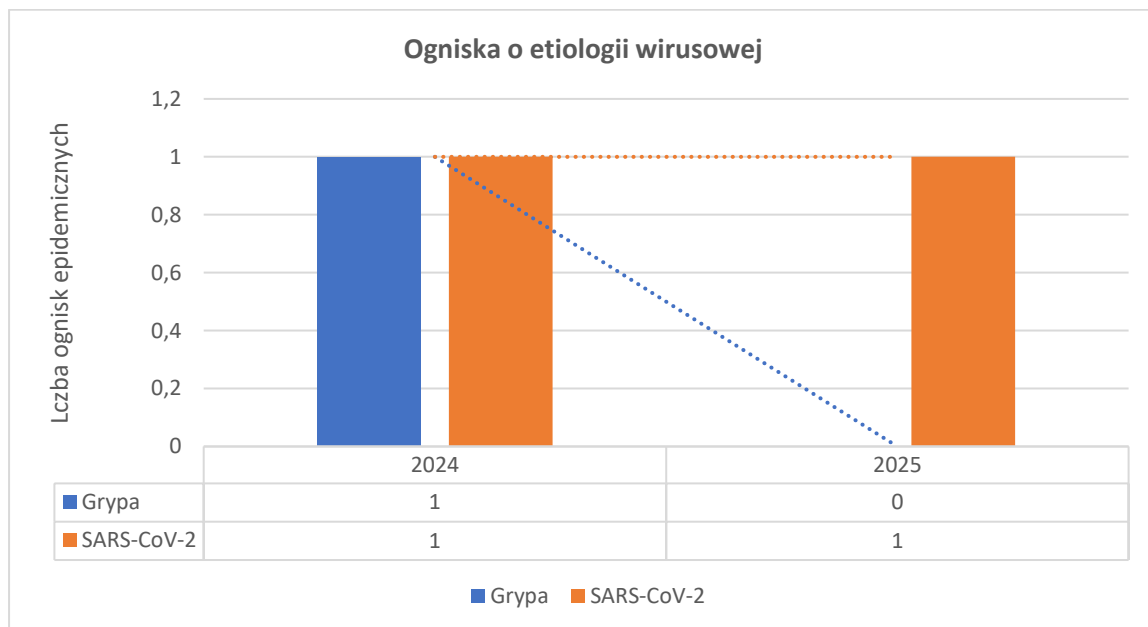
9. Raporty o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala

W 2025 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego zgłoszono 3 ogniska zakażeń szpitalnych. W 3 ogniskach (100% ognisk) udało się zidentyfikować czynnik chorobotwórczy.

Najczęstszymi czynnikami etiologicznymi zidentyfikowanymi w ogniskach były czynniki: bakteryjne – 2 ogniska (67%) i wirusowe – 1 ognisko (33%).

Wykres 32. Liczba zachorowań w ogniskach epidemicznych w latach 2024 – 2025.

Wykres 33. Liczba ognisk epidemicznych wywołanych wirusem grypy i SARS-CoV-2 w latach 2024 – 2025.

10. Szczepienia ochronne

Celem szczepień ochronnych jest przede wszystkim zapewnienie maksymalnej ochrony przed zachorowaniem na groźne choroby zakaźne oraz wyeliminowanie występowania poszczególnych chorób zakaźnych w społeczeństwie. Szczepionka to preparat biologiczny, który imituje naturalną infekcję i prowadzi do rozwoju odporności analogicznej do tej którą uzyskuje organizm w czasie pierwszego kontaktu z prawdziwym drobnoustrojem. W skład szczepionki wchodzi najczęściej antygeny, które uzyskiwane są z żywych lub zabitych drobnoustrojów, ich oczyszczonych fragmentów lub produktów metabolizmu bakterii, jak również w wyniku inżynierii genetycznej. Szczepionki najnowszej generacji (np. mRNA lub wektorowe) zawierają informację genetyczną, na podstawie której (już w komórkach osoby zaszczepionej) produkowany jest antygen.

Ponadto szczepionka zawiera substancje pomocnicze, wśród których wyróżniamy: substancje stabilizujące, adiuwanty wzmacniające i przyspieszające pojawienie się odporności, substancje konserwujące, chroniące przed zanieczyszczeniem, a także śladowe ilości substancji pochodzących z procesu wytwarzania szczepionki.

Antygen ze szczepionki jak również antygen wyprodukowany w komórkach osoby zaszczepionej pobudza komórki układu

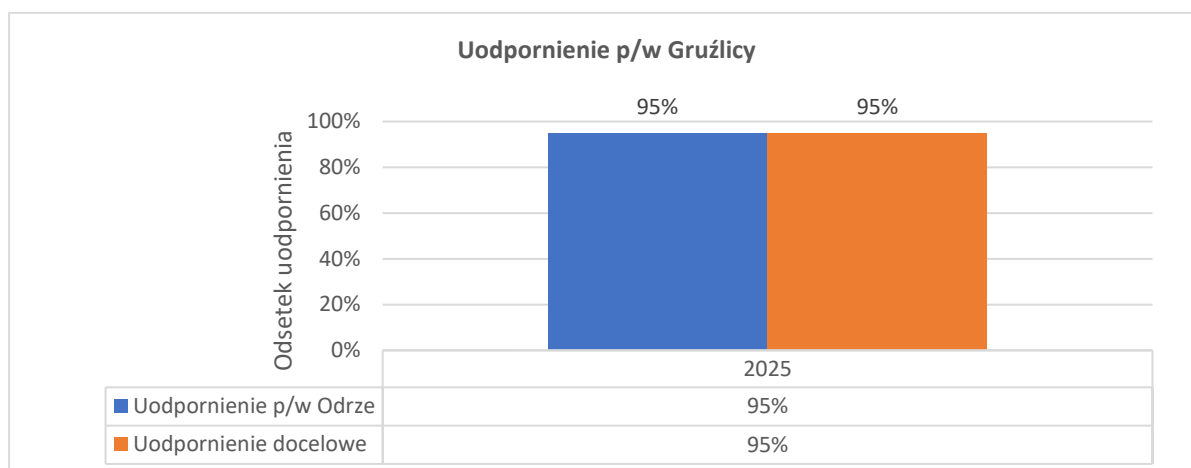
odpornościowego do produkcji swoistych przeciwciał (odpowiedź humoralna) oraz wyspecjalizowane komórki odpornościowe (odpowiedź komórkowa). Powstają także komórki pamięci immunologicznej, które zapewniają długotrwały efekt ochronny szczepienia.

Celem szczepień ochronnych jest przede wszystkim zapewnienie ochrony przed zachorowaniem osoby szczepionej ale również uzyskanie tzw. odporności zbiorowiskowej.

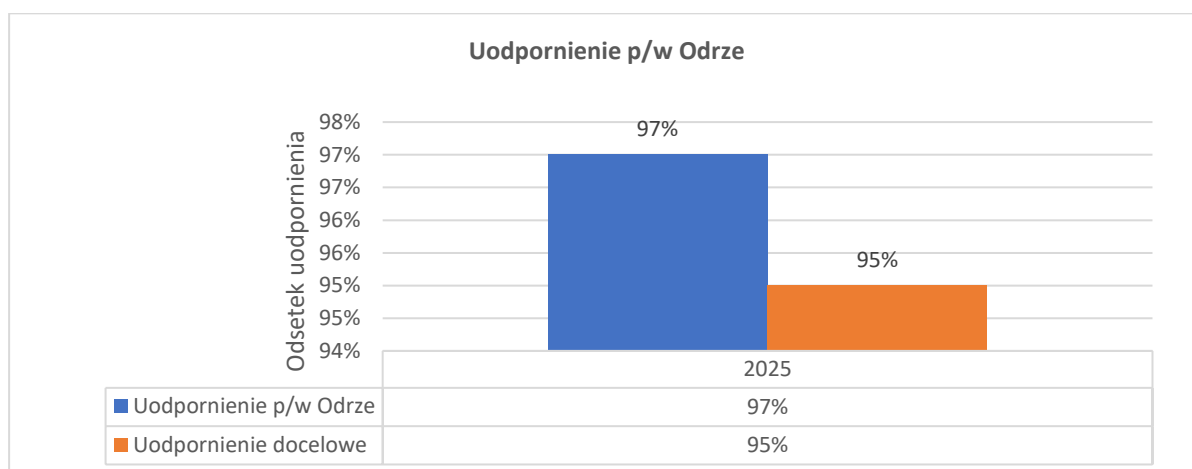
Odporność zbiorowiskowa, inaczej zwana odpornością populacyjną, jest to ochrona osób nieuodpornionych w wyniku zaszczepienia wysokiego odsetka społeczeństwa. Obecność w populacji osób uodpornionych przeciwko danej chorobie zmniejsza prawdopodobieństwo zachorowania na tę chorobę również osób nieuodpornionych. Pojęcie to ma zastosowanie dla chorób, które przenoszą się z człowieka na człowieka, ale nie dotyczy takich chorób jak tężec, kleszczowe zapalenie mózgu czy wścieklizna.

Próg odporności zbiorowiskowej jest definiowany jako odsetek osób uodpornionych w populacji, po osiągnięciu którego liczba nowych zakażonych zaczyna się zmniejszać. Zwykle wymaga **90-95% populacji uodpornionej**. Jednak procentowy wskaźnik osób uodpornionych poprzez szczepienie ma różną wartość w zależności od choroby. W przypadku odry, taki „próg bezpieczeństwa” wynosi aż 95%, dla krztuśca szacowany - 92-94%, błonicy i różyczki na 83-86%, świnki na 75-86%. Oznacza to, że tyle osób w populacji musi być odpornych na daną chorobę, żeby nie doszło do zakażeń na większą skalę.

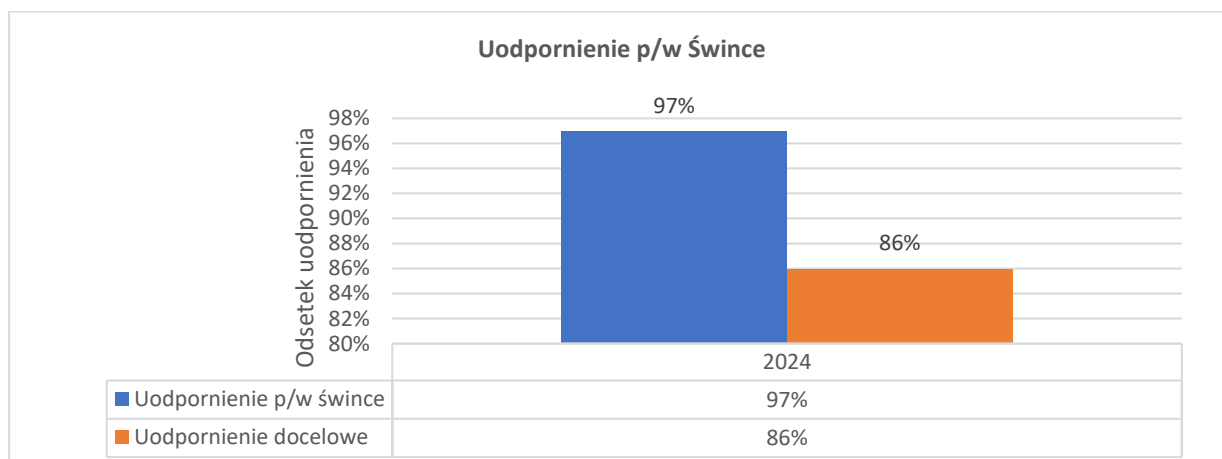
W 2025 roku, w Powiecie Zielonogórskim, z corocznych sprawozdań z wykonania szczepień ochronnych wynika, że w przypadku szczepień ochronnych p/w gruźlicy uzyskano uodpornienie na poziomie 96 %, podobnie jak w roku ubiegłym.

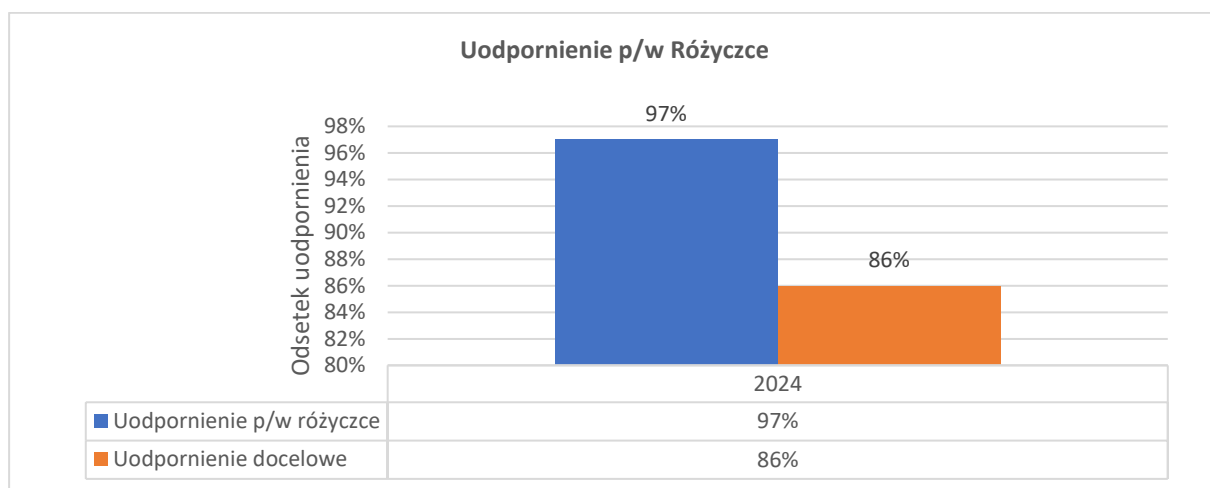
Wykres 34: Odsetek uodpornienia p/w Gruźlicy w latach 2024-2025.vbbb

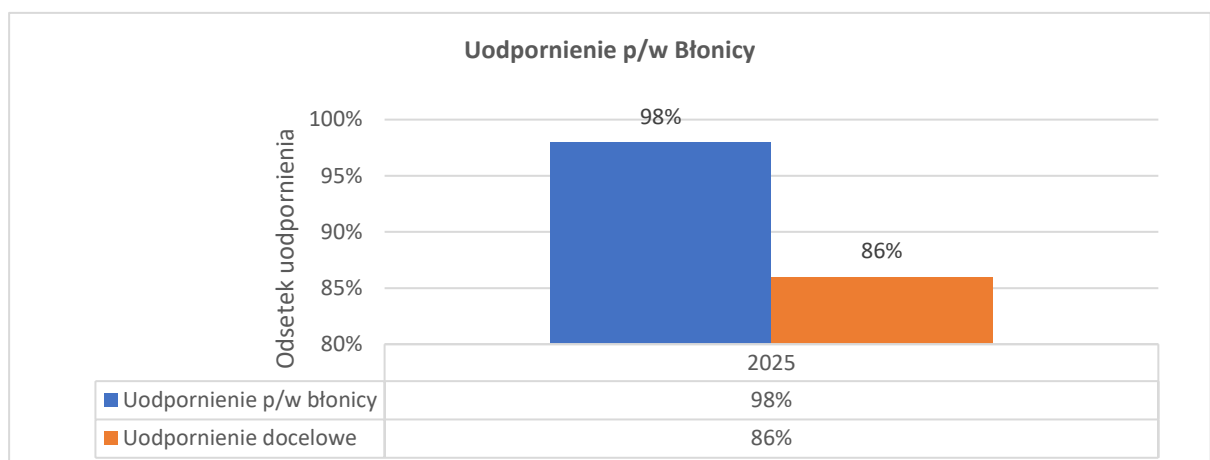
Wykres 34: Odsetek uodpornienia p/w Odrze

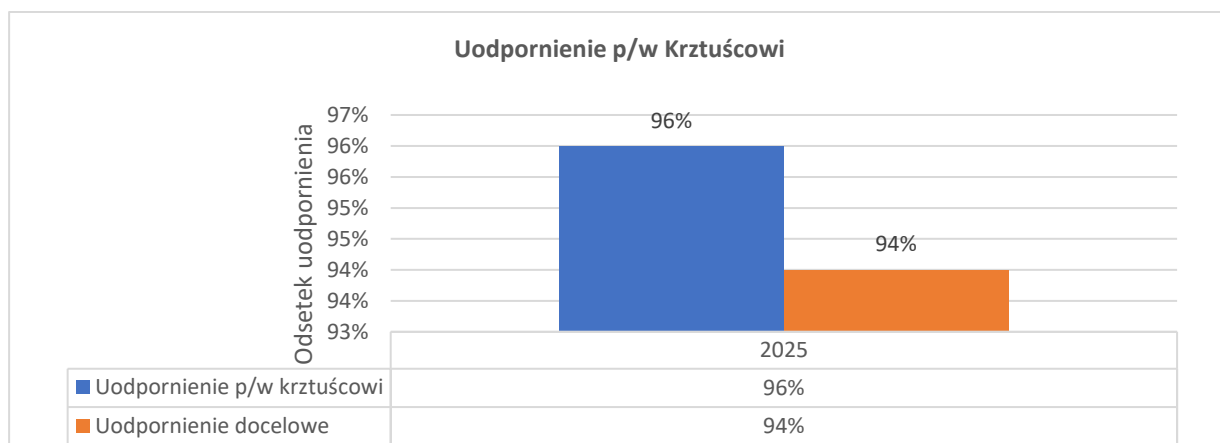
Wykres 35 : Odsetek uodpornienia p/w Świnie.

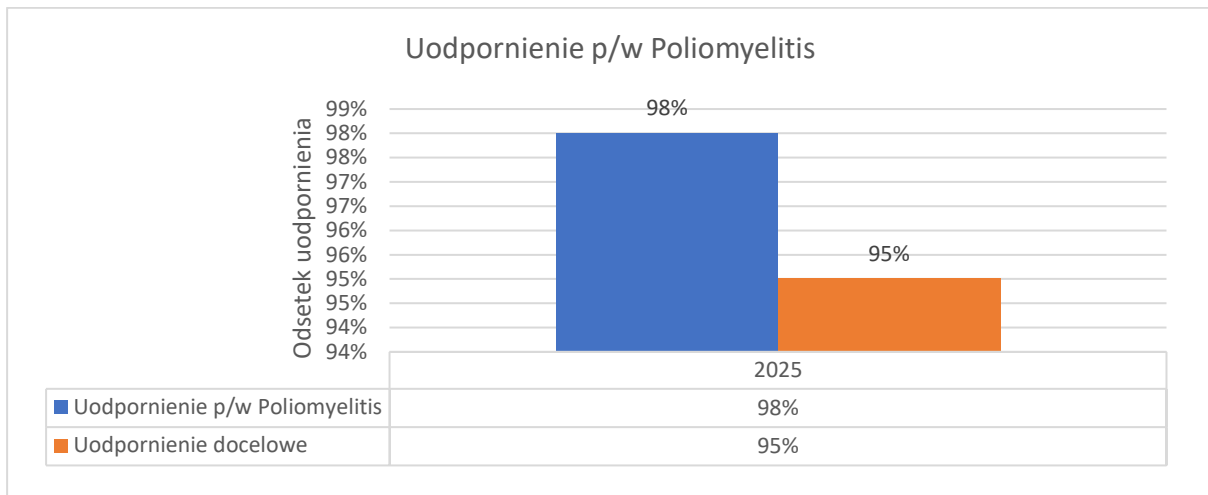
Wykres 36: Odsetek uodpornienia p/w Różyczce.

Wykres 37: Odsetek uodpornienia p/w Błonicy.

Wykres 25 : Odsetek uodpornienia p/w Krztuścowi.

Wykres 26: Odsetek uodpornienia p/w Poliomyelitis.

10.1 Niepożądane odczyny poszczepienne

Niepożądany odczyn poszczepienny, w skrócie NOP, jest to zaburzenie stanu zdrowia, które wystąpiło w okresie 4 tygodni po podaniu szczepionki. Wyjątek stanowią odczyny po szczepieniu p/w gruźlicy BCG, ponieważ tych wypadkach kryterium czasowe jest znacznie wydłużone, co wynika ze specyfiki szczepionki.

Jak podają źródła, częstość występowania NOP zależy od rodzaju szczepionki. W Polsce NOP są zgłaszane średnio z częstością 0,05% dla wykonanych szczepień podawanych w ramach Programu Szczepień Ochronnych.

Pod względem częstości można je podzielić na odczyny bardzo częste, częste, umiarkowanie częste, rzadkie i bardzo rzadkie. Przykładowo reakcja anafilaktyczna może wystąpić z częstością 1-1,1 na milion podanych dawek szczepionek, natomiast objawy miejscowe z częstością 1 na 10 podanych dawek. Rozpoznanie NOP to zadanie lekarza po zbadaniu szczepionej osoby zgłaszającej niepokojące objawy, do których można zaliczyć wysoką gorączkę, wysypkę, trudności z oddychaniem, długi płacz i problemy z utuleniem dziecka lub inne, pojawiające się po szczepieniu.

W 2025 r. zarejestrowano 5 niepożądanych odczynów poszczepiennych. Reakcję organizmu po szczepieniach zakwalifikowano jako odczyny łagodne.

Zgodnie z art. 5 Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2024 r. poz. 416) do zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy m.in. nadzór nad realizacją szczepień ochronnych.

W roku 2025 pod nadzorem Sekcji Epidemiologii było 20 punktów szczepień w POZ oraz 2 punktów szczepień w szpitalach. Zakres kontroli w punktach obejmował m.in.

- prawidłowość realizacji Programu Szczepień Ochronnych z uwzględnieniem przestrzegania wytycznych dotyczących zachowania terminów i odstępów między szczepieniami;
- prawidłową gospodarką szczepionkami zakupionymi do realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych;
- zachowaniem zasad łańcucha chłodniczego podczas transportu oraz przechowywania szczepionek;
- sporządzaniem sprawozdań;

- prawidłowym prowadzeniem dokumentacji szczepień ochronnych, w tym nad sposobem przekazywania kart uodpornienia;
- zachowaniem zasad higieny podczas wykonywania szczepień;
- prowadzeniem rejestru niepożądanych odczynów poszczepiennych.

W roku 2025 w punktach szczepień przeprowadzono 43 kontrole, w tym 25 kontrole wynikało z harmonogramu, 18 były kontrolami pozaplanowymi i dotyczyły:

- oceny realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych u osób, które nie ukończyły 19 roku życia na podstawie weryfikacji kart uodpornienia i elektronicznych kart szczepień, o ile są prowadzone przez świadczeniodawcę- 18 (akcja ogólnopolska),

11. Podsumowanie

1. W roku 2025 zaobserwowano wzrost zachorowań wywołanych przez Rotawirusy, Norowirusy. Nastąpił znaczący wzrost nowo wykrytych zakażeń HIV. Zaobserwowano znaczny wzrost zachorowań na gripę potwierdzoną wynikiem szybkiego testu antygenowego oraz wzrost zakażeń wirusem RSV.
2. Liczba ognisk epidemicznych utrzymuje się na tym samym poziomie, jednak wzrosła liczba ognisk o etiologii bakteryjnej.
3. Każdego roku rośnie liczba dzieci, które nie otrzymały obowiązkowych szczepień ochronnych, wynikająca m.in. z braku zgody rodziców na wykonanie szczepień u dzieci (często bez podania konkretnej przyczyny), aktywności ruchów antyszczepionkowych, braku wezwań ze strony POZ-u o konieczności uzupełnienia szczepień, braku zaufania do szczepień.

<https://ciborz.eu/2020/01/10/konferencja-w-zaborze/>

II. STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH

1. Stan sanitarny podmiotów prowadzących działalność leczniczą

W 2025 r. na obszarze nadzorowanego powiatu ziemskiego zewidencjonowano ogółem 87 obiektów prowadzących działalność leczniczą, w tym:

- 4 obiekty lecznicze wykonujące stacjonarne świadczenia zdrowotne,
- 2 stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne w gr. inne,
- 42 obiekty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne,
- 39 praktyk zawodowych lekarskich i pielęgniarskich.

Skontrolowano 55 obiektów prowadzących działalność leczniczą (63,21%), w tym:

- 4 obiekty, w których wykonywane są stacjonarne świadczenia zdrowotne (100%),
- 2 stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne w gr. inne (100%)
- 33 obiekty, w których wykonywane są ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (78,57%),
- 21 praktyk zawodowych lekarskich i pielęgniarskich (53,84%).

W obiektach przeprowadzono 76 kontroli, których zakres obejmował:

- stan sanitarno – higieniczny oraz techniczny pomieszczeń
- przestrzeganie zasad aseptyki, dezynfekcji i sterylizacji
- sposób przechowywania, oznakowania i terminy ważności narzędzi i sprzętu medycznego
- stosowanie procedur i standardów medycznych
- postępowanie w zakresie dekontaminacji narzędzi medycznych, sprzętu i powierzchni
- kontrolę skuteczności procesów sterylizacji
- kontrolę wewnętrzną w obszarze zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym
- prowadzenie gospodarki odpadami komunalnymi i medycznymi oraz ściekami
- postępowanie z bielizną czystą i brudną
- stosowanie środków ochrony indywidualnej personelu.
- ocenę realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych u osób, które nie ukończyły 19 roku życia (z wyłączeniem rocznika 2025) na podstawie weryfikacji kart uodpornienia i elektronicznych kart szczepień, o ile są prowadzone przez świadczeniodawcę

1.1. Podmioty wykonujące działalność leczniczą polegającą na udzielaniu stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych

W tej grupie podmiotów zewidencjonowano 4 obiekty, tj.:

- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Sulechowie, ul. Zwycięstwa 1;
- Szpital Rehabilitacyjno-Leczniczy dla Dzieci Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wojnowie, Wojnowo 7A;
- Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży SPZOZ w Zaborze, ul. Zamkowa 1;
- Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej „URO-LASER” W. Zwierzyński i M. Drozd Lekarska Spółka Partnerska w Sulechowie, ul. Zwycięstwa 1;

W obiektach przeprowadzono łącznie 14 kontroli. Wydano 1 decyzję nakazującą podjęcie działań zmierzających do poprawy stanu techniczno-sanitarnego i warunków pracy oraz zalecenia pokontrolne. Wymienione podmioty lecznicze podobnie jak i podmioty udzielające świadczeń zdrowotnych o charakterze ambulatoryjnym są zobowiązane spełniać warunki sanitarno-funkcjonalne określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie *szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą*. W stosunku do podmiotów niespełniających wymagań ww. rozporządzenia prowadzone jest postępowanie administracyjne.

SPZOZ Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży w Zaborze, ul. Zamkowa 1

W 2025 r. przeprowadzono 2 kontrole, w czasie których nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego. Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży w Zaborze jest szpitalem specjalistycznym, realizującym świadczenia medyczne z zakresu zaburzeń zdrowia psychicznego u dzieci i młodzieży (do ukończenia 18 roku życia). Szpital mieści się w kompleksie pałacowo – parkowym, dysponuje zapleczem terapeutyczno-rekreacyjnym z salą gimnastyczną, zakładem fizjoterapii, odkrytym obiektem sportowym. W strukturze organizacyjnej zarejestrowano przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego:

- Szpital Psychiatryczny dla Dzieci i Młodzieży wykonujący działalność w formie stacjonarnych, całodobowych świadczeń zdrowotnych, w skład którego wchodzi:
 - trzy pododdziały szpitalne: Psychiatryczny dla Dzieci, Psychiatryczny dla Młodzieży, Psychiatryczny Obserwacyjny dla Dzieci i Młodzieży.
 - Izba Przyjęć
 - Zakład Rehabilitacji.
- Poradnię Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży realizującą ambulatoryjne świadczenia zdrowotne w budynku przy ul. Monte Cassino 21b w Zielonej Górze.

Sprzątaniem pomieszczeń zajmuje się zatrudniony personel jednostki macierzystej. Sprzątanie pomieszczeń szpitala przeprowadzane jest zgodnie z opracowaną procedurą utrzymania czystości w szpitalu. Otoczenie budynków stanowi duży teren o charakterze parku. Jest on utrzymany w zadowalającym stanie porządkowym. Drogi komunikacyjne są utwardzone. Wydzielone są miejsca na ustawienie zbiorczych pojemników na odpady stałe, które są gromadzone selektywnie. Nie stwierdzono zaniedbań w obszarze przestrzegania bieżącej czystości i porządku. Sposób postępowania z odpadami medycznymi jest zgodny z wymaganiami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w sprawie *szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1975). Odbiór odpadów odbywa się z właściwą częstotliwością. Nie stwierdzono nieprawidłowości w sposobie postępowania z nieczystościami stałymi (medycznymi i komunalnymi). Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży w Zaborze dysponuje pomieszczeniem służącym do magazynowania

odpadów medycznych. Nieczystości płynne odprowadzane są bezpośrednio do urządzeń kanalizacji ogólnospławnej

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Sulechowie, ul. Zwycięstwa 1, 66-100 Sulechów

W 2025 roku, w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Sulechowie przeprowadzono ogółem 5 kontroli, w tym 1 kompleksową, w czasie której stwierdzono nieprawidłowości. Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego, regulowane są decyzją administracyjną. W stosunku do kontrolowanego podmiotu tutejszy organ prowadzi postępowania administracyjne wynikające z nieprawidłowości stwierdzonych w czasie poprzednich kontroli kompleksowych. Sprzątanie pomieszczeń przeprowadzane jest zgodnie z opracowanymi i wdrożonymi szczegółowymi procedurami (instrukcjami), nie stwierdzono zaniedbań w obszarze przestrzegania bieżącej czystości i porządku. Sposób postępowania z odpadami medycznymi jest zgodny z wymaganiami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi (Dz. U. z 2017 r., poz. 1975). Odbiór odpadów odbywa się z właściwą częstotliwością. Nie stwierdzono nieprawidłowości w sposobie postępowania z nieczystościami stałymi (medycznymi i komunalnymi). Nieczystości płynne odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej.

Szpital Rehabilitacyjno-Lecniczy dla Dzieci Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wojnowie

Szpital znajduje się w zabytkowym pałacu w Wojnowie. Zapewnia leczenie i rehabilitację dzieciw wieku od 3 do 18 lat ze schorzeniami układu oddechowego i chorobami o podłożu alergicznym. Pobyt dzieci odbywa się w formie turnusów rehabilitacyjno - leczniczych trwających 3 tygodnie (22 dni).

<https://westisthebest.pl/2303-westisthebest-szpital-rehabilitacyjno-leczniczy-dla-dzieci>

W skład struktury szpitala wchodzi Oddział Rehabilitacji Pulmonologicznej dla Dzieci, Oddział Rehabilitacji dla Dzieci, Poradnia Chorób Płuc dla Dzieci. Budynek podlega pod konserwatora zabytków. W 2025 r. przeprowadzono 1 kontrolę kompleksową oraz 1 kontrolę tematyczną. Sprzątaniem pomieszczeń zajmuje się zatrudniony personel jednostki macierzystej. Sprzątanie pomieszczeń szpitala przeprowadzane jest zgodnie z opracowaną procedurą utrzymania czystości w szpitalu. Otoczenie budynków stanowi duży teren o charakterze parku. Jest on utrzymany w zadowalającym stanie porządkowym. Drogi komunikacyjne są utwardzone. Wydzielone są miejsca na ustawienie zbiorczych pojemników na odpady stałe, które są gromadzone selektywnie. Nie stwierdzono zaniedbań w obszarze przestrzegania bieżącej czystości i porządku. Sposób postępowania z odpadami medycznymi jest zgodny z wymaganiami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia

z dnia 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi (Dz. U. z 2017 r., poz. 1975). Odbiór odpadów odbywa się z właściwą częstotliwością. Nie stwierdzono nieprawidłowości w sposobie postępowania z nieczystościami stałymi (medycznymi i komunalnymi). Nieczystości płynne odprowadzane są bezpośrednio do urządzeń kanalizacji ogólnospławnej.

„URO-LASER” M. Drozd, W. Zwierzyński Lekarska Spółka Partnerska, Sulechów, ul. Zwycięstwa 1

W 2025 roku w obiekcie przeprowadzono 1 kontrolę kompleksową. Wystosowano 1 decyzję administracyjną nakazującą usunięcie nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku kontroli.

Pomieszczenia szpitala dzierżawione są od SPZOZ Sulechów. Wszystkie media zapewnia SPZOZ Sulechów w ramach zawartej umowy długoterminowej. Oddział liczy 10 łóżek. Pomieszczenia są przystosowane dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich – zapewniony jest dźwig osobowy oraz dostatecznie duże pomieszczenia higieniczno-sanitarne.

Sprzątaniem pomieszczeń zajmuje się personel kontrolowanego zakładu. Blok operacyjny sprzątają te same osoby używając do sprzątania tej części wydzielonego sprzętu; Otoczenie budynku, w którym mieści się placówka jest utwardzone, a zagospodarowaniem zajmuje się właściciel posesji, tj. SPZOZ Sulechów. Nie stwierdzono zaniedbań w obszarze przestrzegania bieżącej czystości i porządku. Sposób postępowania z odpadami medycznymi jest zgodny z wymaganiami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi (Dz. U. z 2017 r., poz. 1975). Odbiór odpadów odbywa się z właściwą częstotliwością. Nie stwierdzono nieprawidłowości w sposobie postępowania z nieczystościami stałymi (medycznymi i komunalnymi). Nieczystości płynne odprowadzane są bezpośrednio do urządzeń kanalizacji ogólnospławnej. Podmiot nie dysponuje własną sterylizatornią. Strona ma zawartą umowę z SPZOZ w Sulechowie na korzystanie z usług centralnej sterylizatorni szpitalnej. W świetle obowiązujących przepisów Strona została zobowiązana do zweryfikowania zawartej umowy w zakresie zasad świadczenia usług sterylizacji przez SPZOZ w Sulechowie z uwzględnieniem obowiązujących wymogów i skorelowania jej treści z procedurą obowiązującą w SPZOZ Sulechów, a dotyczącą świadczenia usług sterylizacji narzędzi pochodzących z jednostek zewnętrznych.

1.2 Podmioty wykonujące działalność leczniczą polegającą na udzielaniu ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych

<https://cmtopmed.pl/>

W tej grupie zewidencjonowano 42 obiekty, przeprowadzono 73 kontrole, w tym 52 kontrole planowe oraz 21 kontroli pozaplanowych, tj.: 1 kontrola sprawdzająca wykonanie obowiązków nałożonych w decyzjach merytorycznych oraz zaleceń pokontrolnych, 18 kontroli tematycznych

związana z organizacją szczepień ochronnych, 1 kontrola interwencyjna dotycząca warunków sanitarno-higienicznych w czasie prowadzenia usług medycznych. W wyniku przeprowadzonych kontroli wystosowano 2 decyzje administracyjne, w tym 1 nakazująca poprawę stanu sanitarnego, 2 prolongaty terminu, 1 decyzja o umorzeniu postępowania oraz 1 decyzja o opłacie. Nieprawidłowości ujęte w decyzjach nakazujących dotyczyły stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, ciągu technologicznego do dekontaminacji narzędzi oraz gospodarki odpadami medycznymi. Zaleceniami egzekwowano usunięcie uchybień o konieczności dostosowania procedury dotyczącej postępowania z odpadami medycznymi do obowiązującego rozporządzenia, zapewnienia preparatu do dezynfekcji powierzchni zanieczyszczonych materiałem biologicznym, prowadzenia rejestru pomiaru temperatury w urządzeniu chłodniczym na odpady medyczne, zwiększenia częstotliwości kontroli biologicznej, zapewnienia procedury postępowania z brudną bielizną, stosowania wskaźników chemicznych klasy 5 lub 6, kontrolowania każdego cyklu sterylizacji przez rejestrację parametrów fizycznych archiwizowanych jako zapis papierowy lub elektroniczny, ponownego wezwania do szczepień dzieci i młodzież opóźnione w szczepieniach.

1.3. Praktyki zawodowe: indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe praktyki lekarskie, lekarzy dentystów oraz pielęgniarek i położnych.

W 2025 r. skontrolowano ogółem stan sanitarny w 19 praktykach zawodowych, co stanowiło 53,84%, spośród 39 ujętych w ewidencji. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Wystosowano zalecenia pokontrolne dotyczące: zwiększenia częstotliwości kontroli biologicznej procesów sterylizacji, zapewnienia wskaźników chemicznych klasy 5 lub 6, zapewnienia preparatu do dezynfekcji powierzchni zanieczyszczonych materiałem biologicznym, prowadzenia rejestru temperatury panującej w urządzeniu chłodniczym na odpady medyczne, kontrolowania każdego cyklu sterylizacji przez rejestrację parametrów fizycznych archiwizowanych jako zapis papierowy lub elektroniczny. Ocena stanu sanitarnego praktyk zawodowych obejmowała sprawdzenie: sposobu zaopatrzenia w wodę i odprowadzania nieczystości płynnych, warunków sanitarno-technicznych pomieszczeń i ich funkcjonalności, w tym wykończenia ścian i podłóg, sprawności wentylacji i oświetlenia, wyposażenia w umywalki, dozowniki na mydła, ręczniki jednorazowe, postępowania z bielizną czystą i brudną oraz sposobu segregacji odpadów i postępowanie z odpadami komunalnymi i medycznymi. Kontrola obejmowała także procedury higieniczne, ich wdrożenie oraz prowadzenie kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych.

1.3.1 Indywidualne praktyki lekarskie, indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie i grupowe praktyki lekarskie.

W 2025 r. na 13 istniejących praktyk lekarskich skontrolowano 5, tj.: 23,07 %. W wyniku prowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Stan techniczno-sanitarny pomieszczeń, w których prowadzone są praktyki zawodowe ocenia się ogólnie jako dobry. Nie kwestionowano bieżącej czystości i porządku w pomieszczeniach praktyk. Stosowane narzędzia wielorazowego

użytku, poddawane są sterylizacji w autoklawach parowo-ciśnieniowych. Narzędzia do sterylizacji pakowano w jednorazowe torebki lub rękawy papierowo-foliowe, znakowane datą sterylizacji i przechowywano w odpowiednich warunkach. Powstałe w ramach działalności odpady stałe gromadzono przestrzegając zasady segregacji, w miejscu ich powstawania, na komunalne i medyczne. Zakaźne odpady medyczne magazynowano w urządzeniach chłodniczych. Odbiorem odpadów medycznych do utylizacji zajmowały się koncesjonowane przedsiębiorstwa.

1.3.2. Indywidualne praktyki lekarzy dentystów, indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentystów i grupowe praktyki lekarzy dentystów.

W 2025 r. na 22 istniejące praktyki lekarzy dentystów skontrolowano 14, tj.: 81,81%. Drobne uchybienia korygowano zaleceniami pokontrolnymi. Uchybienia dotyczyły m.in.: braku dostosowania procedury dotyczącej postępowania z odpadami medycznymi do obowiązujących przepisów prawnych, sporadycznego wykonywania testów biologicznych, braku rejestru temperatury panującej w urządzeniu chłodniczym na odpady medyczne, braku środka do dezynfekcji powierzchni skażonych materiałem biologicznym. Stwierdzono, że coraz częściej obiekty wykonują kontrole biologiczne procesów sterylizacji we własnym zakresie przy użyciu inkubatorów do testów biologicznych. W praktykach nie stwierdzono zaniedbań w zakresie bieżącej czystości pomieszczeń. Do zabiegów dezynfekcyjnych używano wyłącznie preparatów przeznaczonych do stosowania w placówkach ochrony zdrowia, przygotowywane zgodnie z zaleceniami producenta. Narzędzia wielorazowego użytku do sterylizacji pakowano w jednorazowe torebki lub rękawy papierowo-foliowe, znakowano najczęściej datą sterylizacji, a po sterylizacji przechowywano w odpowiednich warunkach. W praktykach używano bielizny jednorazowej, tj.: maseczki, śliniaki, rękawiczki. Bieliznę wielorazową stanowiła jedynie odzież robocza personelu. Powstałe w ramach działalności odpady segregowano w miejscu ich powstawania na komunalne oraz medyczne i gromadzono w oddzielnych pojemnikach lub workach. Odpady medyczne tzw. „ostre” gromadzono w jednorazowych, czerwonych pojemnikach plastikowych, pozostałe odpady gromadzono w wielorazowych pojemnikach wyłożonych czerwonymi workami.

1.4 Podsumowanie:

- Ogółem przeprowadzono 107 kontroli planowych i pozaplanowych, w wyniku których wystosowano:
 - 6 decyzji nakazujących usunięcie nieprawidłowości ujemnie rzutujących na stan sanitarno-higieniczny i funkcjonalność obiektów,
 - 2 decyzje o opłacie,
 - 4 decyzje o przedłużeniu terminu wykonania nałożonych obowiązków,
 - 1 decyzja umarzająca.

- Prowadzono kontrole pozaplanowe wspólne pionu epidemiologii i higieny komunalnej w podmiotach leczniczych w zakresie zapobiegania namnażaniu się bakterii z rodzaju *Legionella* sp. w wewnętrznych instalacjach wodnych.
- W większości skontrolowanych podmiotów leczniczych gospodarka odpadami medycznymi prowadzona jest w sposób prawidłowy oraz zgodnie z wymaganiami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w *sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi*.
- We wszystkich skontrolowanych podmiotach opracowane zostały procedury i instrukcje higieniczne dostosowane do charakteru świadczonych usług medycznych, które są systematycznie weryfikowane przez pracowników inspekcji sanitarnej.
- W podmiotach, w zależności od świadczonych usług medycznych lub możliwości lokalowych, funkcjonują stanowiska sterylizacji gabinetowej, sterylizatornie lokalne lub sterylizatornie centralne (szpitale). Sterylizacja sprzętu odbywa się w sterylizatorach parowych lub plazmowych. Monitorowanie procesów odbywa się poprzez kontrole parametrów fizycznych, chemicznych i biologicznych.
- W przypadku stosowania narzędzi wielokrotnego użytku, w większości podmiotów zapewniony jest prawidłowy ciąg technologiczny do dekontaminacji narzędzi wielorazowego użytku, uwzględniający na każdym etapie technologicznym jednokierunkowy ruch materiałów od punktu przyjęcia materiału skażonego do punktu wydania materiału sterylnego
- Wykorzystywane preparaty do dezynfekcji narzędzi i sprzętu charakteryzują się szerokim spektrum działania.
- Czystość w podmiotach leczniczych nie budziła zastrzeżeń, dbał o to personel zatrudniony w podmiotach leczniczych lub firmy zewnętrzne. Nie stwierdzono braków w zaopatrzeniu w sprzęt do sprzątania oraz w środki myjące i dezynfekcyjne.
- W kontrolowanych gabinetach stomatologicznych nie stwierdzono nieprawidłowości postępowania z wypełnieniami amalgamatowymi.
- Większość podmiotów leczniczych spełnia obowiązujące wymagania sanitarno-higieniczne, choć ich stan jest zróżnicowany i zależy od wieku infrastruktury. Aby dostosować się do aktualnych wymogów prawnych, każdego roku w podmiotach leczniczych prowadzone są prace remontowe i modernizacyjne, często jest to proces długotrwały i kosztowny. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w podmiotach wydawane były decyzje administracyjne dotyczące usunięcia nieprawidłowości. Drobne uchybienia regulowane były zaleceniami pokontrolnymi, które w większości realizowane były w wyznaczonych terminach.
- Ocena stanu sanitarnego w placówkach udzielających świadczeń zdrowotnych w roku 2025, w porównaniu z poprzednimi latami, jest na zbliżonym poziomie. Systematycznie spada procent uchybień pod względem technicznym pomieszczeń.

- Ponadto w czasie kontroli sanitarnych w podmiotach leczniczych prowadzone były działania edukacyjne w zakresie dekontaminacji narzędzi, stosowania amalgamatu, prawidłowej gospodarki odpadami zakaźnymi o kodzie 180103, procedur higienicznych, postępowania z bielizną, stanu sanitarno-higienicznego, zasad właściwego utrzymania i eksploatacji wentylacji/klimatyzacji, w tym konieczności zapewnienia w punktach wypływu ciepłej wody z kranu temperatury o wartości co najmniej 55°C, pozwalającej na zmniejszenie prawdopodobieństwa namnażania się bakterii *Legionella sp.*

POWIAT ZIELONOGÓRSKI

Źródło: <https://powiat-zielonogorski.pl/>

III. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

1. Informacje ogólne.

W 2025 roku skontrolowano **98** obiektów użyteczności publicznej, spośród **201** ujętych w ewidencji tj. 48,8% (w 2024 r. – 43,1%). Kontrolą objęto domy pomocy społecznej, placówki zapewniające całodobową opiekę oraz inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej, noclegownie, schroniska i ogrzewalnie dla osób bezdomnych, obiekty świadczące usługi noclegowe tj.: hotele, motele, pensjonaty, kempingi, domy wycieczkowe, schroniska, obiekty z branży beauty tj. zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, studia tatuażu, dworce PKP i PKS, tereny rekreacyjne, obiekty sportowe, plaże przy kąpieliskach, domy/zakłady przedpogrzebowe, zakład karny, ustępy publiczne i ogólnodostępne oraz inne obiekty użyteczności publicznej.

Wykres 1. Procentowe określenie liczby obiektów zewidencjonowanych do obiektów skontrolowanych w 2025 roku.

Kontrole przeprowadzone były zgodnie z klasyfikacją obiektów, dokonanej pod kątem oszacowanego ryzyka wystąpienia zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi oraz przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne.

W 8 obiektach stwierdzono niewłaściwy stan higieniczno-sanitarny i/lub techniczny. Stwierdzenie nieprawidłowości skutkowało wszczęciem postępowania administracyjnego i wydaniem decyzji administracyjnej lub nałożeniem na osobę odpowiedzialną mandatu karnego bądź pouczenia. W skontrolowanych obiektach wydano w sumie 3 decyzje nakazujące (z czego 3 wyegzekwowano) oraz 9 decyzji płatniczych za czynności kontrolne ze stwierdzonymi nieprawidłowościami. Ponadto wydano 15 zaleceń, z których większość wyegzekwowano oraz nałożono 6 grzywny w drodze mandatu karnego.

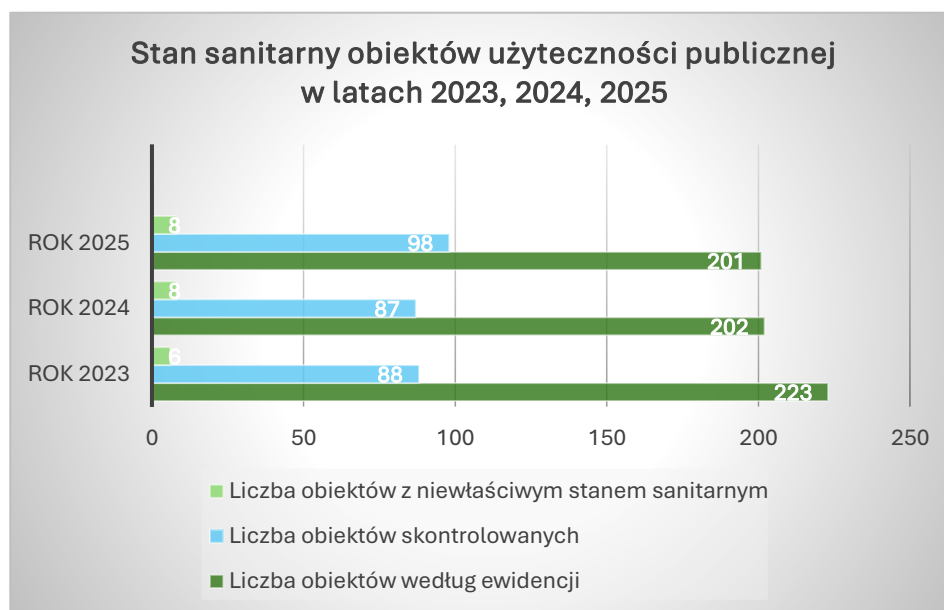
W trakcie prowadzonych kontroli podejmowane były działania edukacyjne mające na celu zwiększenie świadomości osób wykonujących usługi, w odniesieniu do ryzyka zdrowotnego związanego z poszczególną grupą obiektów.

Porównując liczbę obiektów skontrolowanych w 2025 roku (98), w których stwierdzono nieprawidłowości (8), do liczby obiektów skontrolowanych w 2024 roku (87), w których stwierdzono nieprawidłowości (8), należy stwierdzić, że w 2025 roku stan obiektów użyteczności publicznej nie uległ pogorszeniu.

Stan sanitarny obiektów oceniono jako **dobry**.

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

Wykres 2. Liczba skontrolowanych obiektów użyteczności publicznej z uwzględnieniem obiektów ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w latach: 2023, 2024 i 2025.

Należy zauważyć, że liczba nadzorowanych obiektów w porównaniu z ubiegłym rokiem utrzymuje się na tym samym poziomie, natomiast liczba skontrolowanych obiektów zwiększyła się o 12,6%.

2. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

2.1. Domy pomocy społecznej, placówki zapewniające całodobową opiekę.

W 2025 roku pod nadzorem znajdowały się 2 domy pomocy społecznej i 2 placówki zapewniające całodobową opiekę. Obiekty te zostały zakwalifikowane do grupy obiektów wysokiego ryzyka.

Obiekty zostały skontrolowane w zakresie przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w tym:

- wdrażania i stosowania procedur higienicznych;
- oceny zaopatrzenia obiektu w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, w tym postępowanie w zakresie zapobiegania namnażaniu się bakterii *Legionella* sp;
- ocena stanu sanitarnego obiektu, w tym pomieszczeń przeznaczonych na pobyt mieszkańców;
- postępowanie z czystą i brudną bielizną;
- postępowanie z odpadami;
- sposób postępowania ze zwłokami osób zmarłych.

Wszystkie jednostki opieki społecznej zostały skontrolowane, nieprawidłowości nie stwierdzono.

2.2. Noclegownie, schroniska i ogrzewalnie dla osób bezdomnych

W 2025 roku skontrolowano 1 obiekt z tej grupy. Kontrola została przeprowadzona przede wszystkim w zakresie przestrzegania warunków higienicznych i zdrowotnych oraz przygotowania placówek do sezonu zimowego. Nieprawidłowości nie stwierdzono, wydano doraźne zalecenia w zakresie

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

podejmowanych działań zapobiegania namnażaniu się bakterii z rodzaju Legionella w instalacjach wewnętrznych ciepłej wody.

2.3. Obiekty świadczące usługi noclegowe tj.: hotele, motele, pensjonaty, kempingi, domy wycieczkowe, schroniska

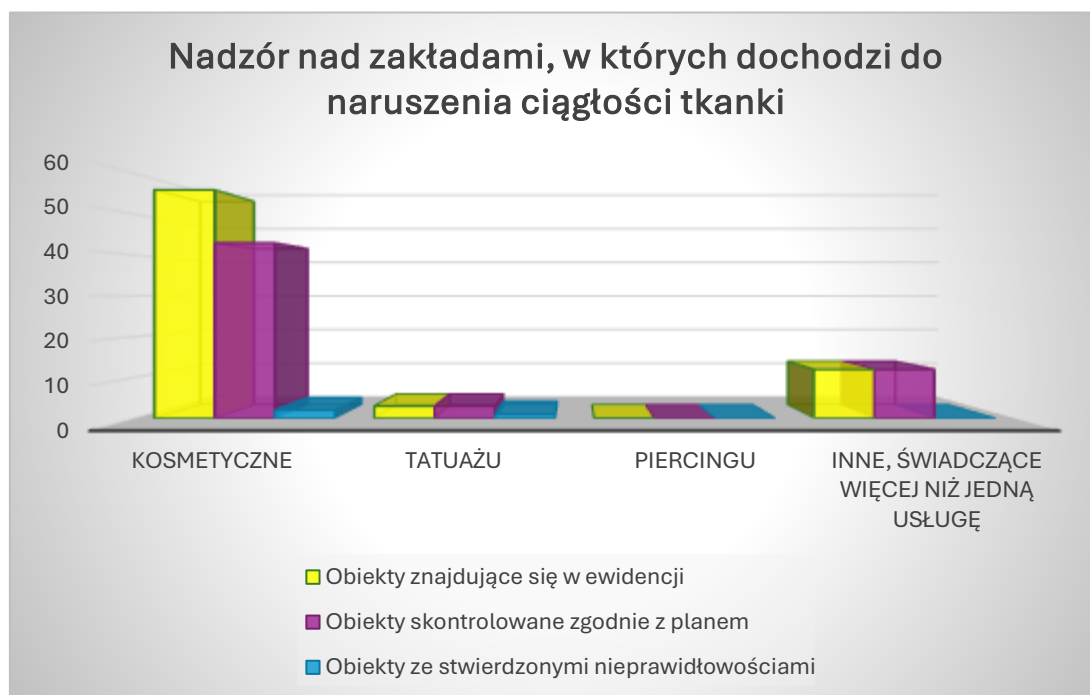
W roku 2025 skontrolowano 12 obiektów świadczących usługi noclegowe. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości, zaleceń nie wydano.

Każdorazowo analizie poddawano działania podejmowane w celu zapobiegania namnażaniu się bakterii z rodzaju Legionella w instalacjach wewnętrznych ciepłej wody.

2.4. Obiekty z branży beauty tj. zakłady fryzjerskie/barberskie, kosmetyczne, tatuażu, piercingu, odnowy biologicznej, solaria.

W 2025 roku pod nadzorem znajdowało się 121 obiektów świadczących usługi branży beauty, co stanowi 60,2% wszystkich obiektów użyteczności publicznej znajdujących się w ewidencji PPIS w Zielonej Górze. Z uwagi na ryzyko związane z zakresem świadczonych usług obiekty branży beauty zostały podzielone na zakłady wykonujące zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanek 71 oraz zakłady, w których nie dochodzi do przerywania ciągłości tkanek 50.

W 2025 roku skontrolowano 58 zakładów wykonujących zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanek, w których przeprowadzono łącznie 68, wydano 3 decyzje nakazujące, nałożono 6 grzywien w drodze mandatu karnego i zastosowano 1 środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia.

Wykres 3. Liczba obiektów, w których dochodzi do przerywania ciągłości tkanek w odniesieniu do obiektów skontrolowanych i stwierdzonych nieprawidłowości w 2025 roku.

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

W tej grupie obiektów rozpatrzono 5 interwencji – wszystkie okazały się zasadne.

Problematyka spraw interwencyjnych dotyczyła:

- nieprawidłowego postępowania z narzędziami;
- wykonywania zabiegów przy użyciu toksyny botulinowej lub innych preparatów wypełniających;
- niewłaściwych warunków podczas wykonywania usług z przerwaniem ciągłości naskórka;
- braku umywalki w miejscu świadczenia usług;

Informacje związane z wykorzystywaniem toksyny botulinowej, ujawnionej w trakcie kontroli przekazywane były do Prokuratury w Zielonej Górze.

Najczęstsze nieprawidłowości stwierdzone w trakcie bieżącego nadzoru nad obiektami, w których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek:

- brak wdrażania i stosowania procedur higienicznych w zakresie postępowania z narzędziami wielokrotnego użycia;
- brak umywalki do mycia rąk z bieżącą ciepłą i zimną wodą w miejscu świadczenia usług;
- niewłaściwa gospodarka odpadami o kodzie 180103;
- brak wydzielonego miejsca do higienicznego spożywania posiłków przez pracowników;
- zły stan sanitarno-techniczny podłogi w miejscu świadczenia usług;
- wyposażenie gabinetu o powierzchni nasiąkliwej;
- brak czystości i porządku w miejscu świadczenia usług;
- zły stan sanitarno-techniczny podłogi/ściany/wyposażenia;

Zalecenia wydane w trakcie bieżącego nadzoru nad obiektami, w których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek dotyczyły:

- posiadania, wdrażania i uaktualniania procedur higienicznych;
- kontroli procesu sterylizacji i sposobu prowadzenia dokumentacji procesu;
- znakowania produktów kosmetycznych;
- postępowania z narzędziami wykorzystywanymi w zakładzie;
- gospodarki odpadami zakaźnymi;
- badań do celów sanitarno-epidemiologicznych osób wykonujących pracę, w trakcie której istnieje ryzyko przeniesienia zakażenia na inną osobę;
- przechowywania butelek z mieszaninami do tatuowania zgodnie z wytycznymi NIZP PZH – PIB;
- punktów krytycznych w usłudze tatuowania;

Ponadto w 2025 roku skontrolowano 29 zakładów wykonujących zabiegi, w trakcie których nie dochodzi do przerywania ciągłości tkanek. Kontrole przeprowadzone w tej grupie obiektów nie wykazały nieprawidłowości.

2.5. Tereny rekreacyjne, obiekty sportowe

W 2025 roku na terenie powiatu zielonogórskiego skontrolowano 2 obiekty rekreacyjno-wypoczynkowe tj. kąpielisko i miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli.

Podczas kontroli kąpieliska wydano doraźne zalecenia dotyczące rejestrowania i dokumentowania oceny wizualnej wody. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

2.6. Dworce PKP i PKS, miejsca obsługi podróżnych i środki transportu publicznego.

W roku 2025 skontrolowano 1 dworzec PKP, nieprawidłowości nie stwierdzono.

2.7. Domy/zakłady przedpogrzebowe

W 2025 roku skontrolowano 1 obiekt świadczący usługi w zakresie przechowywania zwłok oraz 2 obiekty świadczące usługi w zakresie przechowywania, przenoszenia i przewozu oraz ekshumacji zwłok. Kontrole dotyczyły nadzoru w czasie wykonywanej ekshumacji, wywozu zwłok poza granice kraju oraz bieżącego nadzoru zgodnie z harmonogramem pracy na 2025 rok. Jednocześnie przeprowadzono 5 kontroli samochodów do przewozu zwłok i szczątków ludzkich.

Nieprawidłowości nie stwierdzono, zaleceń nie wydano.

W 2025 roku Sekcja Higieny Komunalnej wydała:

- 95 decyzji merytorycznych w sprawie ekshumacji zwłok albo szczątków ludzkich;
- 1 decyzję w sprawie wywozu zwłok albo szczątków ludzkich poza granice państwa;
- 26 postanowień dotyczących sprowadzenia zwłok albo szczątków ludzkich z obcego państwa;

2.8. Zakład Karny i Areszt śledczy.

W 2025 roku skontrolowano 1 zakład karny, w którym stwierdzono wykonanie obowiązków nałożonych decyzją PPIS w Zielonej Górze z 2024 roku, zaleceń nie wydano, nieprawidłowości nie stwierdzono.

2.9. Inne obiekty użyteczności publicznej

W 2025 roku skontrolowano 1 obiekt z tej grupy. Nieprawidłowości nie stwierdzono, zaleceń nie wydano.

We wszystkich obiektach użyteczności publicznej PPIS w Zielonej Górze prowadził nadzór nad przestrzeganiem zakazu palenia, zgodnie z ustawą z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości w powyższym zakresie.

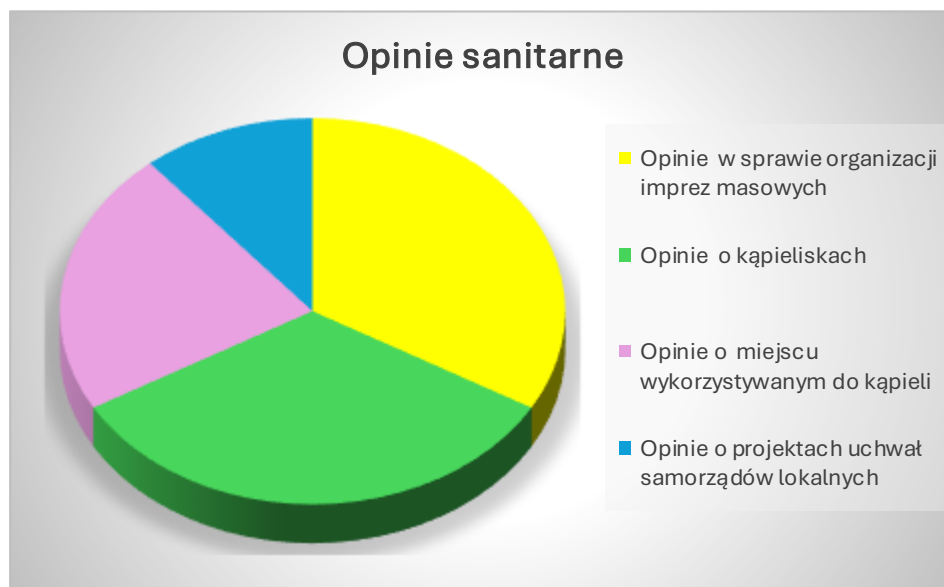
2.10. Opinie sanitarne

W 2025 roku wydano 9 opinii sanitarnych, w tym 3 opinie w sprawie organizacji imprez o charakterze kulturalno-sportowym, 3 o kąpieliskach, 2 o miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli, 1 opinia o projektach uchwał samorządów lokalnych.

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

Analizując dokumentację dotyczącą organizacji imprez masowych brano pod uwagę:

- zapewnienie na terenie imprezy właściwych warunków higienicznych ustępów ogólnodostępnych oraz uzupełnianie na bieżąco środków higienicznych;
- zapewnienie stanu sanitarno-porządkowego terenu obiektu (przed, w trakcie i po imprezach masowych);
- zapewnienie odpowiedniej ilości pojemników do gromadzenia odpadów komunalnych i systematyczne opróżnianie ich w czasie trwania imprezy (zachowując przy tym szczególną ostrożność i bezpieczeństwo osób porządkowych);
- zapewnienie zabezpieczenia medycznego imprezy masowej/sportowej dostosowane do liczby uczestników zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 6 lutego 2012 r., w sprawie minimalnych wymagań dotyczących zabezpieczenia pod względem medycznym imprezy masowej;
- przestrzeganie przepisów określonych w ustawie o bezpieczeństwie żywności i żywienia.

Wykres 4. Liczba wydanych opinii sanitarnych z podziałem na rodzaj i poruszaną tematykę.

2.11. Interwencje

W 2025 roku Sekcja Higieny Komunalnej rozpatrzyła 25 interwencji, z których 12 zakwalifikowano jako zasadne, 1 za bezzasadne, 1 pozostawiono bez rozpatrzenia (strony nie uzupełniły braków formalnych we wnioskach), 10 zostało przekazanych według właściwości do władz samorządowych, 1 interwencja przeszła na 2026.

Podsumowanie.

W 2025 roku skontrolowano 48,8% obiektów użyteczności publicznej znajdujących się w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze.

Spośród 201 obiektów znajdujących się w ewidencji, po uwzględnieniu oceny ryzyka wystąpienia zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi w poszczególnych obiektach, planowo wykonano 104 kontrole.

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

Zakłady branży beauty stanowiące największą liczbę obiektów w ewidencji tutejszego organu, cechuje duża rotacja/zmienność. Część zakładów zawiesiła lub całkowicie zlikwidowała działalność. Dodatkowo przeprowadzono 33 kontrole pozaplanowe.

Ogólny stan sanitarno-porządkowy obiektów użyteczności publicznej, będących pod nadzorem PPIS w Zielonej Górze ocenia się jako dobry.

źródło: <https://www.britannica.com/topic/food>

IV. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNÓŚCIOWO - ŻYWIENIOWYCH

4. Stan sanitarny obiektów żywnościowo – żywieniowych.

4.1 Ocena stanu sanitarnego obiektów będących pod nadzorem PPIS w Zielonej Górze.

W ewidencji PSSE w Zielonej Górze w 2025 r. znajdowało się:

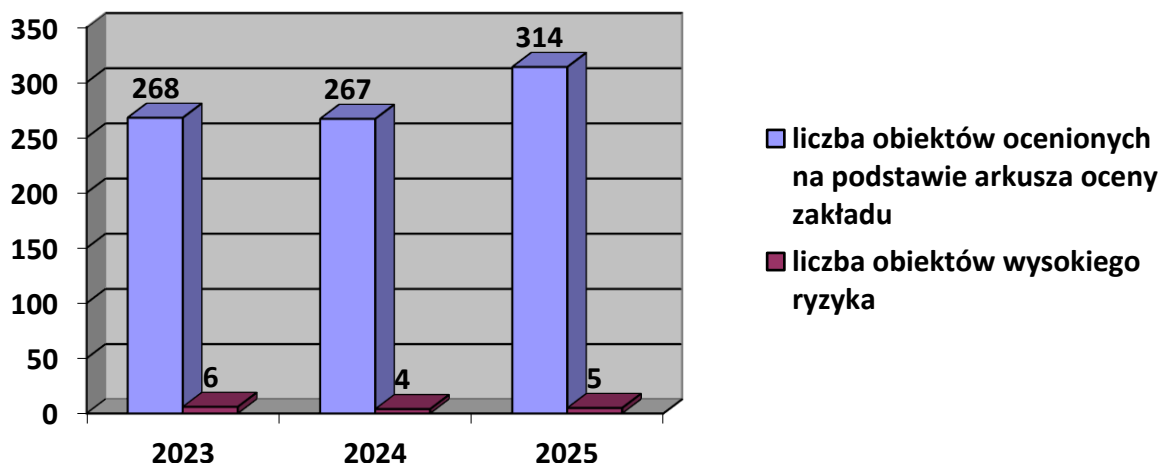
- 887 obiektów produkcji i obrotu żywnością, w tym 198 środków transportu żywności;
- 26 obiektów produkcji i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością;

Spośród objętych nadzorem obiektów żywnościowo-żywnieniowych najliczniejsze to:

- sklepy – 206 obiektów;
- zakłady żywienia zbiorowego otwartego (bary, restauracje, kawiarnie, punkty małej gastronomii) – 143 obiekty;
- inne obiekty obrotu żywnością – 52 obiekty;
- zakłady żywienia zbiorowego zamknięte (stołówki: w przedszkolach, żłobkach, szkołach, domach pomocy społecznej, zakłady cateringowe) – 93 obiekty;

W nadzorowanych obiektach żywnościowo-żywnieniowych przeprowadzono 523 kontrole sanitarne, w tym 25 kontroli interwencyjnych.

W roku 2025 dokonano oceny stanu sanitarnego w 314 obiektach żywnościowo-żywnieniowych. W oparciu o arkusz oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością – stwierdzono 5 obiektów wysokiego ryzyka. Ocena wynikała z klasyfikacji GIS. Wszystkie z obiektów które oceniono jako wysokiego ryzyka zostały zaplanowane do kontroli na kolejny rok kalendarzowy.

Wykres nr 1. Stan sanitarny nadzorowanych obiektów żywnościowo-żywnieniowych w oparciu o przeprowadzoną ocenę stanu sanitarnego na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w latach 2023-2025.

Stan sanitarny poszczególnych grup obiektów skontrolowanych w 2025 r. przedstawia tabela 1.

Tab.1. Ocena stanu sanitarnego obiektów produkcji i obrotu w oparciu o arkusze oceny sanitarnej

Stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnościowych

Grupa obiektów	Ilość obiektów wg ewidencji ogółem	Ilość obiektów skontrolowanych ogółem	Ilość zakładów ocenio- nych jako wysokiego ry- zyka ogółem
Automaty do lodów	1	1	0
Wytwórnice tłuszczów roślin- nych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych	0	0	0
Piekarnie	5	4	0
Ciastkarnie	5	5	3
Przetwórnice owocowo-wa- rzywne i grzybowe	4	1	0
Wytwórnice napojów alkoholo- wych, w tym wytwórnice win	12	6	0
Wytwórnice naturalnych wód mineralnych, naturalnych wód źródłanych i stołowych	0	0	0
Zakłady garmazeryjne	0	0	0
Zakłady przemysłu zbożowo- młynarskiego	1	0	0
Wytwórnice makaronów	1	0	0
Wytwórnice wyrobów cukierni- cznych	1	0	0
Wytwórnice suplementów diety	0	0	0
Producenci pierwotni	41	7	0
Rolniczy handel detaliczny	2	0	0
Producenci pierwotni i rolniczy handel detaliczny	5	1	0
Producenci pierwotni i do- stawcy bezpośredni	19	6	2
Producenci żywności w warun- kach domowych	25	12	0
Inne wytwórnice żywności	5	2	0
Sklepy spożywcze	206	184	0
Kioski	4	2	0
Apteki	27	5	0
Magazyny hurtowe	13	8	0
Obiekty ruchome i tymczasowe	14	3	0
Środki transportu	198	28	0
Inne zakłady/obiekty obrotu żywnością	62	14	0
Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego	143	96	0
Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego	107	70	0

Niezgodności, które najczęściej stwierdzano w trakcie kontroli sanitarnych przeprowadzonych w 2025 roku:

I. Obiekty produkcji żywności (wytwórnice lodów, piekarnie, przetwórnice owocowo-warzywne, ciastkarnie, zakłady garmazeryjne, inne wytwórnice żywności):

- przeterminowane środki spożywcze;
- brudne podłogi, ściany i drzwi w pomieszczeniach zakładu;
- brudne półki towarowe, brudne urządzenia chłodnicze i zamrażalnice;
- brudne urządzenia produkcyjne;
- obecność szkodników zbożowo- mącznych i ich oprzędów;
- brak zapisów wynikających z dokumentacji GHP/GMP, HACCP;
- środki spożywcze niezabezpieczone przed zanieczyszczeniem zewnętrznym.

II. Obiekty obrotu żywnością (sklepy spożywcze, kioski spożywcze, magazyny hurtowe):

- sprzedaż środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia;
- nieprawidłowe warunki przechowywania środków spożywczych;
- brak zapisów wynikających z opracowanych procedur GHP/GMP oraz systemu HACCP;
- brudne posadzki i zapajęczone ściany;
- brudny sprzęt, urządzenia chłodnicze i zamrażalnice;
- przeterminowane środki spożywcze;
- brak orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych;
- nieprawidłowe warunki do higienicznego mycia rąk.

III. Obiekty żywienia zbiorowego typu otwartego (restauracje, punkty małej gastronomii):

- brak orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników;
- brak bieżących zapisów z zakresu GHP/GMP i HACCP;
- przeterminowane środki spożywcze;
- zły stan sanitarny pomieszczeń, urządzeń i sprzętu;
- brak odzieży ochronnej.

IV. Obiekty żywienia zbiorowego typu zamkniętego (stołówki w żłobkach, przedszkolach, szkołach):

- przeterminowane środki spożywcze;
- brak bieżących zapisów z zakresu GHP/GMP i HACCP;
- brak orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych;
- brudne, niedomyte naczynia kuchenne;
- brudne termosy i termoboksy oraz samochód wewnątrz przy transporcie posiłków;
- nieprawidłowe warunki przechowywania środków spożywczych.

4.2. Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

W 2025 r. skontrolowano 3 obiekty, w których prowadzony jest obrót materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. W obiektach tych przeprowadzono 4 kontrole.

4.3. Współpraca z innymi jednostkami kontrolnymi i środkami masowego przekazu.

W roku 2025 współpracowano przede wszystkim z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa przeprowadzając wspólnie 8 kontrole w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem prawa w obszarze postępowania z produktami pochodzenia roślinnego, 4 kontrole z Wojskowym Ośrodkiem Medycyny Prewencyjnej i 2 kontrole z Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska. W 2025 r. przekazano 3 razy informacje dla mediów: 1x radio Zielona Góra, 1x radio Plus oraz 1x na stronę Facebook PSSE w Zielonej Górze w zakresie grzyboznawstwa.

4.4. Jakość zdrowotna środków spożywczych.

Badania jakości zdrowotnej produktów spożywczych przeprowadzane były w Dziale Laboratoryjnym WSSE w Gorzowie Wlkp. (badania mikrobiologiczne, metale, substancje dodatkowe, zawartość składników aktywnych, parametry czystości, azotany, kaloryczność, Cez-137, mikotoksyny, akryloamid) oraz w laboratoriach należących do Wojewódzkich Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych: we Wrocławiu, Łodzi, Warszawie, Opolu, Rzeszowie (pestycydy), w Bydgoszczy (pestycydy, WWA, histamina), w Poznaniu (GMO), w Gdańsku (mikotoksyny), w Białymstoku (metanol, cyjanowodór, karbaminian etylu) w PZH w Warszawie (alkaloidy, mikotoksyny), a także w Instytucie Ogrodnictwa w Skierniewicach (pestycydy), oraz Państwowym Instytucie Weterynaryjnym w Puławach (lekooporność odzwierzęcych czynników chorobotwórczych oraz bakterii komensalnych).

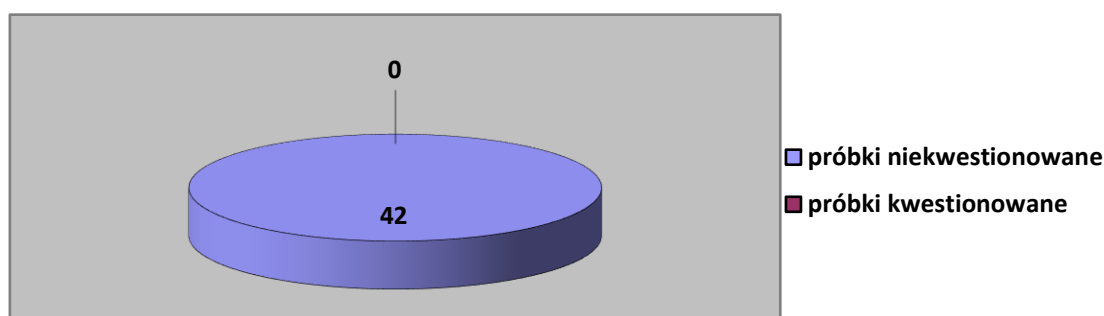
Próbki pobierano do badań zgodnie z „Planem pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa lubuskiego na 2025 rok”.

Próbki środków spożywczych pobierano w różnych obiektach produkcji i obrotu żywnością. Rodzaje obiektów oraz ilość pobranych w nich próbek przedstawia wykres nr 2

Wykres nr 2 Liczba próbek środków spożywczych z uwzględnieniem rodzaju obiektu, w którym dokonano pobrania próbek w roku 2025.

Realizując roczny plan pobierania próbek, pobrano i zbadano ogółem 42 próbki środków spożywczych; w wyniku przeprowadzonych badań nie zakwestionowano próbek środków spożywczych.

Wykres nr 3 Liczba próbek środków spożywczych zakwestionowanych na podstawie przeprowadzonych badań w stosunku do próbek niekwestionowanych pobranych do badań laboratoryjnych w roku 2025.

Kwestionowane próbki pobranych środków spożywczych to:

- 1 próbka środka spożywczego (porzeczki) uległa zakwestionowaniu z uwagi na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pestycydu. Produkt zgłoszono w systemie RASFF;
- 4 próbki połówki z fileta z kurczaka zakwestionowane z uwagi na obecność *Salmonelli* spp.,
- 1 próbka sezam łuskany zakwestionowana z uwagi na obecność *Salmonelli* spp.;
- 1 próbka produktu: brzoskwinie połówki w lekkim syropie została zakwestionowana z uwagi na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu dla ołowiu.

Powyższe produkty zgłoszono w systemie RASFF.

- 1 próbka krokietów z mięsem zakwestionowana z uwagi na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu dla substancji dodatkowych. W tym przypadku wystosowano pismo do producenta wyrobu.
- 1 próbka selera z uwagi na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pestycydu uległa zakwestionowaniu, co zgłoszono w systemie RASFF;
- 5 próbek lodów o smaku śmietankowym za przekroczenie liczby *Enterobacteriaceae*; wystosowano pismo do przedsiębiorcy, który jest ich producentem. Przedsiębiorca poinformował o działaniach naprawczych. Badane na zlecenie przedsiębiorcy próbki lodów nie były zanieczyszczone *Enterobacteriaceae*;
- 1 próbka maku za przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu dla sumy zawartości morfiny i 0,2 kodeiny, co zgłoszono w systemie RASFF;

- 1 próbka jaj surowych w badanej próbce stwierdzono obecność *Salmonelli Enteritidis* - zgłoszono w systemie RASFF.

W ramach kontroli bezpieczeństwa tłuszczów stosowanych do smażenia w zakładach żywienia zbiorowego i zakładach produkcyjnych, w roku 2025 oceniono zawartość związków polarnych w tłuszczu smażalniczym. Skontrolowano tłuszcz wykorzystywany do smażenia w 1 ciastkarni i w 3 punktach małej gastronomii (G – 4). Jakość używanego tłuszczu nie budziła zastrzeżeń.

4.5. Funkcjonowanie systemu RASFF

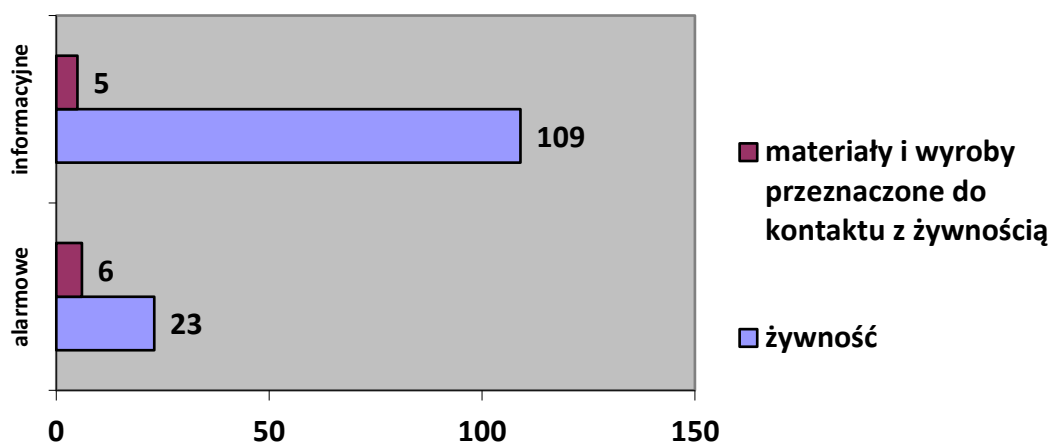

Podstawy prawne Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach RASFF stanowią następujące akty prawne: Rozporządzenie (WE) NR 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. bezpieczeństwa żywności oraz ustanawiające procedury

w zakresie bezpieczeństwa żywności, rozporządzenie Komisji (UE) NR 16/2011 z dnia 10 stycznia 2011 r. ustanawiające środki wykonawcze dla systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt oraz ustawa o bezpieczeństwie żywności i żywienia z dnia 25 sierpnia 2006 r.

W oparciu o Procedury Funkcjonowania Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach zapewniono funkcjonowanie systemu RASFF na terenie działania PPIS w Zielonej Górze.

W 2025 r. otrzymano w ramach systemu RASFF - 143 powiadomienia o produktach niezgodnych, w tym 29 powiadomienia alarmowe i 114 powiadomienia informacyjne.

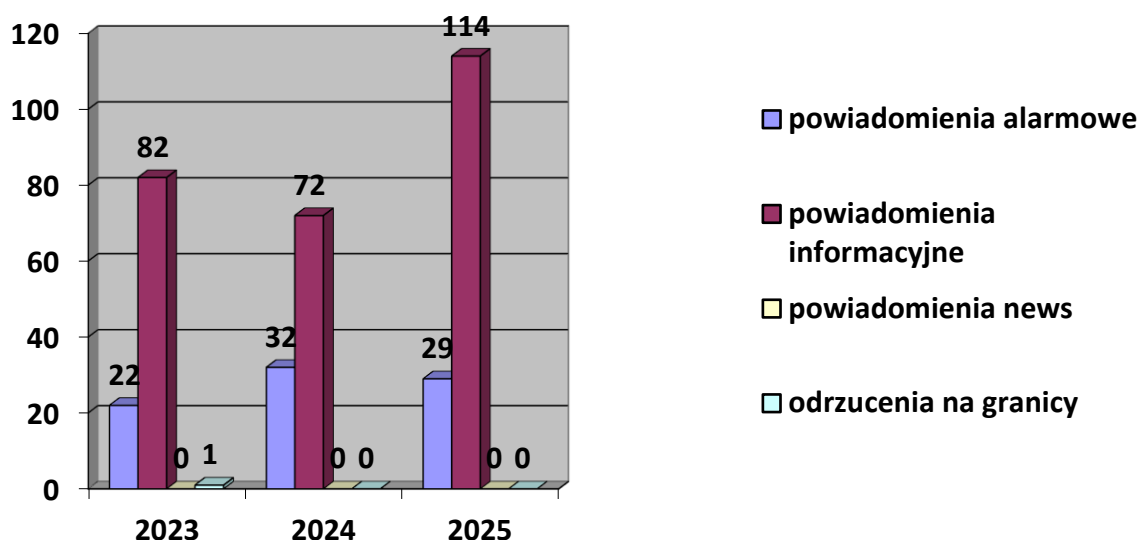
Wykres nr 4. Rodzaje powiadomień w systemie RASFF

 ¹ **Powiadomienie alarmowe** – ma na celu podjęcie natychmiastowych działań i dotyczy produktów, które zostały wprowadzone na rynek i mogą spowodować wystąpienie poważnych konsekwencji zdrowotnych, śmierć, bądź przejściowe niepożądane skutki zdrowotne.

 ² **Powiadomienie informacyjne** – ma na celu poinformowanie o tym, iż istnieje żywność lub pasza, dla których zidentyfikowano ryzyko, ale nie ma konieczności podejmowania natychmiastowego działania w innych krajach członkowskich lub gdy produkt nie znalazł się na terytorium krajów UE.

 ³ **Powiadomienie typu NEWS** – ma charakter przekazania informacji/wiadomości

 ⁴ **Powiadomienie o odrzuceniu na granicy** - informacja o odrzuceniu żywności na posterunku granicznym Unii Europejskiej

Wykres 5. Powiadomienia systemu RASFF, które PPIS w Zielonej Górze otrzymał w latach 2022-2025

4.5.1. Powiadomienia w systemie RASFF dotyczące żywności.

Produkty spożywcze, w których wykryto zagrożenia (mikrobiologiczne, chemiczne bądź fizyczne), stwarzające bezpośrednie lub pośrednie zagrożenie dla zdrowia konsumentów, były przedmiotem 23 powiadomień alarmowych oraz 109 powiadomień informacyjnych, które wpłynęły do PSSE w Zielonej Górze. Pozostałe powiadomienia dotyczyły materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Powiadomienia systemu RASFF o niebezpiecznych produktach żywnościowych, które w roku 2025 były przedmiotem działań podjętych przez Państwową Inspekcję Sanitarną dotyczyły m.in. stwierdzenia:

- ⇒ obecności pałeczek Salmonella;
- ⇒ obecności bakterii z grupy E.coli;
- ⇒ obecności bakterii Bacillus cereus
- ⇒ obecności zanieczyszczeń fizycznych;
- ⇒ obecności niedozwolonych substancji w suplementach diety;

- ↗ obecności niedeklarowanego alergenu;
- ↗ przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pestycydów;
- ↗ przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu mikotoksyn;
- ↗ przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu WWA;
- ↗ przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu tlenu etylenu;
- ↗ przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu 3-MPCD;
- ↗ przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu alkaloidów pirolizydynowych;
- ↗ przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu alkaloidów tropanowych;
- ↗ przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu sumy morfiny i 0,2 kodeiny;
- ↗ przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu metali ciężkich;
- ↗ przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu barwnika;
- ↗ przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu Furanu;
- ↗ przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu cyjanki;
- ↗ przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu olejów mineralnych;
- ↗ przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu kwasu benzoowego
- ↗ stwierdzenia pozostałości leku weterynaryjnego
- ↗ wykrycia niedozwolonego napromieniania produktu;
- ↗ zaniżona zawartość substancji wzbogacającej;
- ↗ nieautoryzowanej nowej żywności;
- ↗ zapleśnienie produktu;
- ↗ obecności niedopuszczalnych barwników;
- ↗ obecności niedopuszczalnych substancji słodzących;
- ↗ możliwości eksplozji opakowania z uwagi na zawyżoną zawartość CO₂;
- ↗ nieprawidłowego znakowania produktu.

W przypadku powiadomień otrzymanych w systemie RASFF dotyczących niebezpiecznych środków spożywczych, na listach dystrybucyjnych produktów podlegających procedurze wycofania, wskazano obiekty objęte nadzorem PPIS w Zielonej Górze. Były to przede wszystkim hiper- i supermarkety, hurtownie oraz sklepy. W każdym przypadku otrzymania informacji o produkcie niezgodnym, wszczynano działania zgodnie z obowiązującymi procedurami. Monitorowano proces zabezpieczania i wycofywania partii produktów uznanych za niebezpieczne. Sprawdzano działania podjęte przez podmioty gospodarcze w tym zakresie, kładąc szczególny nacisk na sporządzanie list dystrybucyjnych, będących podstawą procesu wycofywania z rynku produktów niezgodnych. Informacje, uzyskane w wyniku prowadzonego postępowania wyjaśniającego, takie jak ilość towaru wycofanego i zabezpieczonego, ilość towaru zwróconego do producenta lub dystrybutora, przekazywano do LPWIS w Gorzowie Wlkp. oraz jeśli wystąpiła taka potrzeba do Powiatowego Lekarza Weterynarii.

4.5.2. Powiadomienia w systemie RASFF dotyczące materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W 2025 r. otrzymano 11 powiadomień informacyjnych których przedmiotem były produkty z grupy: *Materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością (łopatka do patelni, tacka, kubki, talerze, szklanki, łyżka cedzakowa, zastawa stołowa, łyżka do makaronu).*

Stwierdzone zagrożenia wynikały z:

- zmian organoleptycznych,
- przekroczenia dopuszczalnego limitu migracji pierwszorzędowych amin aromatycznych,
- przekroczenia dopuszczalnego limitu migracji metali ciężkich,
- migracji specyficznej do substancji modelowej TENAX – benzofenonu,
- migracji formaldehydu.

W przypadku powyższych powiadomień dotyczących przedmiotów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, na listach dystrybucyjnych produktów będących przedmiotem tych powiadomień, wskazano obiekty objęte nadzorem PPIS w Zielonej Górze. Były to sklepy. W przypadkach tych postępowano tak samo jak po otrzymaniu powiadomień dotyczących żywności.

4.6. Działalność kontrolno-represyjna.

W 2025 r. w ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego nad obiektami produkcji i obrotu żywnością, a także materiałami i wyrobami przeznaczonych do kontaktu z żywnością:

- skontrolowano 449 obiektów;
- przeprowadzono 527 kontroli i rekontroli stanu sanitarnego;

Poza kontrolami planowymi, wynikającymi z „Harmonogramu nadzoru nad obiektami w 2025 roku”, przeprowadzono następujące kontrole:

- ⇒ na wniosek podmiotów gospodarczych w celu uzyskania decyzji zatwierdzających;
 - ⇒ sprawdzające usunięcie stwierdzonych uchybień;
 - ⇒ związane z poborem próbek do badań laboratoryjnych;
 - ⇒ wykonywane w związku z interwencjami zgłaszanymi przez konsumentów na niewłaściwy stan higieniczno-sanitarny obiektów żywienia zbiorowego i obrotu żywnością, a także na niewłaściwą jakość zdrowotną środków spożywczych oferowanych do sprzedaży;
 - ⇒ obiektów żywnościowo-żywnościowych, w związku z otrzymanymi zgłoszeniami w ramach systemu RASFF;
 - ⇒ związane z wnioskami o wydanie świadectw spełniających wymagania zdrowotne produktów importowanych lub innych dokumentów dla produktów eksportowanych;
 - ⇒ akcyjne (np. związane z wzmożeniem nadzoru nad sprzedażą mięsa oraz wód mineralnych).
- wydano 4 decyzje administracyjnych nakazujących wykonanie określonych obowiązków;

Stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnieniowych

- wydano 78 decyzji o ustaleniu opłaty za czynności kontrolne i zdyskwalifikowane próbki środków spożywczych na ogólną kwotę 6 506,00 zł;
- na osoby, które naruszyły przepisy prawa żywnościowego nałożono 28 mandatów karnych na łączną kwotę 7 400,00 zł;
- sporządzono 3 wnioski o nałożenie kary pieniężnej do Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. w związku z:
 - rozpoczęciem działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej;
 - nieprawidłowym znakowaniem środków spożywczych;

4.7. Podsumowanie.

- ✚ Pod nadzorem znajdowało się 926 obiektów – w 2024 r. znajdowało się 960 obiektów;
- ✚ W nadzorowanych obiektach żywnościowo-żywnieniowych przeprowadzono 524 kontrole i rekontrole stanu sanitarnego – w 2024 r. – przeprowadzono 492 kontrole i rekontrole stanu sanitarnego;
- ✚ skontrolowano 449 obiektów – w 2024 r. skontrolowano 378 obiektów;
- ✚ dokonano oceny stanu sanitarnego w 314 obiektach – w 2024 r. dokonano oceny stanu sanitarnego w 267 obiektach;
- ✚ pobrano i zbadano ogółem 42 próbki środków spożywczych i materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością; nie zakwestionowano badanych próbek, – w 2024 r. - pobrano i zbadano 66 próbek produktów żywnościowych i materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością; nie zakwestionowano badanych próbek;
- ✚ Nałożono 28 mandatów karnych na łączną kwotę 7 400,00 zł; w 2024 r. - 41 mandatów karnych na łączną 11 300,00 zł;
- ✚ wydano 4 decyzje administracyjnych nakazujących wykonanie określonych obowiązków – w 2024 r. wydano 6 decyzji administracyjnych nakazujących wykonanie określonych obowiązków;
- ✚ wydano 78 decyzji o ustaleniu opłaty za czynności kontrolne i zdyskwalifikowane próbki środków spożywczych na ogólną kwotę 6 506,00 zł – w 2024 r. - 123 decyzji o ustaleniu opłaty za czynności kontrolne i zdyskwalifikowane próbki środków spożywczych na ogólną kwotę 25 027,00 zł;
- ✚ sporządzono 3 wnioski o nałożenie kary pieniężnej do Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. – w 2024 r. sporządzono 3 wnioski o nałożenie kary pieniężnej do Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp.

Szkoła Podstawowa nr 1 w Sulechowie; źródło: Facebook

V. WARUNKI SANITARNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO – WYCHOWAWCZYCH

1. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych.

W 2025 roku skontrolowano **85** szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych spośród **146** ujętych w ewidencji, tj. **58** % (w 2024 r. - 56%). Nadzór nad placówkami miał na celu wyeliminować negatywny wpływ środowiska na placówkę nauczania, wychowania i opieki, ocenić aktualny stan techniczny i sanitarny oraz sprawdzić przestrzeganie higieny procesu nauczania.

1.1. Stan sanitarno-techniczny obiektów.

Niewłaściwy stan sanitarno-techniczny obiektów w 2025 r. stwierdzono w 13 placówkach, tj. w **17** % skontrolowanych obiektów (w 2024 r. - 20%). Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły najczęściej złego stanu technicznego sal lekcyjnych, ciągów komunikacyjnych, szatni dla uczniów, boisk sportowych, ławek szkolnych, nieczynnych punktów świetlnych oraz nieprawidłowego natężenia oświetlenia w salach zajęć. Wszystkie placówki objęte nadzorem posiadają instalacje wodno-kanalizacyjne.

1.2. Warunki do utrzymania higieny.

W zakresie zapewnienia warunków do utrzymania higieny osobistej w 2025 r. skontrolowano **84** placówek. We wszystkich skontrolowanych placówkach uczniowie mieli zapewniony dostęp do wody bieżącej zimnej i ciepłej, środków higieny osobistej tj.: mydła w dozownikach bądź mydła antybakteryjnego, papieru toaletowego, ręczników jednorazowego użytku oraz płynów do dezynfekcji rąk.

Właściwe warunki do utrzymania higieny stwierdzono w **82** placówkach. Niezachowanie warunków do utrzymania higieny stwierdzono w **2** placówkach. Wszczęto postępowanie administracyjne. Kontrole sanitarne sprawdzające wykazały usunięcie nieprawidłowości w tym zakresie. Standardy dostępności do urządzeń sanitarnych dla dziewcząt i chłopców zostały zachowane.

1.3. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

W **25** różnego typu szkołach skontrolowanych w 2025 r. stwierdzono odpowiednie warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, co oznacza, że uczniowie ćwiczyli w salach gimnastycznych przeznaczonych do tego celu. Uczniowie korzystali również z bazy sportowej znajdującej się na terenie gmin (baseny, siłownie, hale sportowe).

Podczas kontroli warunków do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego oceniono stopień korzystania przez uczniów z natrysków po odbytych zajęciach sportowych. W **16** skontrolowanych szkolnych zespołach sportowych uczniowie korzystali z natrysków tylko po popołudniowych zajęciach dodatkowych. We wszystkich skontrolowanych szkołach podstawowych prowadzono gimnastykę śródlekcyjną.

1.4. Warunki bezpieczeństwa i higieny na placach zabaw i terenach rekreacyjnych.

Dokonano w 2025 r. oceny warunków bezpieczeństwa i higieny na placach zabaw, rekreacji i terenach sportowych. Nadzorem objęto **41** placów zabaw zlokalizowanych przy żłobkach, przedszkolach oraz innych placówkach oświatowych. Nieprawidłowości nie stwierdzono w tym zakresie.

Ocena placów zabaw wykazała, że:

- place zabaw wyposażone są w piaskownice i sprzęt służący do zabaw dla dzieci, ich stan sanitarno-techniczny w większości nie budził zastrzeżeń;
- na wszystkich placach zabaw znajdują się tablice z instrukcją bezpiecznego użytkowania urządzeń i sprzętu;
- sprzęt zabawowy oraz piasek w piaskownicach posiadał atesty i certyfikaty.

1.5. Dożywianie dzieci i młodzieży.

W 2025 roku skontrolowano **26** placówki szkolne pod kątem dożywiania dzieci i młodzieży w których zorganizowano dożywianie, którego strukturę przedstawiono poniżej:

- w szkołach podstawowych z dożywiania korzystało **1722** uczniów (w tym **48** uczniów z posiłków dofinansowanych) na **4172** uczniów uczęszczających ogółem do tych szkół.
- w zespołach szkół i liceach z dożywiania korzystało **824** uczniów (w tym **47** uczniów z posiłków dofinansowanych) na **2029** uczniów uczęszczających do tych szkół.

źródło: <https://www.trzymajforme.pl/>

W **12** placówkach objętej kontrolą w 2025 r funkcjonuje automat z żywnością a w **8** sklepiki szkolne. Jadłospis oraz asortyment oferowany uczniom w sklepikach szkolnych i automatach spełniał wymogi *rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r., w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. 2016, poz. 1154)*. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. We wszystkich szkołach podstawowych w klasach I-III ze zorganizowanych wspólnych śniadań szkolnych skorzystało **1238** uczniów. W **26** szkołach uczniowie mieli zapewniony dostęp do wody pitnej (źródłka, poidelka). Podobnie jak w latach poprzednich w szkołach podstawowych w ramach programu „Program dla Szkół” uczniowie klas I-V otrzymują owoce, warzywa i mleko. Owoce i mleko do szkół dostarczane były w zależności od podpisanej umowy z dostawcą – 2 lub 4 razy w tygodniu. Szkoły, które posiadają blok żywieniowy i mają możliwość – przechowują dostarczone porcje owoców i warzyw w lodówkach. W pozostałych placówkach porcje wydawane są na bieżąco w dniu dowozu przez dostawcę. Owoce (jabłka) do szkół dostarczane są najczęściej w porcjach pakowanych w torebki papierowe. Pokrojone warzywa (marchew, rzodkiewka) dostarczane są w opakowaniach foliowych zamkniętych lub w małych papierowych torebkach. Mleko

natomiast podawane było w jednorazowych kartonikach. Z Programu w szkołach objętych kontrolą skorzystało **2695** uczniów.

1.6. Warunki zdrowotne i higieniczne w żłobkach i klubach dziecięcych.

Na nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze terenie działa **16** tego typu placówek, tj. 11 żłobków i 5 kluby dziecięce. Nadzorem objęto wszystkie placówki. Z opieki korzystało **389** dzieci w wieku od 6 m-ca do 3 lat. W 1 placówce stwierdzono zły stan techniczny. Wszczęto postępowanie administracyjne. Nieprawidłowości zostały usunięte.

1.7. Realizacja Ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w placówkach oświatowo-wychowawczych.

We wszystkich skontrolowanych placówkach w 2025 r. przeprowadzone kontrole wykazały, że ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych jest w pełni realizowana przez placówki oświatowo-wychowawcze. Prowadzone działania edukacyjne dotyczące szkodliwości palenia tytoniu polegały na udzielaniu instruktażu dyrektorom placówek w trakcie czynności kontrolnych.

źródło: znaki-bhp.pl

1.8. Higiena procesu nauczania

W 2025 r. skontrolowano przestrzeganie norm i reguł higieny pracy umysłowej uczniów, dokonując oceny higienicznej planów zajęć uczniów. Oceną objęto **55** rozkładów zajęć. Stwierdzono 14 szkół, które zapewniają przerwy krótsze niż 10 minut ale zapewniają więcej niż jedną przerwę 15-20 minut w czasie pobytu na zajęciach w szkole. W pozostałych placówkach uczniowie mają zapewnione przerwy 10 min i jedną przerwę 20 minut. Jednocześnie wszystkie skontrolowane szkoły, umożliwiają uczniom spędzanie przerw międzylekcyjnych na świeżym powietrzu.

We wszystkich ocenionych placówkach stwierdzono uwzględnianie możliwości psychofizycznych uczniów podejmowania intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu dnia. Udzielono instruktażu kadrze kierowniczej i pedagogicznej na temat higieny planu zajęć i znaczenia prawidłowego rozkładu zajęć dydaktycznych w procesie uczenia się.

źródło: <https://edukacja.infor.pl/szkola>

W celu poprawy higieny procesu nauczania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze wniósł do organów prowadzących placówki szkolne o podjęcie działań mających na celu zapewnienie właściwej higieny nauczania i uczenia się w szkołach.

1.9. Ergonomia stanowiska pracy ucznia i przedszkolaka.

W ramach profilaktyki zmian przeciążeniowo – zwyrodnieniowych kręgosłupa, oceniono w 2025 roku **2274** stanowisk pracy uczniów i przedszkolaków, pod względem dostosowania mebli edukacyjnych do ich wzrostu. Nieprawidłowości stwierdzono w **3** placówkach tj.: **53** uczniów miało stanowiska niedostosowane do wymagań ergonomii. Wszczęto postępowanie administracyjne.

Źródło: <https://www.labdud.pl>

W celu eliminacji ryzyka rozwoju wad postawy Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze wniósł do organów prowadzących placówki oświatowo-wychowawcze o podjęcie działań mających na celu zapewnienie stanowisk pracy ucznia, przedszkolaka dostosowanych do wymagań ergonomii.

1.10. Tornistry oraz warunki na pozostawienie przez uczniów przyborów i podręczników szkolnych.

W 2025 r. oceniono obciążenie tornistrami, plecakami uczniów uczęszczających do szkół podstawowych i warunki do pozostawiania, przez uczniów, przyborów i podręczników szkolnych w ramach *ogólnopolskiego dnia tornistra 1 października*. Zważono **138** tornistrów, plecaków i uczniów.

źródło: www.gis.gov.pl

Ocena wykazała, że podobnie jak w latach poprzednich, uczniowie noszą tornistry i plecaki, których waga przekracza 10% masy ich ciała – dotyczyło to 19% uczniów, 15% masy ich ciała - dotyczyło to 4%. Waga tornistrów oscylowała między 1,1 kg do 6,3 kg.

Dlatego systematycznie powtarzane są apele do rodziców, nauczycieli i uczniów, żeby zwracali uwagę na zawartość plecaków i tornistrów – aby nie było w nich rzeczy, które niepotrzebnie je obciążają.

źródło: <https://www.trzymajforme.pl/>

W skontrolowanych szkołach stwierdzono, że dyrektorzy placówek zapewnili wszystkim uczniom możliwość pozostawienia przyborów szkolnych w wydzielonych do tego celu indywidualnych szafkach lub na półkach w salach dydaktycznych. Przeprowadzona ocena wykazała, że w **23** skontrolowanych placówkach uczniowie posiadają szafki indywidualne do pozostawiania części podręczników w szkole, a w **3** inne miejsce na pozostawienie podręczników. Nieprawidłowości w zakresie zapewnienia miejsca uczniom do pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych stwierdzono w 1 placówce. Wszczęto postępowanie administracyjne.

1.11. Warunki sanitarne w gabinetach profilaktycznej opieki medycznej w szkołach.

We wszystkich skontrolowanych w 2025 r. placówkach szkolnych, pielęgniarki odgrywały istotną rolę w zapewnieniu zdrowego i bezpiecznego środowiska szkolnego. Praca pielęgniarek polega m.in. na udzielaniu pierwszej pomocy, na szerzeniu oświaty zdrowotnej oraz współpracy z kadrami pedagogicznymi i rodzicami.

Źródło: i.pinimg.com

Czas pracy pielęgniarek, podobnie jak w latach poprzednich, uzależniony był od liczby uczniów w szkole. Istnieją placówki gdzie pielęgniarka sprawuje opiekę 1 - 2 razy w miesiącu. Dzieci w przedszkolach nie mają zapewnionej opieki medycznej. W 5 placówkach szkolnych brak jest opieki pielęgniarskiej.

W 2025 r. nadzorem objęto 1 gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Gabinety w szkołach prowadzone były w formie indywidualnych praktyk pielęgniarskich lub niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej. W ocenionych gabinetach nie stwierdzono zaniedbań sanitarno-technicznych. Zapewniono w nich właściwe wyposażenie, stanowisko do mycia rąk z ciepłą i zimną wodą, ręczniki jednorazowe, dozowniki na mydło.

1.12. Wypoczynek dzieci i młodzieży.

W 2025 roku nadzorem objęto 29 placówek wypoczynku dzieci i młodzieży, w których przebywało łącznie 800 uczestników (w 2024 r. nadzorem objęto 27 placówek, w których przebywało 680 uczestników). Przygotowanie placówek pod względem bezpieczeństwa i warunków higienicznych nie budziło zastrzeżeń.

W okresie ferii zimowych z wypoczynku skorzystało 212 uczestników a w okresie letnich wakacji 588 dzieci i młodzieży. Wypoczynek w miejscu zamieszkania organizowany był w obiektach szkół lub w miejscu prowadzenia działalności przez organizatora. Formy wyjazdowe wypoczynku organizowano w hotelach bądź w ośrodkach sportowych. Dla uczestników wypoczynku organizatorzy przygotowali różnego rodzaju gry, zabawy i wycieczki.

1.13. Przygotowanie szkół do nowego roku szkolnego 2024/2025.

Przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego w 2025 r. dokonano oceny przygotowania szkół do nowego roku szkolnego 2025/2026 przeprowadzając kontrole w 7 placówkach szkolnych.

Źródło: <https://www.gov.pl/>

Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych

Ocena wykazała, że przeprowadzone zostały prace remontowe, konserwatorskie i porządkowe m.in.: odmalowano ściany, sufity w salach lekcyjnych, korytarzach komunikacyjnych, węzłach sanitarnych; dokonano wymiany oświetlenia na LED w placówkach, dokonano termomodernizacji budynku, renowacji ławek szkolnych w salach dydaktycznych, wykonano wszelkie przeglądy budynków oraz instalacji zgodnie z wymogami. Dopuszono placówki w nowe pomoce dydaktyczne i tablice multimedialne. Ustalono, że w nowym roku szkolnym zajęcia będą prowadzone w systemie jednonmianowym.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze wniósł do organów prowadzących placówki oświatowo-wychowawcze o podjęcie działań mających na celu bezpieczny powrót uczniów do szkoły po przerwie wakacyjnej.

1.14. Substancje i preparaty chemiczne w szkolnych pracowniach chemicznych.

W 2025 r. w ramach eliminowania zagrożeń w szkolnych pracowniach chemicznych przeprowadzono kontrole w gabinetach chemicznych w zakresie postępowania z substancjami i preparatami chemicznymi. Na **28** skontrolowanych placówek, w 12 stwierdzono obecność substancji i preparatów chemicznych. Ocena wykazała, że preparaty chemiczne znajdujące się w szkole są oznakowane i przechowywane są w zamkniętych i oznakowanych pomieszczeniach. Stosowane w szkołach preparaty posiadały karty charakterystyki substancji chemicznych i ich mieszanin. Placówki posiadały aktualny spis preparatów chemicznych.

1.15. Oświetlenie w pomieszczeniach do nauki

W ramach działań prewencyjnych narządu wzroku w 2025 r. dokonano oceny natężenia oświetlenia w 1 placówce szkolnej. Pomiary natężenia oświetlenia dokonał Oddział Laboratoryjny - Sekcja Badania Środowiska Pracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zielonej Górze oceniając **9** pomieszczeń do nauki, przeprowadzając **91** badań i **91** oznaczeń fizycznych.

Źródło: <https://static.vecteezy.com/system/resources>

Ocena wykazała niewłaściwe natężenie oświetlenia w salach lekcyjnych tj.: **28** punkty świetlne nie spełniały wymogów Polskiej Normy (w 2024 r. stwierdzono nieprawidłowości tj.: **23** punkty świetlne nie spełniały wymogów Polskiej Normy).

W celu eliminacji ryzyka rozwoju wad wzroku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze wniósł do organów prowadzących placówki oświatowo-wychowawcze o podjęcie działań mających na celu zapewnienie właściwego oświetlenia w salach lekcyjnych.

1.16. Działania informacyjno-edukacyjne

W 2025 roku jak w latach poprzednich prowadzona była działalność informacyjno-edukacyjna, prewencyjna i profilaktyczna tj.: uruchomiona w 2020 r. infolinia dla dyrektorów placówek oświatowo-wychowawczych działała przez cały 2025 r. Infolinia ta pozwoliła na szybki kontakt z Kierownikiem Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej

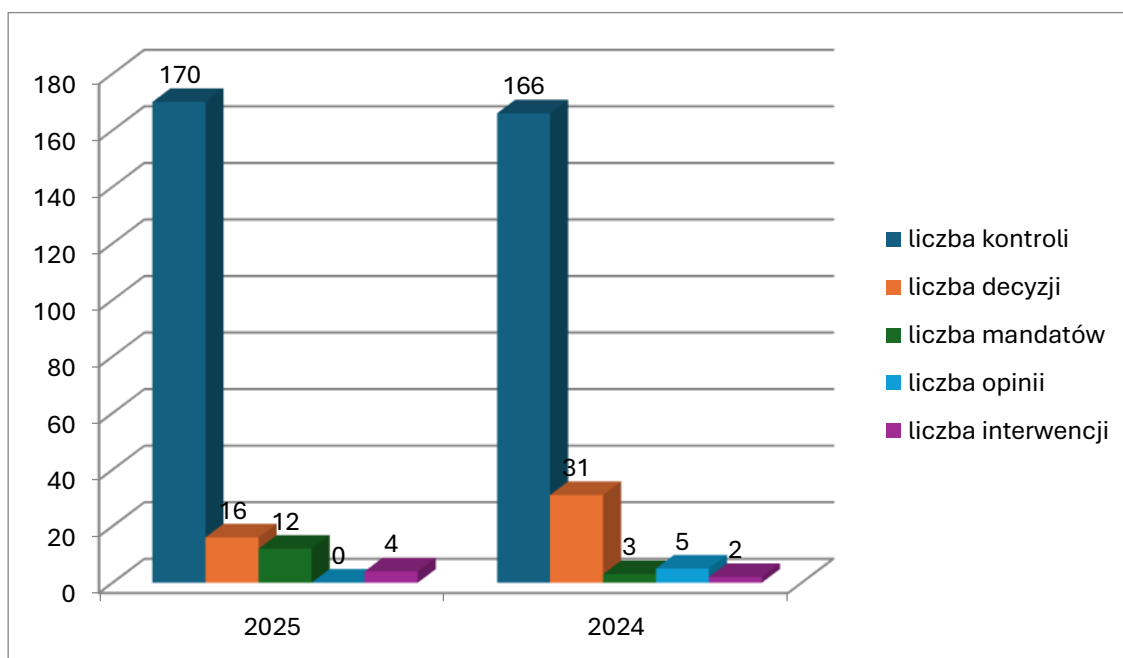
Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych

w Zielonej Górze. Dyrektorzy placówek bardzo chętnie korzystali z bezpośredniej linii i dzwonili z pytaniami dotyczącymi zdrowia higieny i bezpieczeństwa dzieci i młodzieży uczęszczającej do placówek nauczania, wychowania i opieki.

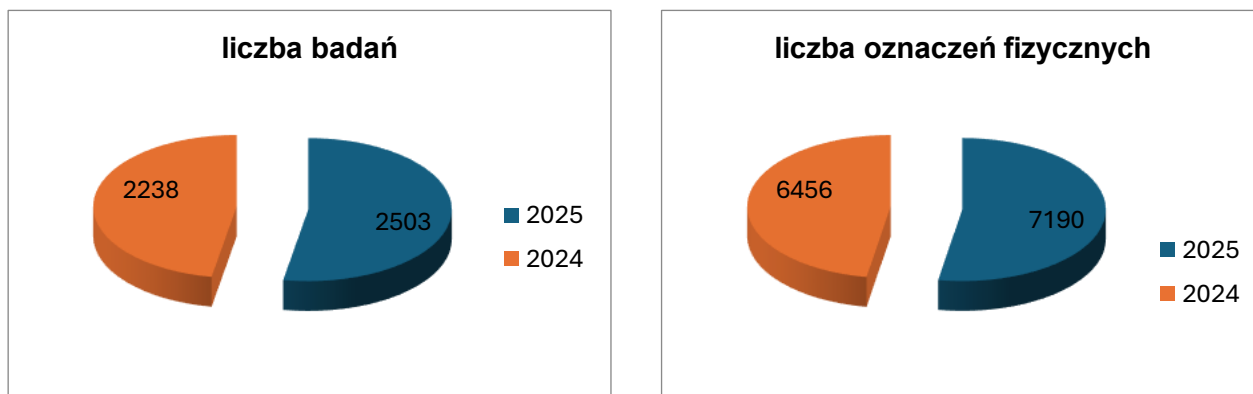
Prowadzona działalność edukacyjno-informacyjna, w skontrolowanych placówkach oświatowo-wychowawczych dotyczyła profilaktyki wad postawy w tym: właściwego doboru tornistra i jego wagi, ergonomii stanowiska pracy, dostosowania mebli do warunków antropometrycznych, miejsca na pozostawienie w szkole podręczników i przyborów szkolnych, szczepień zalecanych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego HPV oraz zapobiegania Legionelli w instalacjach wody ciepłej, wsławicy, oświetlenia, higienicznego rozkładu zajęć lekcyjnych w tym przerw międzylekcyjnych, higieny osobistej, dostępności do wody pitnej, mikroklimatu, wentylacji, ochrony zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, asortymentu oferowanego dzieciom i młodzieży szkolnej w sklepikach szkolnych oraz dożywiania dzieci i młodzieży szkolnej.

1.17. Działania kontrolne i represyjne.

W 2025 r. przeprowadzono łącznie **170** kontroli sanitarnych w placówkach oświatowych i placówkach sezonowych. Przebywało w nich łącznie **11 410** dzieci i młodzieży. W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano **16** decyzji administracyjnych nakazujących poprawę warunków higienicznych i zdrowotnych. Za stwierdzone uchybienia nałożono **12** mandatów karnych na łączną kwotę **3 900 zł**. Nie wydano opinii sanitarnych dotyczących dopuszczenia do użytkowania placówek nauczania wychowania i opieki. Przyjęto **4** interwencje dotyczące placówek oświatowych, w których 3 uznano za zasadne. Przeprowadzono **2503** badań środowiska szkolnego (ergonomia, oświetlenie, tornistry) wykonując **7190** oznaczeń fizycznych.

Wykres nr 1 Działalność kontrolna i represyjna PSSE w Zielonej Górze prowadzona w placówkach nauczania i wychowania w 2025 r. w porównaniu do 2024 r.

Wykres nr 2 Badania środowiska PSSE w Zielonej Górze prowadzone w placówkach nauczania i wychowania w 2025 r. w porównaniu do 2024 r.

Podsumowanie

1. Niewłaściwy stan sanitarno-techniczny obiektów w 2025 r. stwierdzono w 13 placówkach, tj. w **17 %** skontrolowanych obiektów (w 2024 r. - 20%).
2. Za stwierdzone uchybienia nałożono 12 mandatów karnych na łączną kwotę 3 900 zł.
3. Przyjęto 4 interwencje dotyczące placówek oświatowych, które uznano za bezzasadne.
4. Przeprowadzona ocena wykazała, że w **23** skontrolowanych placówkach uczniowie posiadają szafki indywidualne do pozostawiania części podręczników w szkole, a w **3** inne miejsce na pozostawienie podręczników. Nieprawidłowości w zakresie zapewnienia miejsca uczniom do pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych stwierdzono w 1 placówce. Wszczęto postępowanie administracyjne.
5. W szkołach funkcjonują prawidłowe przerwy międzylekcyjne oraz możliwość spędzania przerw na świeżym powietrzu. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.
6. Z dożywiania w szkołach skorzystało 41% (2024 - 40%) uczniów uczęszczających do szkół podstawowych a 40% (2024 - 43 %) do zespołów szkół i liceów.
7. Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych jest w pełni realizowana przez placówki oświatowo-wychowawcze.
8. Opieka zdrowotna nad uczniami realizowana jest przez pielęgniarki medycyny szkolnej. W 5 szkołach uczniowie nie mieli zapewnionej opieki.
9. Podobnie jak w latach poprzednich, w przedszkolach publicznych dzieci nie miały zapewnionej opieki medycznej.
10. Przeprowadzona w 2025 r. ocena dostosowania mebli do wzrostu uczniów wykazała nieprawidłowości w 3 placówkach (w 2024 r. – w 1 placówce stwierdzono nieprawidłowości). Wydano decyzję administracyjną z terminem wykonania.
11. Podobnie jak w latach poprzednich uczniowie noszą tornistry, których waga przekracza 10% masy ich ciała – dotyczyło to 19 % uczniów, a których waga przekracza 15% masy ich ciała – dotyczyło to 4 % uczniów.

Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych

12. Przeprowadzona ocena oświetlenia w szkołach wykazała nieprawidłowości w jednej placówce (w 2024 r. – stwierdzono nieprawidłowości tj.: 23 punkty świetlne nie spełniały wymogów Polskiej Normy). Wydano decyzję administracyjną z terminem wykonania.
13. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin w szkołach.
14. W stosunku do 2024 r. liczba skontrolowanych placówek organizujących wypoczynek dla dzieci i młodzieży uległa zwiększeniu z 27 do 29 i liczba uczestników wypoczynku uległa zwiększeniu z 680 do 800.
15. Na placach zabaw i terenach rekreacyjnych zapewnione były bezpieczne i higieniczne warunki zabawy i wypoczynku.
16. Szkoły zostały dobrze przygotowane do rozpoczęcia nowego roku szkolnego 2025/2026.
17. Uruchomiona infolinia tylko dla dyrektorów placówek oświatowo-wychowawczych pozwoliła na szybki kontakt z Kierownikiem Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zielonej Górze. Dyrektorzy placówek chętnie korzystali z bezpośredniej linii i dzwonili z pytaniami dotyczącymi zdrowia i bezpieczeństwa dzieci i młodzieży uczęszczającej do placówek nauczania wychowania i opieki.

<https://www.bing.com>

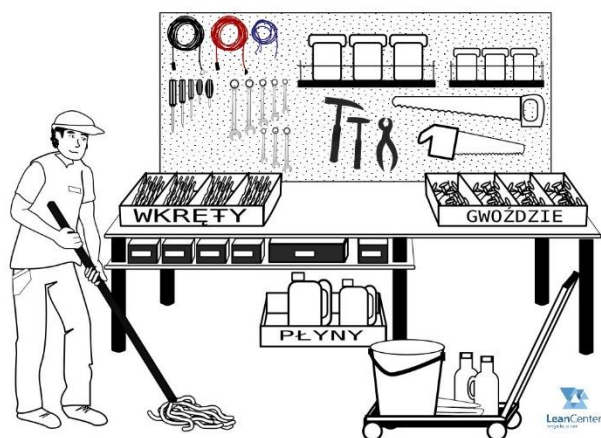
VI. WARUNKI HIGIENICZNO - SANITARNE ŚRODOWISKA PRACY

1.1. Warunki higienicznosanitarne w środowisku pracy

Do obowiązków Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego należy m.in. sprawowanie nadzoru nad higieniczno - sanitarnymi warunkami środowiska pracy, a jego celem jest zapobieganie chorobom, wypadkom przy pracy w szczególności powstawaniu chorób zawodowych związanych z warunkami pracy. Obowiązek ten jest realizowany przede wszystkim w oparciu o przepisy zawarte w ustawie Kodeks Pracy oraz innych przepisach szczególnych wydanych na jego podstawie. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny sprawuje również nadzór nad przestrzeganiem przepisów - krajowych i unijnych - dotyczących wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym prekursorów narkotyków kat. 2 i 3, produktów biobójczych, kosmetyków, detergentów oraz środków zastępczych.

Ponadto Państwowi Powiatowi Inspektorzy Sanitarni zostali upoważnieni do podejmowania decyzji o stwierdzeniu lub braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej, a tym samym są zobowiązani do zbadania związku przyczynowego między rozpoznanym schorzeniem, a pracą zawodową.

1.2. Zagrożenia w środowisku pracy

Źródło: <https://dlafirm.pracuj.pl>

W środowisku pracy występują dwie grupy czynników szkodliwych dla zdrowia do pierwszej grupy należą te, dla których ustalono w przepisach prawa normatywy higieniczne i są to m.in.: hałas, drgania mechaniczne, pyły, niektóre związki chemiczne, oraz czynniki o działaniu rakotwórczym, mutagennym i reprotoksycznym. Do drugiej grupy należą te czynniki, dla których, brak jest ustalonych normatywów higienicznych, bądź ich ustalenie jest niemożliwe, są to m.in.: szkodliwe czynniki biologiczne, substancje i mieszaniny o działaniu alergizującym i drażniącym, czynniki i procesy technologiczne o udowodnionym działaniu rakotwórczym i mutagennym, nadmierny wysiłek głosowy, przeciążenie układu ruchu i obwodowego układu nerwowego spowodowane sposobem wykonywania pracy.

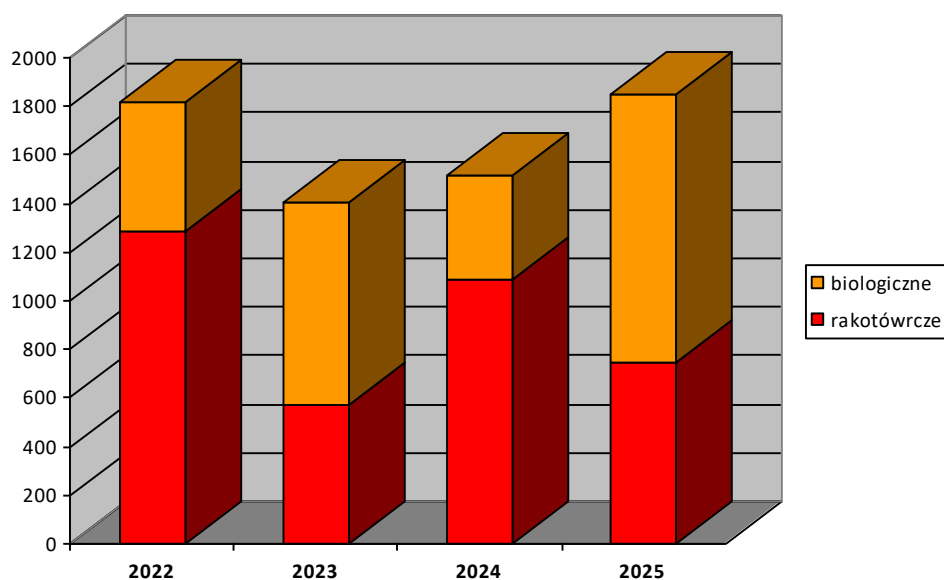
W 2025 r. Sekcja higieny Pracy przeprowadziła 110 kontroli a zatrudnionych ogółem było 16319 pracowników, w tym w narażeniu na czynniki przekraczające NDS lub NDN *** pracowało 664 osób.

Warunki higieniczno-sanitarne w środowisku pracy

Rok	Ilość zakładów objętych nadzorem	Liczba zatrudnionych ogółem	Liczba zatrudnionych w przekroczeniach NDS lub N***
2022	96	9715	634
2023	101	9803	236
2024	111	16319	664
2025	98	19023	227

NDS lub NDN***- najwyższe dopuszczalne stężenie lub natężenie czynnika szkodliwego

Tabela nr 1. Zatrudnienie w skontrolowanych zakładach i liczba osób, które pracowały w przekroczeniach ustalonych normatywów higienicznych w latach 2022– 2025

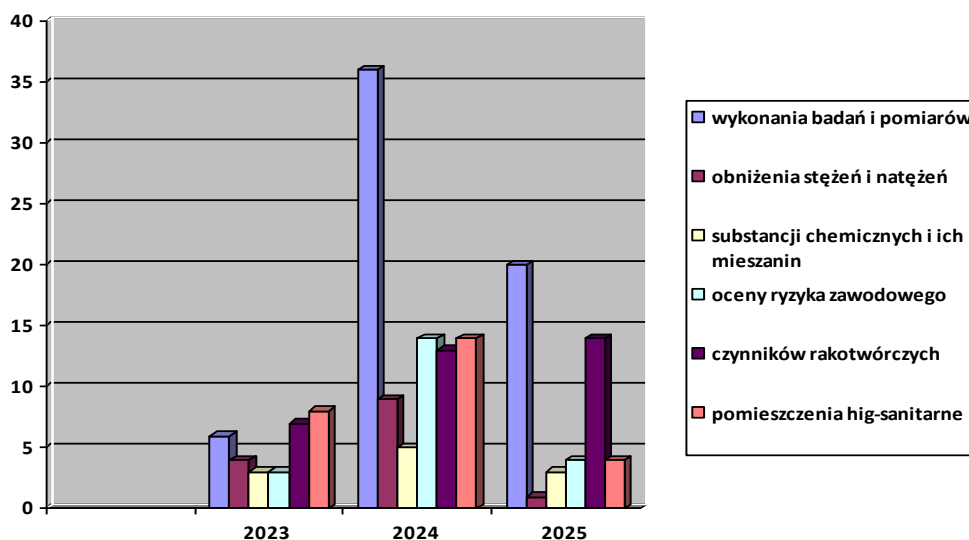
Wykres. 1. Liczba zatrudnionych na stanowiskach, na których występowało narażenie na czynniki rakotwórcze i szkodliwe czynniki biologiczne w latach 2022– 2025[; (dotyczy zakładów skontrolowanych w danym roku)

W zakresie czynników biologicznych w 2025 r. przeprowadzono 27 kontroli zakładów zajmujących się m.in.: ochroną zdrowia, praniem i czyszczeniem odzieży, gospodarką wodno-ściekową, segregacją odpadów komunalnych. W narażeniu na szkodliwe czynniki biologiczne zatrudnionych było 1103 pracowników. Czynniki z grupy 2 zagrożenia mogą wywoływać choroby u ludzi i być niebezpiecznymi dla pracowników, czynniki z 3 grupy mogą wywoływać u ludzi ciężkie choroby i być niebezpiecznymi dla pracowników, ale zazwyczaj istnieją skuteczne metody profilaktyczne, czynniki z 4 grupy zagrożenia mogą wywoływać ciężkie choroby i w stosunku, do których zazwyczaj brak jest skutecznych metod profilaktyki i leczenia. Stosowane działania profilaktyczne polegają na: ograniczaniu liczby narażonych, zapewnieniu hermetyzacji prac, zapewnieniu właściwie urządzonych pomieszczeń i urządzeń higieniczno-sanitarnych (śluzy sanitarne, wydzielone jadalnie), w niektórych przypadkach szczepienia

Warunki higieniczno-sanitarne w środowisku pracy

W zakresie czynników rakotwórczych, mutagennych i reprotoksycznych w 2025 r. przeprowadzono 45 kontroli zakładów zajmujących się m.in.: obróbką mechaniczną drewna, zakłady stosujące w swoim procesie produkcyjnym formaldehyd, oleje mineralne przepracowane, tlenek węgla.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze w powiecie zielonogórskim podczas kontroli sanitarnych stwierdził najczęściej występujące nieprawidłowości:

Wykres. 2. Liczba zakładów gdzie stwierdzono niżej wymienione uchybienia w latach 2023-2025

Najistotniejsze uchybienia w skontrolowanych zakładach pracy w 2025 r. dotyczyły głównie:

- Złego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń pracy i zaplecza socjalnego, tj.: szatni, umywalni, ubikacji, jadalni, które są niezbędne do zapewnienia właściwych, pod względem higieniczno-sanitarnym warunków pracy. Najczęściej stwierdzane uchybienia to: brudne ściany i sufity, niedostateczne wyposażenie pomieszczeń, zły stan sanitarny zaplecza socjalnego dla pracowników, brak wentylacji w pomieszczeniach, uszkodzona armatura sanitarna.
- Brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. Brak badań w środowisku pracy utrudnia dokonanie oceny narażenia zawodowego na stanowiskach pracy oraz postępowania w sprawie stwierdzenia choroby zawodowej. Badania i pomiary wykonywane są bardzo często przez pracodawców dopiero jako skutek kontroli inspektora sanitarnego lub inspektora pracy.
- Brak aktualnej oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy, które uwzględniają aktualne warunki pracy i zagrożenia na stanowiskach pracy.
- W zakresie czynników rakotwórczych, mutagennych i reprotoksycznych dotyczyły braku badań i pomiarów, braku rejestrów.

Warunki higieniczno-sanitarne w środowisku pracy

W roku 2025 r. w ramach zadań Głównego Inspektora Sanitarnego oraz planowanych zasadniczych przedsięwzięciach nie dokonano kontroli warunków pracy pracowników zatrudnionych w zakładach związanych z usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest.

Źródło: <https://matuszewski.com.pl>

Bardzo duże znaczenie dla ochrony zdrowia pracujących, zwłaszcza narażonych na czynniki szkodliwe działające poprzez drogi oddechowe i dla osób niepalących, ma przestrzeganie przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Wpływ palenia wyrobów tytoniowych na zdrowie powinien być już każdemu dobrze znany. Zakaz palenia wyrobów tytoniowych w pomieszczeniach pracy w większości zakładów jest przestrzegany. Wiąże się to bezpośrednio z powszechną znajomością przepisów ustawy. W większych zakładach pracy, często pracodawca zapewnia palarnianie. W mniejszych zakładach wydzielane są często miejsca palenia na zewnątrz, są też takie, w których obowiązuje całkowity zakaz palenia na terenie obiektu. Całkowity zakaz wprowadzany jest najczęściej w związku ze specyfiką prowadzonej działalności dotyczy zakładów m.in. produkujących żywność, a także zakładów ochrony zdrowia.

1.3. Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami.

Źródło: <https://www.istockphoto.com/>

Znaczący zakres działalności inspektora sanitarnego stanowi nadzór nad przestrzeganiem przepisów krajowych i unijnych dotyczących wprowadzania do obrotu i stosowania w działalności zawodowej niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym produktów biobójczych, prekursorów narkotyków, detergentów, kosmetyków. W roku 2025 w powiecie zielonogórskim zagadnienia te były przedmiotem 9 kontroli. W zakresie produktów biobójczych wykonano 4 kontrole sanitarne, w zakresie mieszanin chemicznych 2 oraz kosmetyków 3 kontrole. Wydane zostały 3 decyzje nakazujące usunięcie nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli.

1.4. Nadzór nad środkami zastępczymi.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wspólnie z innymi organami prowadzi ustawowe działania z zakresu przeciwdziałania wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

W roku 2025 r. nie odnotowano przypadków wprowadzania do obrotu środków zastępczych lub NSP. Podmioty lecznicze oraz wykonujące badania pośmiertne zobowiązane są do zgłaszania powiatowemu inspektorowi sanitarnemu podejrzeń zatruc i zgonów po zażyciu środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych.

W 2025 r. zgłoszono 18 osób, które uległy zatruciu środkami zastępczymi (w tym 1 zgon) w powiecie zielonogórskim co pokazuje, że liczba ta nieznacznie zmalała w stosunku do roku poprzedniego.

1.5. Nadzór nad kosmetykami.

Sekcja Higieny Pracy sprawuje nadzór nad obiektami wytwarzania, konfekcjonowania i dystrybucji produktami kosmetycznymi. W 2024 r. przeprowadzono 1 kontrole podmiotu wytwarzającego kosmetyki oraz podmiotu wprowadzającego do obrotu kosmetyki, nieprawidłowości w zakresie przestrzegania ustawy o kosmetykach stwierdzono u wprowadzającego do obrotu i wydano 1 decyzje merytoryczną mającą na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

1.6 Choroby zawodowe

W roku 2025 w powiecie zielonogórskim Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze wydał: 12 decyzji w sprawie chorób zawodowych, w tym: 4 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej i 8 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej oraz 2 postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania administracyjnego w przedmiocie podejrzenia choroby zawodowej.

Źródło: <https://blog.fmagro.pl/choroby-zawodowe-rolnikow-jak-im-zapobiegac/>

Warunki higieniczno-sanitarne w środowisku pracy

Poniżej przedstawiono zmiany, jakie następowały w strukturze chorób zawodowych w powiecie zielonogórskim, w latach 2021 – 2025.

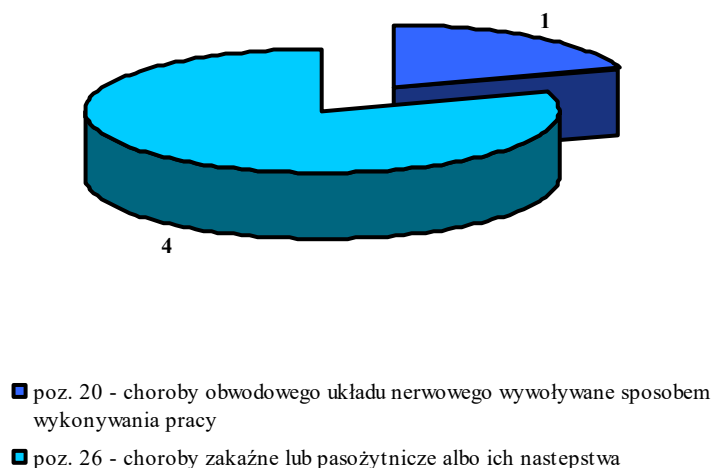
Jednostka chorobowa pozycja wykazu chorób zawodowych	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
	powiat zielonogórski	powiat zielonogórski	powiat zielonogórski	powiat zielonogórski	powiat zielonogórski
zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa wywołane przez substancje chemiczne - poz. 1					
Pylice płuc - poz. 3					
astma oskrzelowa - poz. 6					
ostre uogólnione reakcje alergiczne - poz. 8					
alergiczny nieżyt nosa - poz. 12					
przewlekłe choroby narządu głosu - poz. 15	1		1	1	1
nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi - poz. 17					
choroby skóry - poz. 18					
przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy - poz. 19	1				
przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy - poz. 20	1			2	2
obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo – nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszającym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1, 2 i 3 kHz - poz. 21					
zespół wibracyjny - poz. 22					
choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa - poz. 26				1	1
o g ó ł e m	3	0	1	4	4

Tabela nr 2. *Struktura chorób zawodowych w powiecie zielonogórskim – liczba przypadków stwierdzonych decyzjami prawomocnymi w latach 2021 - 2025*

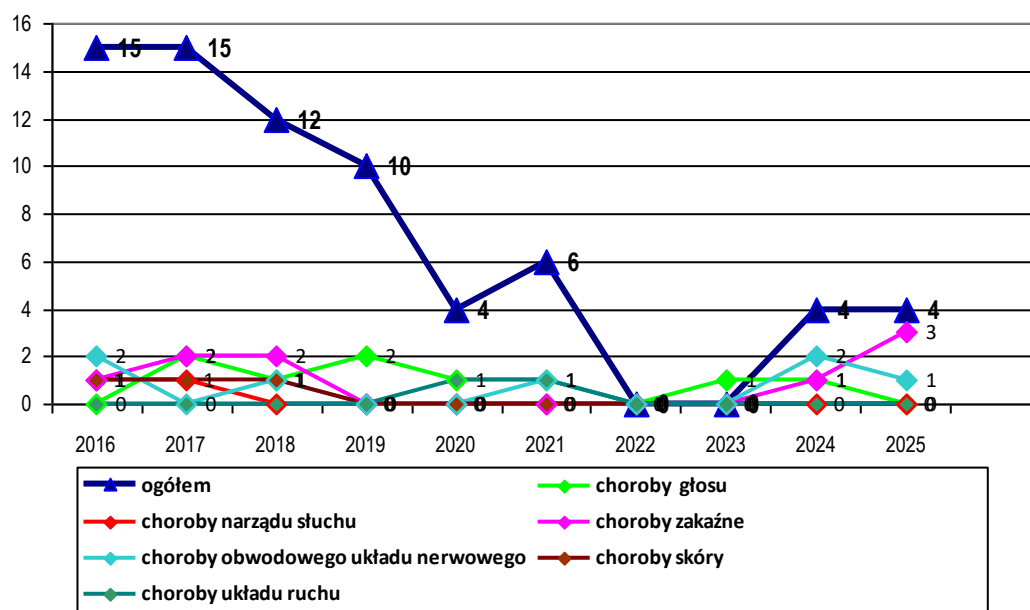
Warunki higieniczno-sanitarne w środowisku pracy

W powiecie zielonogórskim w 2025 roku stwierdzono prawomocnymi decyzjami 4 przypadki chorób zawodowych, w tym:

- ✓ 3 przypadki to choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa (poz. 26) tj.: boreliozy u rolników indywidualnych, przedsiębiorcy (samozatrudnienie z zakresu usług leśnych);
- ✓ 1 przypadek to przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy (poz. 20) tj.: zespół cieśni w obrębie nadgarstka, na stanowisku pracownika produkcji – trybowacz.

Wykres nr 3. Struktura chorób zawodowych stwierdzonych w 2025 r. w powiecie zielonogórskim

Wykres nr 4. Choroby zawodowe powiecie zielonogórskim na przełomie ostatnich 10 lat (w latach 2015 – 2024) z podziałem na liczbę przypadków – ogółem i najczęściej stwierdzane

Podsumowanie:

1. W 2025 r. nadzorem objęto 99 zakładów pracy gdzie przeprowadzono 120 kontroli.
2. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze wydał 57 decyzji merytorycznych oraz 46 decyzji płatniczych w powiecie zielonogórskim. Najczęstsze uchybienia w kontrolowanych zakładach to zły stan sanitarno-techniczny zaplecza socjalnego dla pracowników oraz pomieszczeń pracy, brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych na stanowiskach pracy brak aktualnych pomiarów w zakresie czynników rakotwórczych i reprotoksycznych na stanowiskach pracy.
3. Został wydany 1 tytuł wykonawczy o nałożeniu grzywny celem przymuszenia do wykonania obowiązków decyzji na łączną kwotę 1000 zł.
4. Zgłoszenia zatrucień środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi na nie wielkim spadku w stosunku do roku ubiegłego nie odnotowano z tego powody zgonów, nie zaobserwowano wzmożonej aktywności podmiotów w zakresie wprowadzania do obrotu środków zastępczych.
5. W Zielonej Górze i powiecie zielonogórskim w 2024 roku stwierdzono prawomocnymi decyzjami 4 przypadki chorób zawodowych.

Źródło: <https://piaseczno.eu/komunikat-pwik-piaseczno-w-sprawie-racjonalnego-korzystania-z-wody/>

VII. JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

1. Wstęp

Woda jest bezpieczna dla zdrowia ludzkiego, jeżeli jest wolna od mikroorganizmów chorobotwórczych i pasożytów w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, wszelkich substancji w stężeniach stanowiących potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego oraz nie wskazuje agresywnych właściwości korozyjnych i spełnia podstawowe wymagania mikrobiologiczne i chemiczne.

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w 2025 roku sprawowany był przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Kran do poboru próbek wody, Źródło: PSSE Zielona Góra

W ramach nadzoru sanitarnego badania jakości wody wykonywane były przez akredytowane laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Zielonej Górze oraz Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp. Producenci wody w ramach kontroli wewnętrznej wykonywali badania w laboratoriach akredytowanych i o udokumentowanym systemie jakości badań, zatwierdzonych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

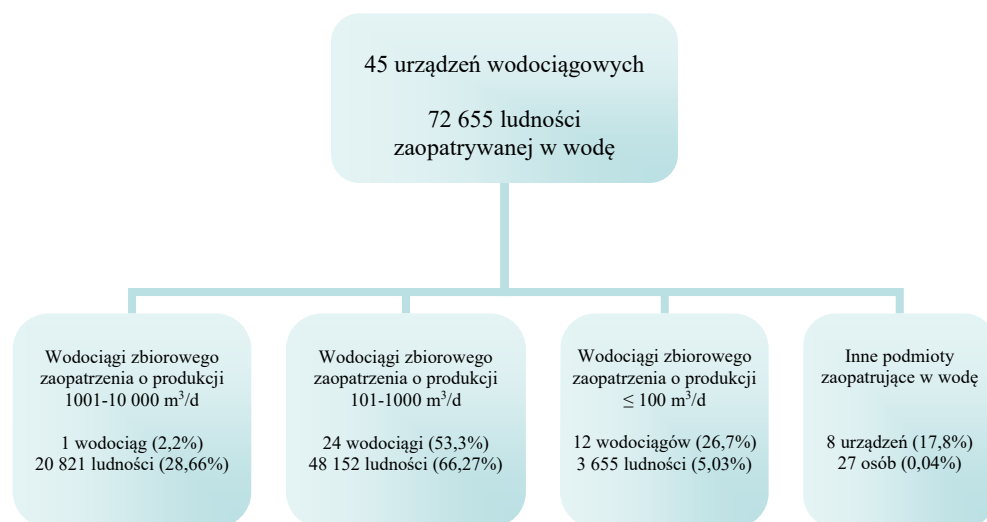
Jakość wody przeznaczonej do spożycia

Nadzór sanitarny nad jakością wody był sprawowany w formie monitoringu, czyli badań próbek wody przeprowadzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze oraz producentów wody w ramach kontroli wewnętrznej, na podstawie harmonogramów pobierania próbek wody, zgodnie z częstotliwością i zakresem określonym w przepisach prawnych. W przypadku, gdy woda nie odpowiadała wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia organ monitorował wywiązywanie się producentów wody z realizacji harmonogramów działań naprawczych.

Każdorazowo po stwierdzeniu, że jakość wody uległa zmianie i nie spełniała wymagań, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze opracowywał komunikaty o jakości wody i zasadach jej użytkowania, które umieszczane były na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zielonej Górze. Komunikaty rozpowszechniane były przez właściwego wójta/burmistrza w sposób umożliwiający zapoznanie się z nimi konsumentów z obszaru, dla którego wydano komunikat.

2. Zaopatrzenie ludności w wodę

Głównym źródłem zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia powiatu zielonogórskiego były wodociągi publiczne czerpiące wodę z wód podziemnych. Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze w 2025 roku znajdowało się ogółem 46 urządzeń dostarczających wodę, w tym 37 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i 8 innych podmiotów zaopatrujących w wodę.

Grafika 1. Liczba urządzeń wodociągowych produkujących wodę przeznaczoną do spożycia w stosunku do zaopatrzenia ludności.

W 2025 roku z wody kontrolowanej jakości korzystało 72 655 mieszkańców powiatu zielonogórskiego. Ze zbiorowego systemu zaopatrzenia w wodę zaopatrywanych było 72 628 osób, czyli 99,96 %, natomiast 27 osób tj. około 0,04 % z indywidualnych ujęć wody (grafika 1).

Jakość wody przeznaczonej do spożycia

Wodę odpowiadającą wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia dostarczano dla 52 315 osób (w 2024 roku – 51 107), natomiast z wody warunkowo dopuszczonej do spożycia korzystało 20 340 osób (w 2024 roku – 16 545 osób). Brak przydatności wody do spożycia przez ludzi stwierdzono tylko w 1 indywidualnym ujęciu wody niezaopatrującym ludności stale korzystającej z wody (w 2024 roku było to 4 448 osób).

W minionym roku 15 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę dostarczało wodę warunkowo odpowiadającą wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia w tym 7 (w 2024 roku - 3) w grupie urządzeń o produkcji $\leq 100 \text{ m}^3/\text{d}$, 8 (tyle samo co w 2024 roku) w grupie 101-1000 m^3/d . Wodociągi te znajdowały się na terenie gmin: Czerwieńsk, Kargowa, Nowogród Bobrzański, Bojadła, Trzebiechów, Świdnica, Zabór. W grupie inne podmioty zaopatrujące w wodę 1 urządzenie w gminie Nowogród Bobrzański dostarczało wodę warunkowo odpowiadającą wymaganiom (tyle samo co w 2024 roku). Brak przydatności wody do spożycia przez ludzi z powodu przekroczeń mikrobiologicznych wydano dla 1 innego podmiotu zaopatrującego w wodę znajdującego się na terenie gminy Kargowa.

3. Analiza przekroczeń wskaźników mikrobiologicznych i fizyko-chemicznych w badanych próbkach wody

Bieżący nadzór sanitarny nad jakością wody sprawowany był w formie monitoringu – cyklicznych badań próbek wody, które pobierane były z ustalonych, stałych punktów tzw. „punktów zgodności”. Następnie dokonywano oceny na podstawie uzyskanych wyników z wykonanych badań w odniesieniu do wartości parametrycznych określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Badanie wody.

Źródło: <https://interlabo.pl/produkt/badanie-kompleksowe-wody/>

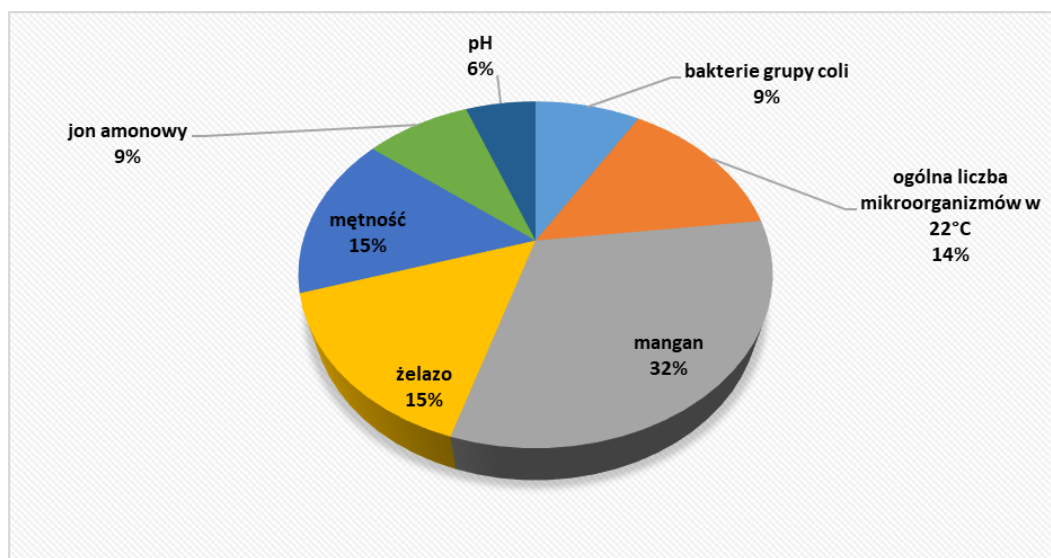
W 2025 roku w ramach realizowanego bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych ogółem 191 próbek wody. Z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę pobrano 171 próbek wody, a z innych podmiotów dostarczających wodę pobrano 20 próbek wody.

Pod względem mikrobiologicznym zakwestionowano 10 próbek wody pobranych z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i 1 próbkę wody pobraną z indywidualnego ujęcia wody z powodu stwierdzenia w wodzie bakterii grupy coli i/lub ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C. Pod względem fizykochemicznym zakwestionowano 6 próbek z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę w związku z przekroczeniem parametrów: mangan i pH oraz 8 próbek wody pobranych z indywidualnych ujęć z powodu przekroczenia wartości parametrycznej dla żelaza, manganu, mętności,

Jakość wody przeznaczonej do spożycia

jonu amonowego. W 2025 roku przedsiębiorstwa wodociągowe oraz podmioty indywidualne prowadziły monitoring wewnętrzny nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Na podstawie przekazanych sprawozdań z badań wody Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze zakwestionował 57 próbek wody.

Na podstawie monitoringu realizowanego przez Państwową Inspekcję Sanitarną oraz kontroli prowadzonej przez administratorów wodociągów, przyczyną kwestionowania jakości wody w powiecie pod względem mikrobiologicznym była ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C (15) i bakterie grupy coli (9). W badanych próbkach wody nie stwierdzono *Escherichia coli* i enterokoków. Pod względem fizykochemicznym kwestionowano próbki z powodu podwyższonej wartości manganu (33), żelaza (16), mętności (16), jonu amonowego (9) i pH (6).

Wykres 1. Procentowy udział najczęściej kwestionowanych parametrów fizyko-chemicznych i mikrobiologicznych w wodzie w przebadanych próbkach w 2025 roku w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego i kontroli wewnętrznej.

Na podstawie wyników monitoringu jakości wody z realizowanego bieżącego nadzoru sanitarnego oraz kontroli wewnętrznej wydano 1 decyzję stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia przez ludzi dla podmiotu indywidualnego działającego w gminie Kargowa z powodu wystąpienia w wodzie bakterii grupy coli

Wydano także 10 decyzji o warunkowej przydatności wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w gminie: Trzebiechów (1), Bojadła (1), Czerwieńsk (1) i Świdnica (1) – z uwagi na przekroczenie w wodzie dopuszczalnej zawartości manganu, Nowogród Bobrzański (3) — z powodu przekroczenia manganu, jonu amonowego, pH, ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C po 72 godz. i podwyższonej mętności wody, Kargowa (3) z powodu przekroczenia manganu, żelaza i podwyższonej mętności wody,

Wydano również 32 zalecenia na jakość wody w wodociągach publicznych, które dotyczyły: podwyższonego stężenia manganu, żelaza, liczby mikroorganizmów w 22°C, liczby bakterii grupy coli, obniżonej wartości pH, podwyższonej mętności oraz nieakceptowalnego zapachu. Ponadto dla podmiotów indywidualnych wydano 6 zaleceń na jakość wody. Dotyczyły one podwyższonej mętności wody, zawartości manganu, ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C, liczby bakterii grupy coli, nieakceptowalnego zapachu i smaku.

Najwięcej przekroczeń parametrów mikrobiologicznych było w grupie wodociągów o produkcji ≤ 100 m³/d (13), następnie w grupie innych podmiotów zaopatrujących w wodę (6) i w grupie wodociągów o produkcji 101-1000 m³/d (5). Przekroczeń mikrobiologicznych nie odnotowano w grupach wodociągów o produkcji 1001-10 000 i 10 001-100 000 m³/d. Najwięcej przekroczeń parametrów fizykochemicznych było w grupie innych podmiotów zaopatrujących w wodę (43), następnie w grupie wodociągów o produkcji 101-1000 m³/d (29) i w grupie wodociągów o produkcji ≤ 100 m³/d (8). Przekroczeń fizykochemicznych nie odnotowano w grupach wodociągów o produkcji 1001-10 000 i 10 001-100 000 m³/d.

Stwierdzone przekroczenia parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych takich jak jon amonowy, nie spowodowały bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi. W roku ubiegłym nie odnotowano chorób i zatruc wodozależnych. Pozostałe parametry są istotne z punktu widzenia oceny wody przez konsumenta, ale nie mają bezpośredniego odniesienia do bezpieczeństwa zdrowotnego.

Poprawę jakości wody uzyskiwano wskutek prowadzonych przez producentów wody działań naprawczych polegających m. in. na wymianie starej sieci wodociągowej, przebudowie i modernizacji stacji uzdatniania wody tj. wymianie armatury, zbiorników, montażu pełnej automatyki sterowania procesami uzdatniania wody, systemu powiadamiania o przebywaniu osób niepowołanych, montażu instalacji fotowoltaicznej, urządzeń dezynfekujących wodę wprowadzaną do sieci wodociągowej – lamp UV.

4. Badania ciepłej wody w kierunku obecności bakterii z rodzaju *Legionella* sp.

Ciepła woda użytkowa oprócz wymagań mikrobiologicznych (*E.coli*, enterokoki) i fizykochemicznych kreślonych w części B załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi powinna spełniać wymagania w zakresie parametru *Legionella* sp. Wdychanie aerozolu wodno-powietrznego, w którym znajdują się bakterie *Legionella* sp. (np. podczas kąpieli pod prysznicem) może spowodować zachorowanie na legionelozowe zapalenie płuc (choroba legionistów).

W 2025 roku w ramach nadzoru sanitarnego pobrano 45 próbek ciepłej wody z podmiotów leczniczych i obiektów użyteczności publicznej, z czego 9 próbek kwestionowano (4 próbki z podmiotów leczniczych i 5 próbek z obiektów użyteczności publicznej). W związku z kwestionowaniem ww. próbek wody wydano 3 decyzje administracyjne, w tym 1 dla podmiotu leczniczego

stwierdzającą wysokie skażenie oraz 2 dla obiektu użyteczności publicznej stwierdzające średnie (1decyzja) i wysokie (1 decyzja) skażenie instalacji ciepłej wody bakteriami *Legionella sp.* Właściciele obiektów podjęli działania naprawcze, które skutkowały poprawą jakości wody i wyegzekwowaniem wydanych decyzji.

Zobligowane przez przepisy do przeprowadzania badań pod kątem obecności bakterii *Legionella sp.* w wodzie są podmioty wykonujące działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne oraz właściciele lub zarządcy budynków zamieszkania zbiorowego oraz budynków użyteczności publicznej, w których w trakcie ich użytkowania wytwarzany jest aerozol wodno-powietrzny. Na podstawie analizy wyników badań wody przekazanych przez podmioty w ramach kontroli wewnętrznej wydano 2 decyzje stwierdzające średnie skażenie bakteriami *Legionella sp.* instalacji ciepłej wody (1 decyzja podmiot leczniczy i 1 decyzja obiekt użyteczności publicznej).

5. Podsumowanie

- W 2025 roku zwiększyła się (z 11 na 16) liczba ujęć dostarczających wodę kwestionowaną pod względem mikrobiologicznym i fizykochemicznym. W 2025 r. nie stwierdzano braku przydatności wody do spożycia w wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę.
- Najczęstszą przyczyną kwestionowania jakości wody w powiecie zielonogórskim był mangan w przypadku parametrów fizykochemicznych (podobnie jak w roku ubiegłym) i ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C w przypadku parametrów mikrobiologicznych (w roku 2024 – bakterie grupy coli). Najwięcej przekroczeń parametrów mikrobiologicznych było w grupie wodociągów o produkcji $\leq 100 \text{ m}^3/\text{d}$, a fizykochemicznych w grupie innych podmiotów zaopatrujących w wodę.
- Wodę odpowiadającą wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia dostarczano 52 315 osobom, to o 1208 więcej w porównaniu do roku ubiegłego, co stanowi 72% mieszkańców powiatu korzystających z wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub wody dostarczanej przez inne podmioty nadzorowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze.
- Z wody warunkowo dopuszczonej do spożycia korzystało 20 340 osób, czyli o 3 795 osób więcej w porównaniu do roku 2024, stanowi to 28 % zaopatrywanych w wodę wodociągową mieszkańców powiatu. Brak przydatności wody do spożycia przez ludzi stwierdzono tylko w 1 indywidualnym ujęciu wody niezaopatrującym ludności stale korzystającej z wody.
- W minionym roku producenci wody prowadzili prace modernizacyjne istniejącej infrastruktury wodociągowej polegające na: wymianie starej sieć wodociągową, wykonaniu rozdzielczej sieć wodociągową na terenie niezwodociągowanym, przebudowie i modernizacji stacji uzdatniania wody tj. wymianie armatury, zbiorników, montażu pełnej automatyki sterowania procesami uzdatniania wody, systemu powiadamiania o przebywaniu osób niepowołanych, montażu instalacji fotowoltaicznej, urządzeń dezynfekujących wodę wprowadzaną do sieci wodociągowej – lampy UV.

Jakość wody przeznaczonej do spożycia

- Kwestionowane próbki ciepłej wody pobrane w ramach prowadzonego nadzoru w podmiotach leczniczych i obiektach użyteczności publicznej stanowiły ok. 20% wszystkich pobranych próbek wody do badań w kierunku *Legionella* sp., co stanowi wzrost w stosunku do roku poprzedniego o ok. 15%.

Miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli Zalew Świdnicki

Źródło: <https://gazetalubuska.pl/gdzie-mozna-wykapac-sie-w-okolicach-zielonej-gory-nad-zalewem-swidnickim-rozpoznal-sie-juz-sezon-kapielowy-w-weekendy-sa-tu/gh/c1-15690263/2>

VIII. STAN SANITARNY KĄPIELISK, MIEJSC OKAZJONALNIE WYKORZYSTYWANYCH DO KĄPIELI I PŁYWALNI

1. Stan sanitarny kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli

W roku 2025 na terenie pow. zielonogórskiego w sezonie letnim zorganizowano 1 miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli Zalew Świdnicki, działka nr 51/17 obręb Świdnica gm. Świdnica (Z-1) oraz 1 kąpielisko przy ul. Fabrycznej w gm. Nowogród Bobrzański (Z-1).

W trakcie trwania sezonu kąpielowego wyżej wymienione obiekty skontrolowano w zakresie przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Kąpielisko przy ul. Fabrycznej w Nowogrodzie Bobrzańskim działało w sezonie od 27 czerwca 2025 r. do 31 sierpnia 2025 r. Obiekt posiada plażę piaszczystą z bezpośrednim dostępem do wody i jest wyposażone w pomost drewniany, a dodatkowo zamontowana jest 1 zjeżdżalnia (z tworzywa sztucznego). Na terenie kąpieliska znajduje się boisko do gry w piłkę plażową o nawierzchni piaszczystej, plac zabaw dla dzieci, siłownia plenerowa oraz wypożyczalnia sprzętu wodnego prowadzona przez podmiot zewnętrzny. Rozmieszczone są także drewniane leżaki, ławki, stoliki oraz miejsce na ognisko z zadaszoną wiatą, przebieralnię i pojemniki na odpady komunalne. Podczas kontroli przeprowadzonej w czasie trwania sezonu stwierdzono, że w/w obiekty są w odpowiednim stanie sanitarno-technicznym. Wydano natomiast doraźne zalecenie dotyczące rejestrowania i dokumentowania oceny wizualnej wody wykonywanej przez organizatora.

Miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli Zalew Świdnicki działało w sezonie kąpielowym od 12 lipca 2025 r. do 10 sierpnia 2025 r. Ma bezpośrednie, łagodne zejście do wody z plaży piaszczysto-trawiastej. Organizator wyznaczył 2 strefy dla osób kąpiących się: pierwsza to brodzik dla dzieci i strefa druga dla umiejących pływać. Miejsce zostało wyposażone w 2 pomosty (w tym 1 dla osób niepełnosprawnych). Na terenie miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli znajdują się przebieralnia, kontenery sanitarne (wc), pojemniki na odpady, ławki drewniane, stoły, ławki, zadaszona wiatka, słomkowe parasole, biblioteczka z książkami, boisko do piłki siatkowej oraz strefa gastronomiczna prowadzona przez podmioty zewnętrzne. Podczas przeprowadzonej kontroli sanitarnej w trakcie trwania sezonu kąpielowego stwierdzono, że stan sanitarno-higieniczny miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli Zalew Świdnicki nie budzi zastrzeżeń. Podobnie jak w roku ubiegłym poinstruowano stronę o wprowadzonych zmianach w ustawie Prawo wodne oraz zalecono przeanalizowanie procedury utworzenia kąpieliska przed kolejnym sezonem kąpielowym.

Organizatorzy w ramach kontroli wewnętrznej, prowadzili badania jakości wody z kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli w zakresie występowania bakterii *Escherichia coli* i *Paciorkowców kałowych (enterokoków)* oraz systematycznie, wizualnie nadzorowali wodę w kąpielisku, miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli i ich wody zasilające pod kątem występowania zanieczyszczeń mogących niekorzystnie wpłynąć na jakość wody i mogących stanowić zagrożenie dla zdrowia kąpiących się osób. W wyniku kontroli wewnętrznych nie stwierdzono zanieczyszczeń, zakwitu sinic oraz obecności w wodzie materiałów smolistych, szkła, tworzyw sztucznych i innych odpadów.

Na podstawie oceny wizualnej oraz wyników badań jakości wody z kontroli urzędowej prowadzonej przez tutejszy organ, a także kontroli wewnętrznej prowadzonej przez organizatora

Stan sanitarny kąpielisk, miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli i pływalni

kąpieliska, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze wydał 5 bieżących ocen o przydatności wody do kąpeli dla kąpieliska przy ul. Fabrycznej w Nowogrodzie Bobrzańskim.

Natomiast w oparciu o przekazane oceny wizualne i wyniki badań jakości wody z kontroli wewnętrznej prowadzonej przez organizatora, wydano ogółem 3 bieżące oceny o przydatności wody do kąpeli dla miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpeli Zalew Świdnicki.

Jakość wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli odpowiadała wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. *w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli*.

Wykaz nadzorowanych miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli zamieszczany jest na stronie Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wielkopolskim. Aktualne informacje o jakości wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli można uzyskać u organizatora oraz w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zielonej Górze.

Informacje o jakości wody w kąpielisku były aktualizowane systematycznie po wydaniu bieżącej oceny jakości wody oraz zamieszczane na stronie internetowej Serwisu Kąpieliskowego.

2. Stan sanitarny pływalni.

W obiektach sportowych, w obiektach rekreacji wodnej, miejscach gdzie znajdują się pływalnie i urządzenia wodne przeznaczone do użytku publicznego i półpublicznego (ograniczona liczba osób np. hotele, szkoły) bezwzględnie powinny być zapewnione odpowiednie warunki sanitarno-higieniczne i sanitarno-techniczne, a woda powinna być wolna od mikroorganizmów stanowiących zagrożenie zdrowia użytkowników.

Pływalnia, zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 18 sierpnia 2011 r. *o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych*, to obiekt kryty lub odkryty, z wodą przepływową, przeznaczony do pływania lub kąpeli, posiadający co najmniej jedną nieckę basenową, z trwałym brzegiem i dnem, wyposażony w urządzenia sanitarne, szatnie i natryski.

Zagadnienia związane z funkcjonowaniem i nadzorem nad pływalniami w zakresie ich bezpieczeństwa zdrowotnego wody regulują krajowe akty prawne.

Za bezpieczeństwo kąpiących się osób odpowiedzialny jest podmiot prowadzący działalność, zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 roku *o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych*. W przypadku pływalni jest to osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która prowadzi działalność w tym zakresie oraz właściwy miejscowo wójt (burmistrz, prezydent miasta), zwani „zarządzającym obszarem wodnym”.

Aby woda na pływalni była bezpieczna dla zdrowia ludzkiego i nie powodowała zagrożeń zdrowotnych musi być wolna od zanieczyszczeń mikrobiologicznych i fizykochemicznych określonych w załączniku nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. *w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach*.

Stan sanitarny kąpielisk, miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli i pływania

W powiecie zielonogórskim znajduje się 1 pływalnia kryta w Sulechowie, w Ośrodku Sportu i Rekreacji „Sulechówianka” w Sulechowie, ul. Licealna 10 b, 66-100 Sulechów. W obiekcie tym przeprowadzono 2 kontrole. Niecki basenowe napełniane są wodą z wodociągu publicznego.

Pływalnia kryta Ośrodka Sportu i Rekreacji „Sulechówianka” w Sulechowie
Źródło: <http://www.osir.sulechov.pl/galeria-basen/>

Badanie wody na pływalni w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze wykonano raz w roku zgodnie z przepisami rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach, w zakresie następujących parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych tj.: *Escherichia coli*, *Pseudomonas aeruginosa*, ogólna liczba mikroorganizmów w 36°C po 48 h, potencjał redox (oksydoredukcyjny), pH, chlor wolny, chlor związany, mętność, azotany, utlenialność, Σ THM, Chloroform, *Legionella sp.*

Do badań laboratoryjnych w ramach prowadzonego bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano łącznie 12 próbek wody z pływalni krytej w Sulechowie.

Dodatkowo w 2025 roku zarządzający pływalnią w ramach kontroli wewnętrznej jakości wody dokonywał na bieżąco obserwacji wody, nadzorował urządzenia do uzdatniania wody, rejestrował systematycznie pomiary jakości wody oraz prowadził badania jakości wody na pływalni, zgodnie z harmonogramem ustalonym z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Zielonej Górze z częstotliwością 2 razy w miesiącu.

Jakość wody z nieck basenowych i systemów cyrkulacji na pływalni krytej w 2025 roku na ogół spełniała wymagania mikrobiologiczne i fizykochemiczne. Sporadycznie w kilku próbkach wody stwierdzano przekroczenia dopuszczalnych wartości wskaźników fizyko – chemicznych (potencjał redox, chlor wolny, chloroform i utlenialność) Dodatkowo w jednej próbce wody pobranej z niecki jacuzzi stwierdzono niewielkie przekroczenie liczby bakterii *Legionella sp.* Administrator obiektu po uzyskaniu wyników badań wyłączył nieckę z użytkowania i podjął natychmiastowe działania

Stan sanitarny kąpielisk, miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli i pływalni

naprawcze, w tym wymianę wody w niecce i układzie cyrkulacji. Natomiast w innej pojedynczej próbie wody stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej wartości ogólnej liczby mikroorganizmów w 36 °C w wodzie wprowadzanej z systemu cyrkulacji do niecki basenowej brodzika dla dzieci. Jednocześnie nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnej wartości wyżej wymienionego parametru w próbce wody pobranej bezpośrednio z niecki brodzika dla dzieci. Powtórne badania wykonane po przeprowadzonych działaniach naprawczych nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych wartości wskaźników mikrobiologicznych.

Jednocześnie jakość wody z natrysków na pływalni pod względem obecności bakterii *Legionella* sp. odpowiadała obowiązującym wymaganiom.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego nad w Ośrodku Sportu i Rekreacji „Sulechówianka” w Sulechowie Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze w 2025 r. wydał 7 zaleceń dotyczących poprawy jakości wody oraz 1 zalecenie dotyczące aktualizacji procedur. Administrator pływalni każdorazowo podejmował działania naprawcze. Wszystkie wydane zalecenia zostały wyegzekwowane.

Zarządzający pływalnią informował użytkowników o jakości wody. Komunikaty zamieszczone były na tablicy informacyjnej w obiekcie i na stronie internetowej obiektu.

Podsumowanie

- W kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli, jakość wody odpowiadała wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w *sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli*.
- Z nadzorowanej pływalni w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano ogółem 12 próbek wody.
- W 2025 roku administrator pływalni prowadził badania wody w ramach kontroli wewnętrznej, zgodnie z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w *sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach*, tzn. dwa razy w miesiącu.
- Jakość wody w nieckach basenowych i systemach cyrkulacji na pływalni krytej w 2025 roku na ogół spełniała wymagania mikrobiologiczne i fizyko-chemiczne określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w *sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach*. Sporadycznie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości wskaźników fizyko – chemicznych (potencjał redox, chlor wolny, chloroform i utlenialność) oraz w 2 próbkach wody stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości wskaźników mikrobiologicznych, odpowiednio *Legionella* sp. i ogólna liczba mikroorganizmów w 36 °C. Prowadzone przez administratora obiektu działania naprawcze każdorazowo umożliwiły uzyskanie prawidłowej jakości wody.
- W 2025 r. jakość wody w natryskach na pływalni w zakresie obecności bakterii *Legionella* sp. odpowiadała wymaganiom.

Zmiana sposobu użytkowania budynku gospodarczego na budynek usługowo – hotelowy ul. Aleja Lipowa 3, Bogaczów, 66-010 Nowogród Bobrzański, źródło <https://palacbogaczow.pl>

IX. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO

1. Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego obejmuje:

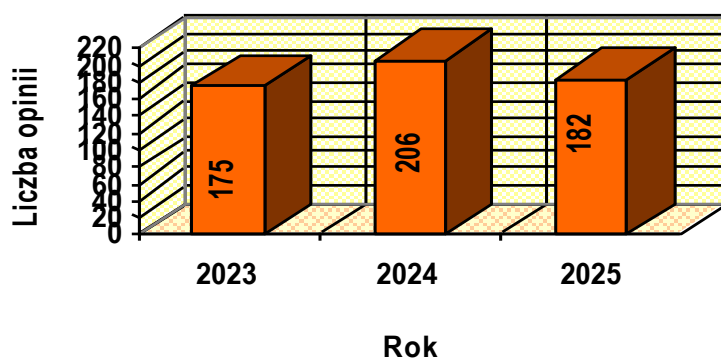
- opiniowanie gminnych aktów planowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,
- uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu,
- wydawanie opinii sanitarnych na etapie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- opiniowanie dokumentacji projektowej dotyczącej budowy, rozbudowy, nadbudowy, przebudowy i zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych lub ich części,
- uczestniczeniu w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych poprzez stwierdzenie zgodności ich wykonania z projektem budowlanym oraz z wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi,
- wydawanie opinii sanitarnych oraz zgody na odstępstwa od warunków technicznych zgodnie z kompetencjami określonymi w odrębnych przepisach.

Powyższe działania mają na celu minimalizowanie lub eliminowanie środowiskowych zagrożeń zdrowia już na etapie planowania zagospodarowania przestrzennego, projektowania i realizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz zapewnienie właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych w przekazywanych do użytkowania wybudowanych obiektów.

1.1. Realizacja zadań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze w obszarze nadzoru zapobiegawczego w 2025 r. rozpatrzył **1391** spraw:

- opracował **182 opinie** w tym **24 postanowienia** w sprawie uzgodnienia warunków zabudowy,
- zajęto **1209 stanowisk w formie milczącej zgody**, w tym wydano na wniosek inwestorów **2 pisma** informujące o milczącym załatwieniu sprawy.

Wykres nr 1. Porównanie ilości wydanych opinii i uzgodnień w latach 2023-2025

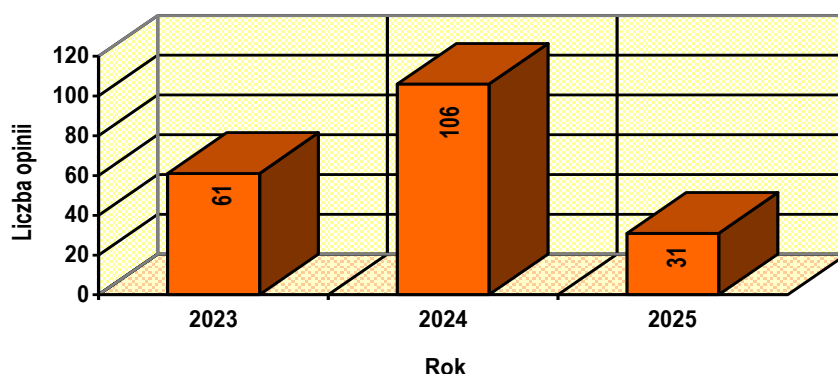
Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

Struktura w zakresie rozpatrywanych spraw w 2025 r. przedstawia się następująco:

- **2,3 %** - planowanie przestrzenne w gminie;
- **85,8%** -uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu
- **5,2 %** - oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko;
- **4,0 %** - uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych;
- **0,0 %** - uzgodnienia dokumentacji projektowej;
- **2,7 %** - inne sprawy.

1.1.1. Opinie dotyczące planowania przestrzennego w gminie.

W 2025 r. wydano **31 opinii** dotyczących projektów planów ogólnych gminy i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Wykres nr 2. Porównanie ilości wydanych opinii i uzgodnień dotyczących planowania przestrzennego w gminie w latach 2023-2025

W postępowaniu dotyczącym strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko) wydano:

- **12 uzgodnień** zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planów ogólnych gmin,
- **19 opinii sanitarnych** w tym **6 negatywnych** dotyczących projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i planów ogólnych gmin wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Podczas rozpatrywania wniosków sprawdzano zapisy dotyczące warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Analizowano wpływ ustaleń zawartych w projektach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na zdrowie ludzi. Między innymi analizowano oddziaływanie: dróg komunikacyjnych, terenów zabudowy techniczno-produkcyjnej, zabudowy usługowej, terenów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych (występujących na

Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

terenie objętym planem lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie), terenów składowisk odpadów - na tereny zabudowy mieszkaniowej i tereny chronione przed hałasem. Analizowano zapisy dotyczące zaopatrzenia ludności w wodę oraz gospodarki ściekowej i odpadami. Zwracano również uwagę na lokalizację zabudowy mieszkaniowej i ujęć wody w odpowiedniej odległości od cmentarzy.

Wydano pozytywną opinię między innymi dla projektów:

- miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- dla obrębu Dąbrowa, gmina Zabór,
- dla części terenów w obrębach geodezyjnych Chwalim, Dąbrówka, Karszyn, Smolno Wielkie, gmina Kargowa;
- części terenów położonych w okolicy ul. Zielonogórskiej w obrębie geodezyjnym Nowy Świat, gmina Sulechów;
- gminy Trzebiechów w zakresie lokalizacji elektrowni wiatrowych w rejonie miejscowości Trzebiechów i Borek;
- gminy Bojadła w zakresie lokalizacji odnawialnych źródeł energii, w tym elektrowni wiatrowych w rejonie miejscowości Klenica, Bełcze i Siadcza;

- planów ogólnych gminy Nowogród Bobrzański i gminy Świdnica.

1.1.2. Uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu.

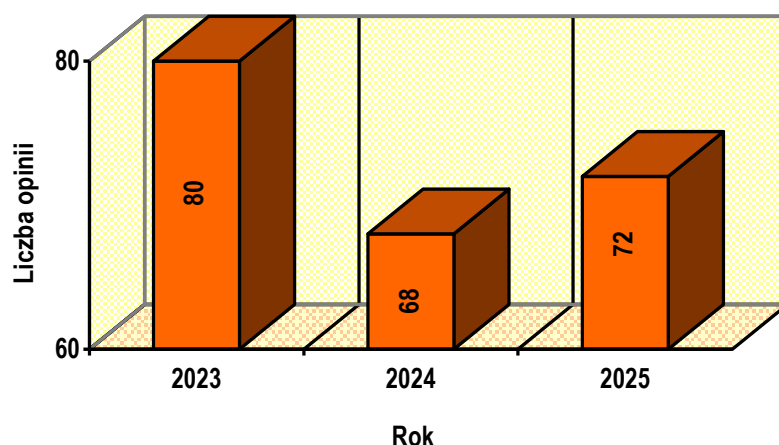
Na podstawie art. 53 ust. 4 pkt 2a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym rozpatrzono **1194 wnioski** w sprawie uzgodnienia projektu decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz warunkach zabudowy, w tym **1170 w formie milczącej zgody**. Wydano **24 postanowienia** w tym **3 negatywne**. Opinie negatywne wydano z uwagi na brak zgodności projektów decyzji z przepisami określającymi warunki lokalizacji zabudowy mieszkaniowej i studni służących do czerpania wody do picia w stosunku do cmentarzy.

1.1.3. Opinie dotyczące oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko.

W 2025 r. wydano **72 opinie** dotyczące oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko.

Opinie były wydawane na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i dotyczyły:

- określenia potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko,
- warunków realizacji przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko.

Wykres nr 3. Porównanie ilości wydanych opinii dotyczących oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko w latach 2023-2025

W sprawie określenia potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej konieczności określenia zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wydano **60 opinii**. Dla **2 przedsięwzięć** stwierdzono potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i określono zakres raportu.

W w/w postępowaniu kierowano się zasadą przezorności oraz przeprowadzano wnikliwą analizę danego przedsięwzięcia w celu uzyskania pewności, że oddziaływanie jego nie jest znaczące na zdrowie ludzi. Pod uwagę brano również doświadczenia nadzoru bieżącego dotyczące wpływających skarg obywateli na różne formy działalności gospodarczej oraz odległość planowanej inwestycji od terenów zabudowy mieszkaniowej. Opinie przygotowywano w oparciu o:

- charakterystykę przedsięwzięcia i jego usytuowanie;
- emisje i występowanie innych uciążliwości;
- rodzaj i skalę możliwego oddziaływania na zdrowie ludzi;
- prawdopodobieństwo oddziaływania, czas trwania, częstotliwość, odwracalność i zasięg oddziaływania.

Opinię o potrzebie przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko wydano dla przedsięwzięć:

- „Budowa budynków mieszkalnych wraz z budynkiem handlowym oraz niezbędną infrastrukturą techniczną przy Alei Lipowej w miejscowości Bogaczów, gmina Nowogród Bobrzański” – z uwagi na możliwe problemy zaopatrzenia planowanych budynków w odpowiedniej jakości i ilości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;
- „Biogazowni rolnicza o mocy 3 MW na działce o nr ewidencyjnym 447/4 w miejscowości Stary Jaromierz, gmina Kargowa” – z uwagi na bezpośrednie sąsiedztwo z zabudową mieszkaniową jednorodzinną.

Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

W postępowaniu dotyczącym uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydano- **12 opinii, w tym 5 negatywnych.**

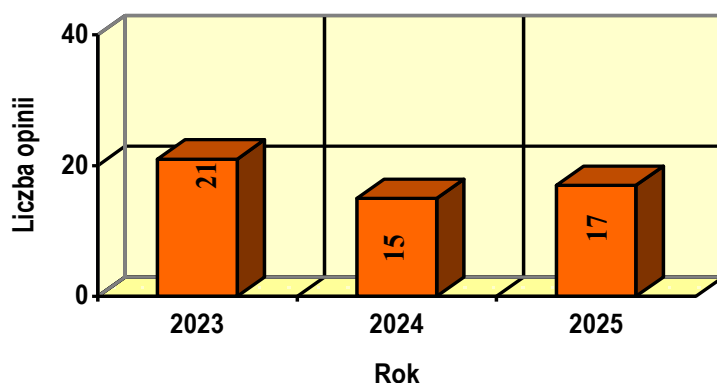
Przy opiniowaniu, na etapie uzgadniania warunków realizacji przedsięwzięcia zwracano szczególną uwagę na konieczność zapewnienia ludziom w sąsiedztwie inwestycji higienicznych warunków życia. Analizowano przewidywane oddziaływanie planowanej inwestycji na środowisko i oceniano możliwości zapewnienia ochrony zdrowia ludzi przed ewentualnymi szkodliwościami z uwzględnieniem uciążliwości zapachowej.

Negatywne opinie wydano między innymi dla planowanych przedsięwzięć:

- „Ferma trzody chlewnej w Pyniku”, gmina Bojadła– możliwe skumulowane oddziaływanie z sąsiednią fermą drobiu w zakresie uciążliwości zapachowej.
- „Modernizacja i rozbudowa gospodarstwa rolnego w Kalsku, gmina Sulechów - nie przeprowadzono szczegółowej analizy w zakresie uciążliwości zapachowej, planowane przedsięwzięcia nie jest zgodne z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego;
- „Budowa fermy drobiu w obrębie Głuchów, gmina Trzebiechów” – przedsięwzięcie planowane jest w odległości około 150 m od terenu istniejącej zabudowy mieszkaniowej, nie przeprowadzono szczegółowej analizy w zakresie uciążliwości zapachowej.

1.1.4. Opinie dotyczące dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych (na podstawie art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane).

W 2025 r. rozpatrzono **56 zawiadomień** w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych na podstawie art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane. Wydano **17 opinii sanitarnych: 8 - bez zastrzeżeń; 9 -z uwagami.** Liczba zajętych stanowisk w formie milczącej zgody wynosiła 39 w tym wydano na wniosek inwestorów 2 pisma informujące o milczącym załatwieniu sprawy

Wykres nr 4. Porównanie ilości wydanych opinii i uzgodnień w latach 2022-2024

Opinie z uwagami były wydawane na przykład gdy:

- obiekt został wykonany z odstępstwami od projektu budowlanego, które nie miały znaczącego wpływu na warunki higieniczne i zdrowotne np. brak przedsionka izolującego w ustępie, brak kurtyny powietrznej nad wejściem do obiektu,
- nie przedstawiono wyniku badania wody pod względem bakteriologicznym pobranej z instalacji wewnętrznej zrealizowanej inwestycji;
- nie zakończono wszystkich prac budowlanych – wykończeniowych w niewielkim zakresie;
- obiekt został wykonany zgodnie z projektem ale nie spełniał wymagań higienicznych i zdrowotnych np. w zakresie wentylacji pomieszczeń.

W 2025 r. przeprowadzono kontrolę i wydano opinię między innymi dla przekazywanych do użytkowania inwestycji:

- budowa budynku usługowo- mieszkalnego (gabinet stomatologiczny) na terenie działki nr ewidencyjny 2127/2 położonej w Świdnicy;
- przebudowa, rozbudowa i nadbudowa wraz ze zmianą sposobu użytkowania budynku Ochotniczej Straży Pożarnej na Gminne Centrum Bezpieczeństwa w Czerwiesku;
- budowa remizy strażackiej na terenie działki o nr ewid. 187/10 w Łazie, gm. Zabór;
- budowa budynku warsztatowo – socjalnego z częścią biurowo – handlową na terenie działek o nr ewid. 124/2 i 61/2 w Kargowej;
- budynek usługowo- produkcyjny w zabudowie bliźniaczej wraz z infrastrukturą towarzyszącą segment B ul. Czereśniowa 4 w Sulechowie,
- rozbudowa, przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku gospodarczego na budynek usługowo – hotelowy Aleja Lipowa 3, Bogaczów, gm. Nowogród Bobrzański.

Nie wydano żadnego sprzeciwu przeciwko uruchomieniu lub dopuszczeniu do użytkowania wybudowanego lub przebudowanego zakładu pracy lub innego obiektu budowlanego.

1.1.5. Uzgodnienia dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych i inne opinie sanitarne.

W 2025 r. nie wpłynął wniosek w sprawie uzgodnienia dokumentacji projektowej.

1.1.6. Inne opinie sanitarne.

W 2025 r. wydano **38 opinii sanitarnych** na podstawie przepisów odrębnych, które dotyczyły między innymi:

- opinii o pomieszczeniach dla podmiotów przed rozpoczęciem działalności
- ocen higienicznych o materiałach i wyrobach używanych do uzdatniania wody w stacjach uzdatniania wody,
- weryfikacji materiałów zastosowanych do budowy sieci wodociągowej,
- informacji oraz wyjaśnień w zakresie prawa sanitarnego,

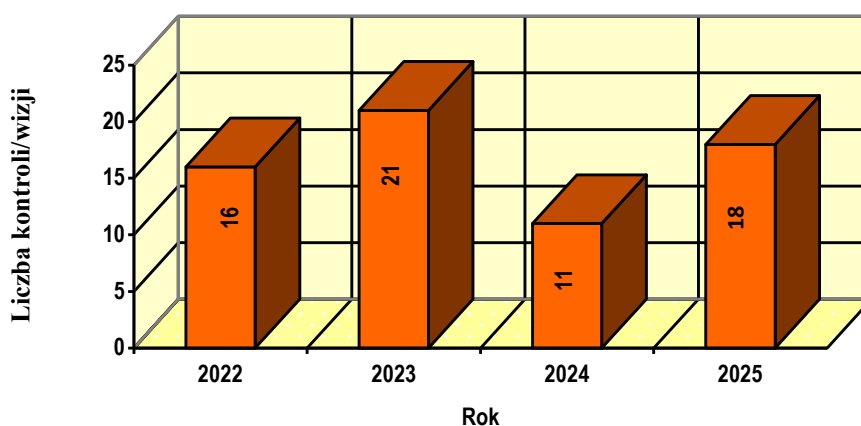
- wymiany informacji między podmiotami w sprawach sanitarnych.

Powyższe opinie były wydawane na wniosek zainteresowanych podmiotów i dotyczyły spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych. Analiza projektowanych rozwiązań przeprowadzana była w aspekcie oceny ryzyka narażenia ludzi na czynniki fizyczne, chemiczne i biologiczne, uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia.

2. Kontrole obiektów i wizje terenowe.

W związku z działalnością kontrolną w zakresie nadzoru zapobiegawczego w 2025 r. przeprowadzono **18 kontroli obiektów w 8 obiektach** stwierdzono nieprawidłowości.

Z wyżej wymienionych kontroli **17 kontroli** dotyczyły obiektów budowlanych przekazywanych do użytkowania i **1 kontrola** dotyczyła podmiotu przed rozpoczęciem działalności – apteki.

Wykres nr 5. Porównanie liczby kontroli przeprowadzonych w latach 2021-2024

3. Podsumowanie:

1. Zapobiegawczy nadzór sanitarny realizuje ustawowe obowiązki i zadania w zakresie ochrony zdrowia publicznego w obszarze dotyczącym: planowania przestrzennego w gminie, oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, opiniowania dokumentacji projektowej, dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych, wydawania zgody dotyczących odstępstw od przepisów prawa.
2. Celem nadzoru zapobiegawczego jest minimalizowanie lub eliminowanie środowiskowych zagrożeń zdrowia już na etapie planowania przestrzennego, planowania inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko i projektowania obiektu budowlanego oraz zapewnienie właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych podczas eksploatacji nowo realizowanych obiektów.
3. Działalność nadzoru zapobiegawczego jest ściśle związana z ilością planowanych przedsięwzięć i realizowanych inwestycji. Stanowiska zajmowane są na wniosek organów prowadzących postępowanie lub zainteresowanych podmiotów.

X. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE PROMOCJI ZDROWIA I OŚWIATY ZDROWOTNEJ

Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.

Działania podejmowane w 2025 roku w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej, dotyczyły profilaktyki chorób zakaźnych, zapobiegania nowotworom, profilaktyki nadwagi i otyłości, profilaktyki uzależnień oraz działań związanych z sytuacją epidemiologiczną. Realizacja zadań odbywała się poprzez:

- koordynowanie i wdrażanie programów oraz kampanii edukacyjnych,
- organizowanie narad i szkoleń,
- udzielanie pomocy merytorycznej,
- dystrybucję materiałów edukacyjnych,
- prowadzenie zajęć edukacyjnych, pokazów oraz instruktaży dla uczniów,
- nagłaśnianie problematyki zdrowotnej w lokalnych mediach,
- opracowywanie i zamieszczanie informacji na Facebooku,
- nadzorowanie działalności oświatowo - zdrowotnej.

W roku sprawozdawczym nadzorowano działalność 50 placówek. W nadzorowanych placówkach przeprowadzono łącznie 265 wizytacji, podczas których oceniano sposób realizacji interwencji programowych.

Realizowane programy profilaktyczne i kampanie prozdrowotne:

I. PROGRAMY EDUKACYJNE

1. Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj Formę!”.

Głównym celem programu było kształtowanie prozdrowotnych nawyków uczniów oraz pogłębienie wiedzy na temat znaczenia diety i aktywności fizycznej. Program realizowany był w szkołach metodą projektu, dzięki której uczniowie wspólnie z nauczycielami, rodzicami i środowiskiem lokalnym opracowywali metody propagowania zasad zdrowego stylu życia. Program realizowany był w 18 szkołach podstawowych. W trakcie realizacji programu przeprowadzono 9 wizytacji, 5 narad z kontynuacji kolejnej edycji programu, 1 zajęcia edukacyjne dla 21 uczniów (G-25, Z-21), udzielono 4 wywiadów w lokalnych stacjach radiowych oraz zamieszczono na portalu Facebook 25 informacji. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 1643 uczniów oraz 566 rodziców. Ponadto z informacji przekazanych w lokalnych mediach skorzystało około 50 tys. osób (szacunkowa liczba odbiorców).

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących programu.

2. Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”.

Zdaniem programu było zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Program adresowany był przede wszystkim do dzieci w wieku 5-6 lat uczęszczających do przedszkoli.

W 2025 roku do programu przystąpiło 4 przedszkola. W ramach realizacji programu przeprowadzono 4 wizytacje oraz udzielono 1 wywiadu dla lokalnej stacji radiowej, Łącznie działaniami objęto 201

dzieci. Ponadto z informacji przekazanych w lokalnych mediach skorzystało około 50 tys. osób (szacunkowa liczba odbiorców).

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących programu.

3. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS.

Program dotyczył przekazania rzetelnych informacji na temat zakażeń wirusem HIV oraz dostarczenie wiedzy i kształtowanie właściwych postaw wobec osób żyjących z HIV i chorych na AIDS. W ramach programu przeprowadzono 2 wizytacje, 3 zajęcia edukacyjne dla 72 uczniów, prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych, zamieszczono na portalu Facebook 3 informacje na temat profilaktyki HIV/AIDS oraz wykonano 1 ekspozycję wizualną dla 650 osób. Program profilaktyki HIV/AIDS realizowany był w 2 placówkach nauczania i wychowania. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 2440 osób.

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących programu.

4. Program „Znamie! Znam je?”

Program adresowany był do uczniów szkół ponadpodstawowych oraz uczniów szkół podstawowych z klas VII-VIII, a jego celem było upowszechnienie wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka. W 2025 roku program realizowany był w 1 szkole ponadpodstawowej oraz w 6 szkołach podstawowych. W trakcie realizacji programu prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych, przeprowadzono 10 porad, 10 wizytacji, 2 zajęcia edukacyjne, w których uczestniczyło 46 uczniów, udzielono 2 wywiadów dla lokalnych stacji radiowych oraz opracowano i zamieszczono 1 informację na portalu Facebook. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 380 uczniów oraz 584 rodziców. Ponadto z informacji przekazanych w lokalnych mediach skorzystało około 50 tys. osób (szacunkowa liczba odbiorców).

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących programu.

5. Program „Podstępne WZW”

Celem programu było upowszechnienie wiedzy wśród uczniów na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C. W 2025 roku program realizowany był w 7 szkołach podstawowych. W trakcie realizacji przeprowadzono 7 porad, 9 wizytacji, prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych, opracowano i zamieszczono 1 informację na portalu Facebook oraz udzielono 1 wywiadu dla lokalnej stacji radiowej. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 314 uczniów i 367 rodziców. Ponadto z informacji przekazanych w lokalnych mediach skorzystało około 50 tys. osób (szacunkowa liczba odbiorców).

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących programu.

6. Program „Wybierz życie-Pierwszy krok”.

Program realizowany był w 1 szkole ponadpodstawowej. W trakcie realizacji programu przeprowadzono 1 poradę, 1 wizytację, prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych udzielono 1 wywiadu dla lokalnej stacji

radiowej. Edukacją dotyczącą zmniejszenia występowania nowotworów wywołanych wirusem HPV objęto 118 uczniów oraz 133 rodziców. Ponadto z informacji przekazanych w lokalnych mediach skorzystało około 50 tys. osób (szacunkowa liczba odbiorców).

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących programu.

7. Wojewódzki Program Profilaktyki Nowotworów.

Zadaniem programu było zmniejszenie liczby zachorowań na nowotwory poprzez propagowanie profilaktyki pierwotnej nowotworów wśród ogółu społeczeństwa. Program realizowany był w placówkach nauczania i wychowania. W trakcie realizacji programu prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych, przeprowadzono 6 wizytacji, 2 narady, 1 zajęcia edukacyjne dla 24 uczniów, zorganizowano 3 punkty informacyjno-edukacyjne dla 395 osób, opracowano 11 informacji na temat profilaktyki nowotworów i zamieszczono na stronie internetowej i portalu Facebook, udzielono 1 wywiadu dla lokalnej stacji radiowej. Ogółem działaniami edukacyjnymi objęto 3690 osób. Ponadto z informacji przekazanych w lokalnych mediach skorzystało około 50 tys. osób (szacunkowa liczba odbiorców).

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących programu.

8. Wojewódzki Program „Z higieną za Pan brat”

Celem programu była promocja podstawowych zasad higieny wśród dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów klas I-III szkół podstawowych. W 2025 roku program realizowany był w 5 szkołach podstawowych oraz w 5 przedszkolach. W ramach realizacji programu przeprowadzono 11 porad, 12 wizytacji, 5 zajęć edukacyjnych dla 116 uczniów, 116 instruktaży prawidłowego mycia rąk, zamieszczono 2 informacje na portalu Facebook oraz prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 486 dzieci i uczniów oraz 463 rodziców.

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących programu.

II. KAMPANIE/AKCJE EDUKACYJNE

1. Światowy Dzień Zdrowia.

W 2025 roku Światowy Dzień Zdrowia obchodzony był pod hasłem: „Zdrowe początki, pełna nadziei przyszłość”. W trakcie realizacji kampanii zorganizowano 1 zajęcia edukacyjne dla 25 uczniów, wykonano 1 ekspozycję wizualną dla 650 osób, udzielono 5 wywiadów dla lokalnych stacjach radiowych, opracowano informację na temat obchodów Światowego Dnia Zdrowia i zamieszczono na stronie edukacyjnej i portalu Facebook. Ponadto w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia zorganizowano Dzień Otwarty Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Podczas Dnia Otwartego udzielano porad z zakresu działalności poszczególnych Sekcji, wykonywano pomiar tkanki tłuszczowej oraz obliczano wskaźnik BMI, prowadzono pokazy na pomocach metodycznych

wykorzystywanych podczas zajęć edukacyjnych z uczniami, prowadzono naukę samobadania piersi i jąder na fantomach oraz pokazy prawidłowego mycia/dezynfekcji rąk. Dla wybranych grup prowadzono pokazy wybranych badań laboratoryjnych. W Dniu Otwartym uczestniczyło około 200 osób.

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących kampanii.

2. Światowy Dzień bez Papierosa i Światowy Dzień Rzucania Palenia

W 2025 roku zorganizowano 2 kampanie antytytoniowe: wiosenną i jesienną, które dotyczyły zmniejszenia zachorowań, inwalidztwa zdrowotnego i zgonów wynikających z palenia tytoniu poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy. Działania edukacyjne prowadzono w placówkach nauczania i wychowania, ośrodkach sportu i rekreacji, domach kultury oraz w punktach informacyjno-edukacyjnych zorganizowanych w trakcie imprez prozdrowotnych. Ogółem przeprowadzono 8 zajęć edukacyjnych, w których uczestniczyło 158 uczniów, wykonano 4 ekspozycje wizualne dla 2800 osób, prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych, zamieszczono na portalu Facebook 10 informacji oraz udzielono 3 wywiadów dla lokalnych stacji radiowych. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 3905 osób. Ponadto z informacji przekazanych w lokalnych mediach skorzystało około 50 tys. osób (szacunkowa liczba odbiorców).

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących kampanii.

3. Kampania „Żyj pełnią życia bez energetyka”.

Zamiarem prowadzonej kampanii edukacyjnej była edukacja na temat skutków zdrowotnych spożywania energetyków. Kampania skierowana była do dzieci i młodzieży. W ramach kampanii zamieszczono na stronie internetowej i portalu Facebook 2 informacje.

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących kampanii.

4. Kampania EFSA „Wybieraj bezpieczną żywność”.

Celem kampanii było zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat roli nauki w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności oraz zachęcenia obywateli do dokonywania świadomych wyborów żywieniowych. W ramach kampanii zamieszczono na portalu Facebook i stronie internetowej 16 informacji, prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych, wykonano 2 ekspozycje wizualne dla 1200 osób oraz zorganizowano 1 punkt informacyjno-edukacyjny, w którym udzielono porad dla 150 osób (G-280, Z-150)

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących kampanii.

5. Kampania „Zwykły kaszel czy objaw gruźlicy? Sprawdź”

Celem kampanii było zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat gruźlicy. W ramach kampanii opracowano i zamieszczono na portalu Facebook 2 informacje, wykonano 4 ekspozycje wizualne dla 2670 osób oraz udzielono 1 wywiadu dla lokalnej stacji radiowej. Ogółem działaniami

edukacyjnymi objęto 2767 osób. Ponadto z informacji przekazanych w lokalnych mediach skorzystało około 50 tys. osób (szacunkowa liczba odbiorców).

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących kampanii.

6. Kampania „Jesień bez infekcji”

Kampania dotyczyła promocji szczepień ochronnych przeciwko chorobom infekcyjnym nasilającym się w sezonie jesienno-zimowym. W trakcie trwania kampanii zamieszczono na stronie internetowej i portalu Facebook 7 informacji, udzielono 1 wywiadu w lokalnej stacji radiowej, prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych, wykonano 2 ekspozycje wizualne dla 2350 osób oraz przeprowadzono 1 spotkanie dla 15 kobiet. Z informacji przekazanych w lokalnych mediach skorzystało około 50 tys. osób (szacunkowa liczba odbiorców).

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących kampanii.

7. Europejski Tydzień Szczepień.

Głównym zamierzeniem prowadzonej kampanii było zwiększenie wiedzy na temat korzyści wynikających ze szczepień. W ramach kampanii zamieszczono na portalu Facebook oraz na stronie internetowej 5 informacji, wykonano 1 ekspozycję wizualną dla 650 osób udzielono 3 wywiadów dla lokalnych stacji radiowych oraz prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych. Z informacji przekazanych w lokalnych mediach skorzystało około 50 tys. osób (szacunkowa liczba odbiorców).

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących kampanii.

8. Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach

W ramach kampanii, której celem było zwrócenie uwagi na narastanie oporności na antybiotyki prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych, wykonano 2 ekspozycje wizualne dla 116 osób, zamieszczono na portalu Facebook 5 informacji oraz udzielono 1 wywiadu dla lokalnej stacji radiowej. Z informacji przekazanych w lokalnych mediach skorzystało około 50 tys. osób (szacunkowa liczba odbiorców).

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących kampanii.

9. Kampania dotycząca szczepień przeciwko krztuścowi dla kobiet w ciąży.

W ramach kampanii promującej bezpłatne szczepienia przeciw krztuścowi dla kobiet w ciąży prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych, zorganizowano 1 punkt informacyjno-edukacyjny, w których udzielono porad 50 osobom (G-200, Z-50), opracowano i zamieszczono na portalu Facebook 4 informacje oraz wykonano na terenie ośrodków sportu i rekreacji domów kultury, 4 ekspozycje wizualne. Ogółem działaniami edukacyjnymi objęto 11 000 osób.

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących kampanii.

10. Kampania dotyczące szczepień przeciw HPV

Celem kampanii było zwiększenie liczby dzieci zaszczepionych przeciw HPV, a w konsekwencji zmniejszenie liczby osób z nowotworami szyjki macicy oraz innymi chorobami nowotworowymi wywołanymi przez wirus brodawczaka ludzkiego. Kampania skierowana była do dzieci w wieku od 9 do 14 roku życia. W ramach kampanii przeprowadzono 5 porad z 19 dyrektorami i koordynatorami kampanii ze szkół podstawowych, zorganizowano 1 punkt informacyjno-edukacyjny dla 200 osób, wykonano 1 ekspozycję wizualną dla 1100 osób, udzielono 2 wywiadów dla lokalnych stacji radiowych oraz zamieszczono na stronie internetowej i portalu Facebook 9 informacji. Z informacji przekazanych w lokalnych mediach skorzystało około 50 tys. osób (szacunkowa liczba odbiorców).

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących kampanii.

11. Bezpieczne i zdrowe wakacje/ferie.

Zadaniem kampanii była edukacja z zakresu bezpiecznych i zdrowych wakacji letnich/ferii zimowych, zapobiegania chorobom zakaźnym, uzależnień oraz szkodliwości promieniowania UV. Adresatami kampanii były dzieci, młodzież, ich rodzice oraz wychowawcy na koloniach, obozach i zimowiskach. W ramach kampanii przeprowadzono 7 prelekcji dla 200 uczestników, 12 wizytacji, udzielono 3 wywiadów dla lokalnych stacji radiowych oraz zamieszczono na stronie internetowej i portalu Facebook 47 informacji na temat bezpiecznych i zdrowych wakacji/ferii. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 3127 osób. Ponadto z informacji przekazanych w lokalnych mediach skorzystało około 50 tys. osób (szacunkowa liczba odbiorców).

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących kampanii.

III. WSPÓŁPRACA.

W 2025 roku Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Zielonej Górze prowadząc działalność oświatowo - zdrowotną współpracowała głównie z:

- Urzędem Marszałkowskim,
- Starostwem Powiatowym w Zielonej Górze,
- Lubuskim Oddziałem Wojewódzkim NFZ w Zielonej Górze,
- Lubuskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Klasku,
- Komisariatem Policji w Sulechowie,
- Stowarzyszeniem Studentów Medycyny IFMSA Poland Oddział w Zielonej Górze,
- placówkami nauczania i wychowania,
- placówkami wypoczynku letniego i zimowego,
- ośrodkami sportu i rekreacji, domami kultury, bibliotekami,
- lokalnymi mediami.

IV. PODSUMOWANIE.

1. Zadania realizowane w 2025 roku w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej wynikały z kontynuacji programów edukacyjnych oraz kampanii prozdrowotnych związanych z aktualną sytuacją zdrowotną w kraju.
2. W trakcie realizacji programów edukacyjnych i kampanii prozdrowotnych wykorzystywano różnorodne formy takie jak: zajęcia edukacyjne, narady, instruktaże, pokazy prezentacji, pokazy na pomocach metodycznych oraz prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych.
3. Podczas prowadzonych wizytacji i porad stwierdza się duże zainteresowanie tematyką prozdrowotną wśród uczniów kadry pedagogicznej, którzy chętnie uczestniczą w realizowanych programach i kampaniach.

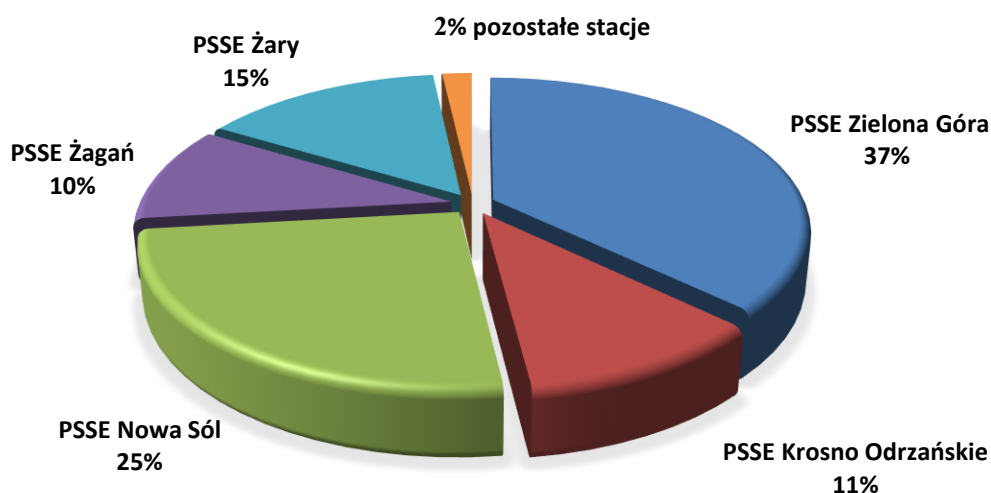
Źródło: zs-stanin.pl

XI. DZIAŁALNOŚĆ LABORATORYJNA

1. Kierunki i zakresy badań

Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Zielonej Górze w 2025 roku w ramach nadzoru sanitarnego kontynuował wykonywanie badań na potrzeby pięciu stacji sanitarno-epidemiologicznych, tj.: w Zielonej Górze, w Krośnie Odrzańskim, w Nowej Soli, w Żaganiu, w Żarach w zakresie badań próbek wody, sporali oraz materiału biologicznego pobranego od ludzi. Natomiast pobieranie próbek do oceny narażenia zawodowego oraz badania z zakresu środowiska pracy (z wyłączeniem prędkości i wydajności wentylacji oraz pomiarów pola elektromagnetycznego) w ramach sprawowanego nadzoru w województwie lubuskim realizowane były przez Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Zielonej Górze na potrzeby wszystkich stacji w województwie lubuskim.

W 2025 roku Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Zielonej Górze uaktualnił posiadany zakres akredytacji o numerze AB 622, wydany przez Polskie Centrum Akredytacji w zakresie oznaczania żelaza w środowisku pracy w związku z nowym wydaniem normy metodycznej. Akredytowane badania, pomiary i pobieranie próbek są odpowiednie i użyteczne w ramach sprawowanego bieżącego nadzoru.

Wykres nr 1. Procentowy podział *parametrów* wykonywanych w 2025 r. przez Oddział Laboratoryjny, dla poszczególnych Powiatowych Stacji Sanitarно-Epidemiologicznych.

W ramach nadzoru sanitarnego w 2025 r. były wykonywane następujące badania:

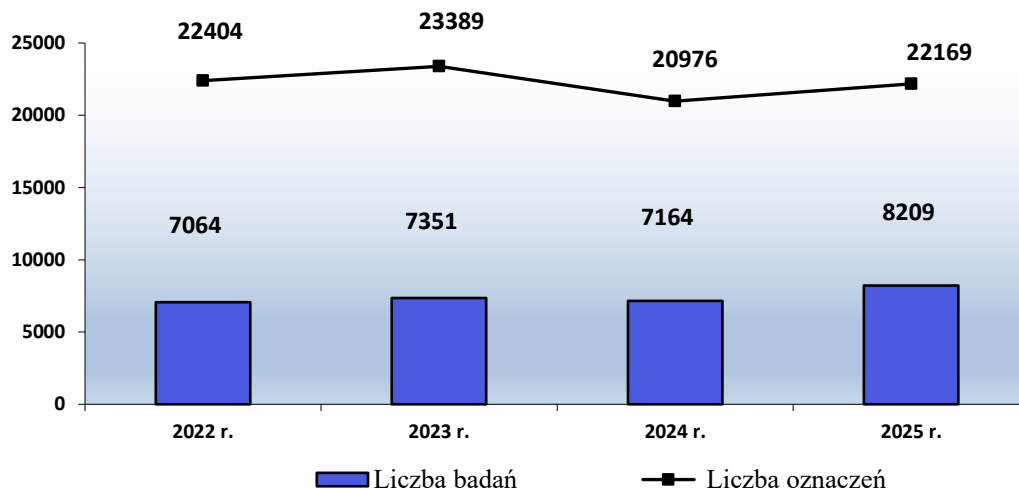
- środowiskowe,
- środowiska pracy,
- pomiary oświetlenia w placówkach oświatowych,
- z zakresu mikrobiologii medycznej i sanitarnej.

Łącznie wykonano 8209 badań i pomiarów, co w przeliczeniu na zbadane parametry fizyczne, chemiczne i mikrobiologiczne daje liczbę 22 169 oznaczeń.

Działalność laboratoryjna

Lp.	Rodzaj nadzorowanych badań/pomiarów	Badania/pomiary	Liczba wykonanych oznaczeń		
			chemiczne	fizyczne	mikrobiologiczne
1.	Badania środowiskowe	2820	3307	5798	4439
2.	Badania/pomiary środowiska pracy	426	426	389	0
3.	Badania z zakresu mikrobiologii medycznej i sanitarnej	4963	0	0	7810
RAZEM:		8209	3733	6187	12249

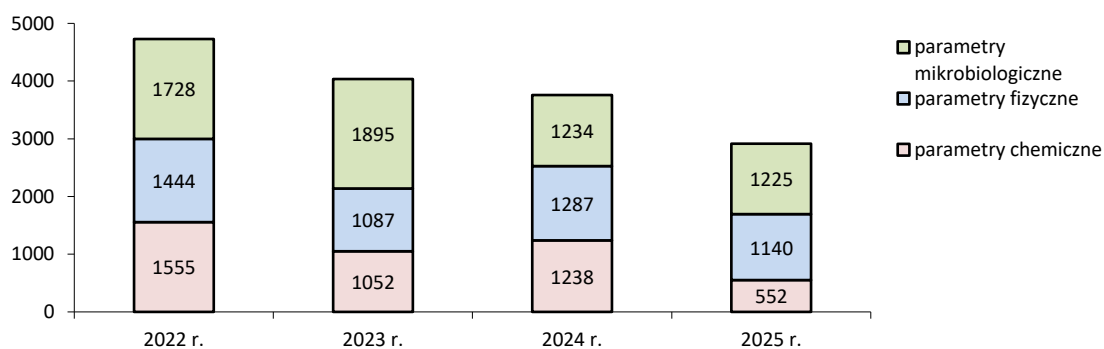
Tabela nr 1. Liczba wykonanych badań/pomiarów i parametrów w 2025 r.

Wykres nr 2. Porównanie liczby badań/pomiarów i łącznej liczby oznaczeń wykonanych przez Oddział Laboratoryjny PSSE w Zielonej Górze w latach 2022-2025.

Lp.	Rodzaj nadzorowanych badań/pomiarów	Badania/pomiary	Liczba wykonanych oznaczeń		
			chemiczne	fizyczne	mikrobiologiczne
1.	Badania środowiskowe	474	528	1046	678
2.	Badania/pomiary środowiska pracy	7	24	3	0
3.	Pomiary oświetlenia w placówkach oświatowych	91	0	91	0
4.	Badania z zakresu mikrobiologii medycznej i sanitarnej	301	0	0	547
RAZEM:		873	552	1140	1225

Tabela nr 2. Liczba wykonanych badań/pomiarów i parametrów wykonanych w 2025 r. dla powiatu ziemskiego

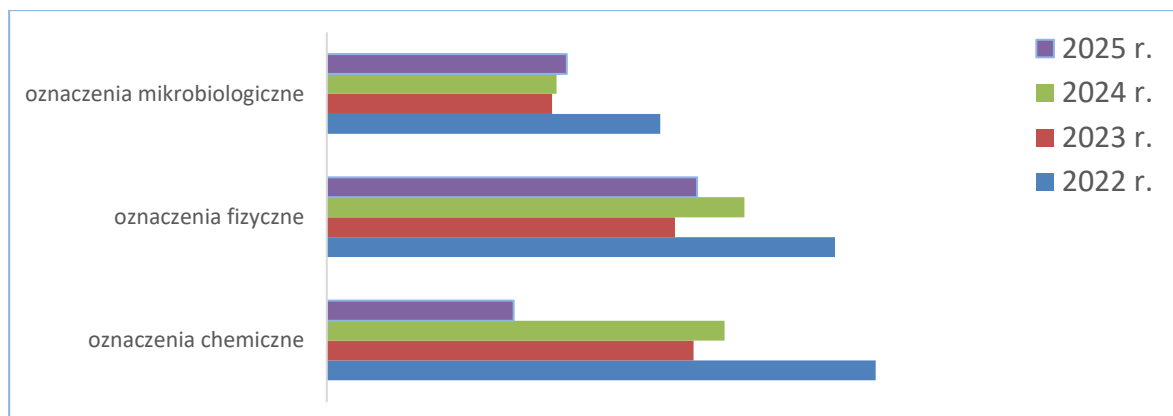

Liczba badań wykonanych na potrzeby nadzoru dla powiatu ziemskiego stanowi około 11 % wszystkich przeprowadzonych badań, natomiast w odniesieniu do liczby oznaczeń to 13%.

2. Badania laboratoryjne

2.1. Badania środowiskowe.

W 2025 r. w Oddziale Laboratoryjnym w ramach nadzoru sanitarnego wykonano dla powiatu ziemskiego łącznie 474 badań / 2252 parametrów w próbkach środowiskowych.

Wykres 4. Porównanie liczby oznaczeń środowiskowych wykonanych w latach 2022 – 2025.

Lp.	Liczba wykonanych oznaczeń	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
1.	chemiczne	1551	1036	1124	528
2.	fizyczne	1436	984	1180	1046
3.	mikrobiologiczne	942	637	649	678
RAZEM:		3929	2657	2953	2252

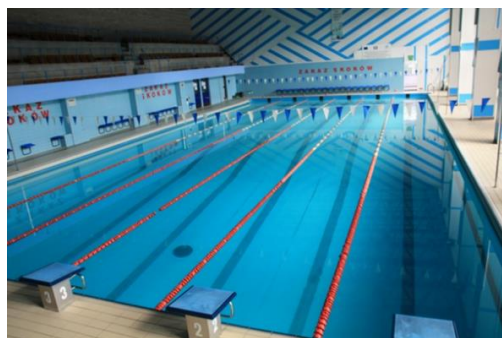
Tabela nr 3. Liczba wykonanych badań/ pomiarów i parametrów w próbkach środowiskowych dla powiatu ziemskiego w latach 2022- 2025.

Badania środowiskowe w 2025 r. obejmowały badania próbek wody tj.: przeznaczonej do spożycia w ramach monitoringu parametrów grypy A i grupy B, wody ciepłej w kierunku badań Legionella, z pływalni i kąpielisk.

fot. rawpixel, pobrane z Unsplash.

W 2025 r. przebadano 183 próbki wody do spożycia w zakresie badań mikrobiologicznych z czego 6% nie spełniało wymagań zawartych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia. W zakresie badań fizyko-chemicznych około 2% przebadanych próbek nie spełniało wymagań.

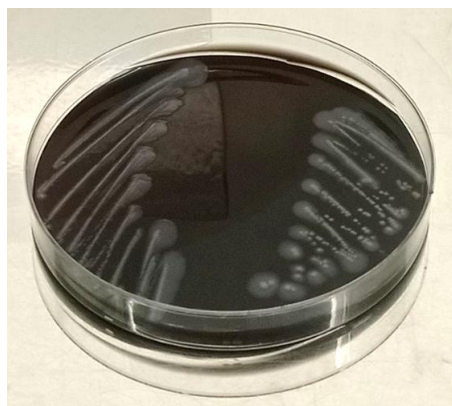

fot. mosir.zgora.pl

W 2025 r. w ramach nadzoru sanitarnego na pływalniach wykonano 55 oznaczeń mikrobiologicznych oraz 74 oznaczeń fizykochemicznych.

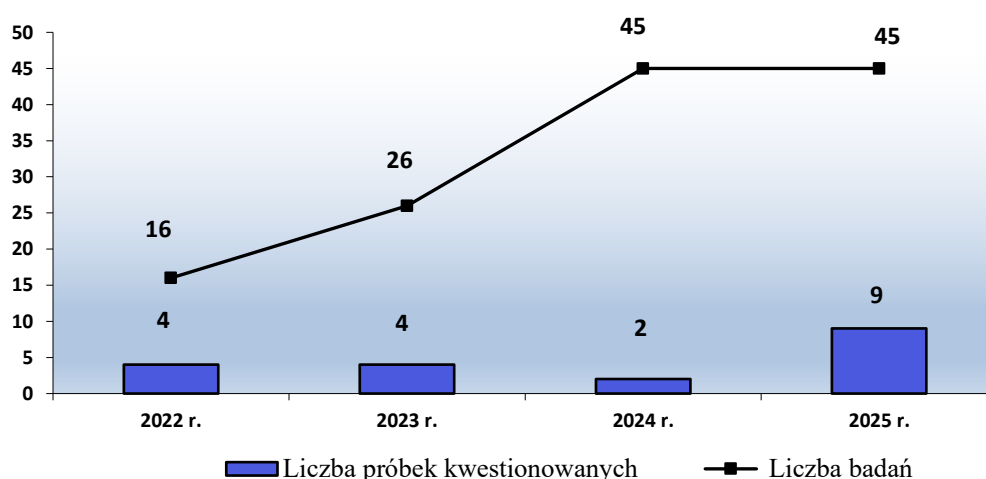

fot. cadprojekt.com.pl

fot. A. Tonder

W 2025 r. w ramach nadzoru sanitarnego wykonano 45 badań próbek wody ciepłej w kierunku oznaczenia liczby bakterii z rodzaju *Legionella*, z czego 9 z nich, co stanowi 20%, nie spełniało wymagań zawartych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia.

Wykres nr 5. Liczba *badania* próbek wody ciepłej (woda do spożycia) wykonanych w kierunku bakterii *Legionella* wykonanych dla powiatu ziemskiego w latach 2022-2025.

Działalność laboratoryjna

fot. Urząd Gminy w Świdnicy

W 2025 roku w ramach nadzoru sanitarnego wykonano 9 badań mikrobiologicznych wody z kąpielisk, wykonując łącznie 18 oznaczeń. Wymagania mikrobiologiczne, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli, były spełnione w 100% badanych próbek.

2.2. Badania środowiska pracy.

W 2025 r. w ramach nadzoru sanitarnego badania/ pomiary czynników szkodliwych w środowisku pracy wykonano m.in.. w zakładzie obróbki drewna, produkcji wędlin.

Fot. ze strony mebleuszacki.pl

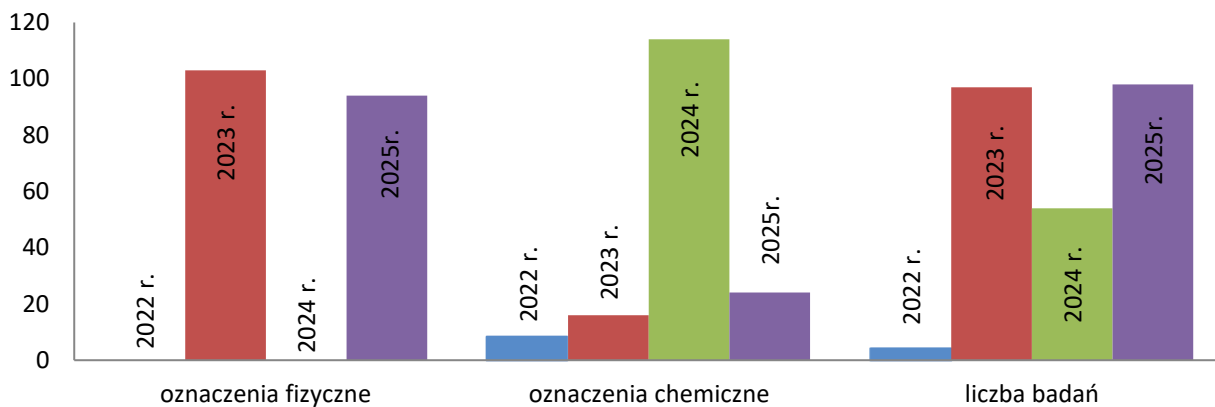
Fot. ze strony weindich.pl

Fot. Mariusz Kapala / GL. Archiwum

Wykonano również pomiary oświetlenia w placówce oświatowej.

Łącznie w 2025 r. wykonano 98 badań na stanowiskach pracy, co daje 118 oznaczeń chemicznych i fizycznych. Liczba pomiarów i badań wykonanych na potrzeby powiatu ziemskiego stanowi 23% ich ogólnej liczby.

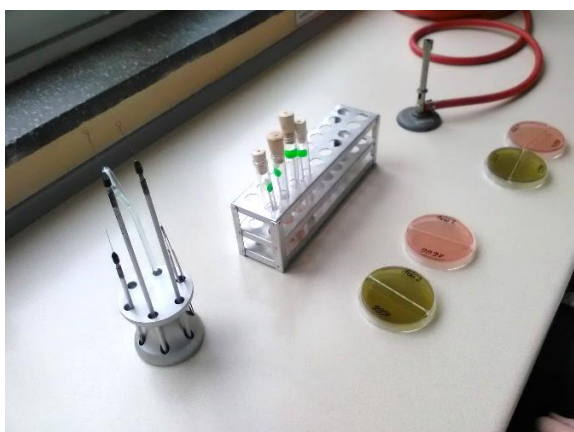

Wykres nr 6. Porównanie liczby oznaczeń z zakresu środowiska pracy wykonanych dla powiatu ziemskiego w latach 2022 - 2025.

2.3. Badania z zakresu mikrobiologii medycznej i sanitarnej

Z zakresu mikrobiologii medycznej i sanitarnej, w ramach nadzoru sanitarnego w 2025 r. wykonywano badania:

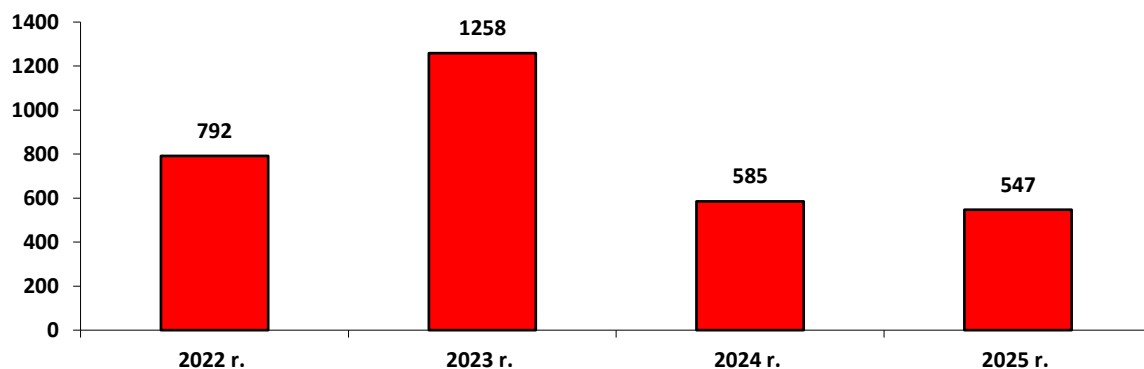
- materiału diagnostycznego od człowieka, także w ramach zatruc pokarmowych,
- próbek pobranych od uczniów i studentów do celów sanitarno – epidemiologicznych.

Fot. P. Furmaniak

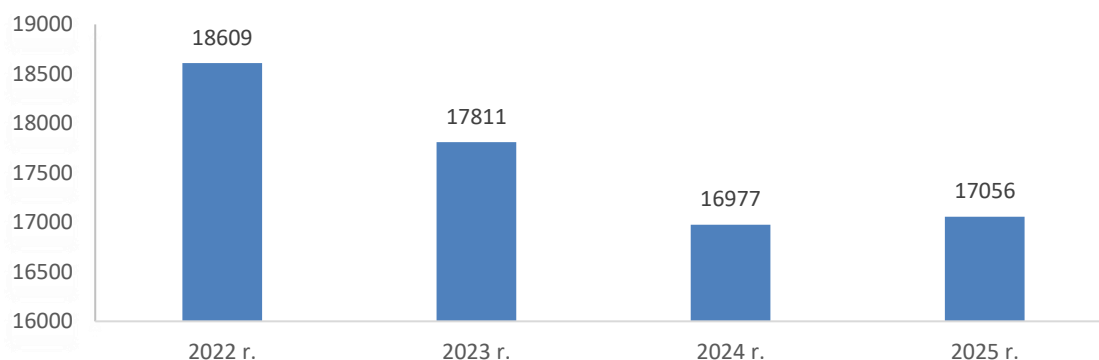
Fot. A. Tonder

Wykres nr 7. Porównanie liczby oznaczeń wykonanych z zakresu mikrobiologii medycznej i sanitarnej dla powiatu ziemskiego w latach 2022 – 2025 finansowanych z budżetu państwa.

Działalność laboratoryjna

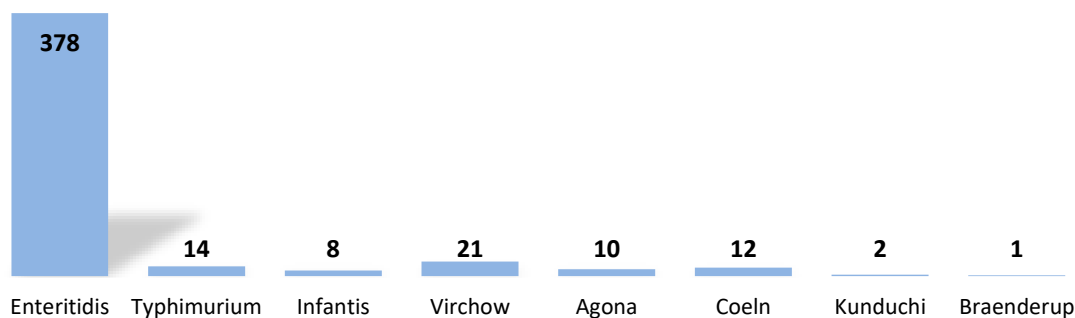
W ramach obowiązkowych badań sanitarno-epidemiologicznych wykonano łącznie 22 012 badań, z czego 66 badań próbek diagnostycznych (próbki od osób chorych, ozdrowieńców, nosicieli i osób ze styczności z powiatu ziemskiego), 432 badań próbek od uczniów i studentów w placówkach z powiatu ziemskiego oraz 17 056 badań próbek od osób branżowych (osoby podejmujące lub wykonujące prace, przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia lub choroby zakaźnej na inne osoby).

Wykres nr 8. Liczba badań sanitarno-epidemiologicznych wykonanych w latach 2022 - 2025 dla osób branżowych

W 2025 roku wykonano badania próbek w ramach dochodzenia epidemiologicznego dotyczącego ognisk zatruc pokarmowych w Zielonej Górze. Pobrane próbki przebadano w kierunku *Salmonella* sp. Łącznie w ramach dochodzeń epidemiologicznych przeprowadzono 45 badań. W pobranych próbkach wyhodowano pałeczki *Salmonella* Enteritidis.

W 2025 roku u 160 badanych osób potwierdzono obecność bakterii *Salmonella* o typach serologicznych: Enteritidis, Typhimurium, Infantis, Virchow, Agona, Coeln, Kunduchi. Najczęściej występującym szczepem bakterii była *Salmonella* Enteritidis.

Wykres nr 15. Typy serologiczne bakterii *Salmonella* badane w 2025 roku.

Podsumowanie:

1. W 2025 r. Oddział Laboratoryjny uaktualnił Zakres Akredytacji Nr AB 622 w zakresie metod badawczych.
2. W ramach działalności statutowej w 2025 r. wykonano łącznie 8 209 badań i pomiarów co w przeliczeniu na zbadane parametry fizyczne, chemiczne i mikrobiologiczne daje liczbę 22

Działalność laboratoryjna

169. Na potrzeby powiatu ziemskiego wykonano łącznie 873 badań i 2917 oznaczeń, co stanowi odpowiednio około 11% i 13% ogólnej liczby badań i oznaczeń.

3. W porównaniu do 2024 r. odnotowano 15% spadek liczby prowadzonych badań i 22% spadek liczby oznaczonych parametrów wykonanych na potrzeby powiatu ziemskiego.
4. W 2025 roku wyniki 21 badań nie spełniały wymagań określonych w aktach prawnych, co stanowiło 2,4 % badań wykonanych w ramach nadzoru sanitarnego na potrzeby powiatu ziemskiego.
5. Zmienna liczba wykonywanych pomiarów, badań i oznaczeń wynika z bieżących potrzeb sprawowanego nadzoru.